

Alblasserwaard

Knipsel-MAP Zuivelfabriek

Bleskensgraaf

De Graafstroom

1908 - Heden

Dit is een β versie van MAP Knipsels Zuivelfabriek Bleskensgraaf De Graafstroom

Opmerking: Bij het maken van deze knipsel-MAP stond niet de volledige geschiedschrijving van bovengenoemde zuivelfabriek voor op. Het is één van de - ca. 20 - mappen, die zijn samengesteld uit knipsels afkomstig uit de digitale krantenarchieven welke op het www zijn te vinden. Deze mappen waren in eerste instantie voor eigen – intern – gebruik, met de bedoeling om geselecteerde informatie in de toekomst te gebruiken op de site www-zuivelhistorienederland.nl.

Gezien de onzekerheid of dit er ook van komt, heb ik besloten om deze (werk)mappen als β versie, dwz. zonder uitwerking, nu reeds te plaatsen. Verdere reden van plaatsing is dat ik van mening ben dat er, ook in deze vorm, leuke informatie in staat over de plaatselijke zuivelfabriek en dus ook over de Nederlandse zuivelhistorie.

Heruitgave www.zuivelhistorienederland.nl

versie 2013-05-31

Inhoud**MAP Zuivelfabriek Bleskensgraaf**

Jaar	Onderwerp	M. pr.	Melk	blz.
	Snelkeuze 1930 / 1940 / 1950 / 1960 / 1970 / 1980 / 1990 / Bijlagen			
1907	Beschrijving Alblasserwaard – zuivelfabriek in Giessen-Nieuwkerk			5
1908	Lezing zuivelconsulent A. Bos over: <i>Zuivelfabricatie in fabrieken</i>			7
1909	Begin 1909 fabriek in werking / geen vergunning voor motorboten		2.187.784	12
1910	Over vuile melk en – verbod - motorboten in de Graafstroom		3.273.567	14
1911	Knipsels over brand in <i>De Graafstroom</i>		3.734.709	17
1912	Uit het jaarverslag van de Graafstroom		3.120.800	19
1913	Knipsels met enige gegevens			23
1914	Uit het jaarverslag van de Graafstroom / Nw. dir. F. v. Dam		2.306.649	24
1915	Knipsels – geen verslag of gegevens		1.767.932	25
1916	Knipsels – geen verslag of gegevens			27
1917	Knipsels – geen verslag of gegevens			28
1918				-
1919	Knipsels – geen verslag of gegevens			30
1921			4.460.546	-
1922		8,3	5.361.965	-
1923	Uit het jaarverslag van de Graafstroom	9,0	6.204.380	31
1924	Uit het jaarverslag van de Graafstroom	10,11	6.084.489	33
1925	Uit het jaarverslag van de Graafstroom	10,43	6.751.141	35
1926	Uit jaarverslag van de Graafstroom leden (juni) 258 juni tot 425 (dec.)	8,3	7.850.726	37
1927	Uit jaarverslag gegevens / Extra vergadering mechanisatie kaasmakerij	-	-	38
1928	Knipsels – stukje over 20 Jr. zuivelcoöperatie aan de Graafstroom	-	-	40
1929	Uit jaarverslag - goede resultaten nw. kaasmakerij / zondagsrust	-	-	43
1930	Knipsels	-	-	45
1931	Knipsels	-	11.161.701	45
1932	Knipsels – uitbreiding fabriek	-	12.650.879	46
1933	Uit jaarverslag gegevens 1932 / Knipsels / 25 Jr. bestaan zonder feest!	4,335	12.647.498	47
1934	Uit jaarverslag gegevens 1933	-	13.743.081	50
1935	Uit jaarverslag gegevens 1934	4,41	15.438.294.	51
1936	Uit jaarverslag / Kannenspoelmachine in gebruik	4,80 ³ / ₄	16.249.297	53
1937	Uit jaarvers. gegevens / Overtreding arbeidswet – te lange werktijden!	5,51	16.201.998	55
1938	Uit jaarver. gegevens/ Verg. voor Controle- en gezondheidsvereniging		17.021.069	58
1939	F. v. Dam 25 Jr. dir. / toestand word weer minder (ZHZ vergadering)		18.037.000	60
1940	ZHZ verg. / Toenadering tot <i>De Producent</i> Gouda voor (kaas)afzet			62
1944	Knipsel			65
1945	Knipsel	16.52	13.500.087	65
1946	Alg. aandeelhoudersverg. Per 1 jan nw. Dir. v. A.H. Dam (zoon van)			66

1947	Één knipsel!	16,72	15.978.107	67
1948	Alg. aandeelhoudersverg – <i>De Graafstroom 40 Jaar</i>		18.708.268	67
1949	Omzetting van N.V. Naar Coöperatieve Vereniging (G.A.)			69
1950	Uit verslag 60% melk leden 40% van leveranciers / <i>Producent 35 Jr.</i>		24.252.961	71
1951	Knipsels / Over bezoek H. Koningin aan Alblasserwaard en fabriek		21.753.053	75
1952	Uit verslag gegevens 1951			78
1953	Beperkte gegevens over Watersnoodramp / fabriek stopgezet		ca.22 mln.	79
1954	Beschrijving fabriek na verbouwing kaasmakerij			80
1955	Niets			-
1958	Één knipsel Machinist H. v. Houweligen <i>50 jaar</i> in dienst		ca. 29 mln.	81
1959	Één knipsel			81
1960	Niets			-
1961	Één knipsel brug (?) geopend		32.688.942	82
1962	Niets		32.849.322	-
1963	Gesprek met voorzitter vd. Berg / uitbreidingsplannen			83
1964	Één knipsel over <i>Kindervreugd</i> in Garage <i>De Graafstroom</i>			86
1965	Geld in handje - Overval op veehandelaar			86
1966	Vaststelling melkprijs 1965/'66 / Schietver. in loods <i>De Graafstroom.</i>			87
1967	Personeelsvereniging en ANAB leden feest in Recreatiezaal fabriek		ca. 29,5 mln.	88
1968	Voorzitter F. A. vd. Berg – vele functies / Machinist 60 Jr. in dienst		ca. 32 mln.	89
1969	Verslag „De Graafstroom had bijzonder gunstig jaar”			94
1970	Kaasmaker A. Kraaiveld 40 jr. in dienst			96
1974	Fusiebesprekingen met <i>De Linge</i> uit Arkel-1			98
1975	Fusiebesprekingen met <i>De Linge</i> uit Arkel-2 (gaat uiteindelijk niet door)			99
1980	Niets			-
1981	Melk in koeltank bijna voltooid			101
1982	Niets			-
1983	Voorlichtingsdag voor bussemmelkers over Melktank			102
1984	Fusie met MelkUnie / ook knipsels uit Leeuwarder Courant			103
1985	Afslanking, sluiting Flessen en cons. melkafdeling, mogelijk sluiting			104
1988	<i>Samenwerking</i> Giessenburg dicht <i>De Graafstroom</i> blijft open			106
1990	Bouw nieuwe kaasfabriek bijna voltooid			107
2004	Door brand in Lutjewinker 7 dagen per week kaas maken			109
2008	Bleskensgraaf bij fusie tot Campina-Friesland <i>Kroes fabriek</i>			111
2009	Overname door groep boeren – nu DeltaMilk			114
▲				
xxxx	Bijlagen			
Bijlage-1	Foto's			114
Bijlage-2	Alblasserwaard „gebleurde blik”			116

1907

59Ste Ned. landhuishoudkundig Congres.

OP EXCURSIE IN DE ALBLASSERWAARD

Gorinchem, 6 Juni.

We zijn vandaag „*De Waard*” in geweest. Een vijftigtal congresleden, uit vele oorden des lands, hebben een kijkje genomen in de Alblasserwaard, onder leiding van drie burgervaders, de heeren H. J. van Eeten van Ameide, C B. Wisboom van Noordeloos en J. Schoehuizen van Hardinxveld. En wij hebben ons best geamuseerd en zijn den heeren leiders der excursie hartelijk dankbaar voor alles wat ze vandaag en de dagen daarvoor gedaan hebben.

Voor velen was De Waard een onbekend land. Snelle middelen van verkeer heeft men er niet, dus het verkeer zelve wordt er ook tot een minimum teruggebracht. ‘t Is dat hier en daar wat menschen, vooral vrouwen, waren te hoop gelooopen, omdat ze van de komst der heeren hadden gehoord, maar waren wij onverwacht gekomen, wij hadden vermoedelijk geen sterveling ontmoet. Zóó stil is De Waard. De polsslag van ‘t leven wordt er niet gevoeld. Toch hebben wij genoten, al de vijftig.

Per boot verlieten wij om negen uur Gorkum, en stoomden het Steenenhoeksche Kanaal op, dat anders nooit bevaren wordt. Dit kanaal is de afwatering van de Linge.

Bij Schelluinen moesten wij van vaarttuig verwisselen, de Schelluinsche Vliet is te smal.

Waardsche boerderijen werden ook bezocht; die van D. K. Aanen te Hoornaar, van A. Slob te Noordeloos en van J. Kloek te Peursum.

De vrouw van Slob was aan ‘t kazen. Ze had op ons gewacht en begon den wrongel te snijden. Natuurlijk ontspan zich tusschen al die agrariers een algemeen debat over de kwestie of het kazen op de boerderij voordeliger zou zijn dan het zenden van de melk naar de kaasfabriek.

De fabriek betaalt op het oogenblik misschien iets minder, maar daartegenover staat, dat de handen van de vrouw vrijkomen. „*En ik heb met de kinders anders ook al genoeg te doen*”, zei vrouw Slob.

Zóó is het. De vrouw op de boerderij werkt zwaar.

Bij den bekenden veehouder Kloek werden wij allerhartelijkst ontvangen en zijn vriendelijke dochter recipieerde het gezelschap op een wijze, den gasten waardig. ‘t Was al vriendelijkheid en voorkomendheid. Het langst vertoefden wij op de kaasfabriek *Samenwerking* te GiessenNieuwkerk. Wij hebben vele kaasfabrieken bezocht, kleine en groots, maar zóó doelmatig en modern als deze is ingericht, hebben wij er nog niet gezien. „*Samenwerking*” mag er wezen.

Zij is de eerste fabriek in Z.-Holland, waar kaas wordt gemaakt met een hoog vetgehalte. ‘t Is de eerste fabriek, die kaas aflevert met het stempel van het kaascontróle station Zuid-Holland.

„*Samenwerking*” is de eerste en eenige fabriek in De Waard, en is daardoor het eerste ernstige teeken, dat de zuivelindustrie in deze polders op nieuwe banen komt. „*Samenwerking*” wijst op een nieuw leven.

In deze streken - wij schreven het hierboven reeds - wordt de polsslag van het moderne leven nog niet gevoeld, ook op landbouwgebied nog niet. Wie verbeteren wil, wie vooruit wil, loopt zich te pletter tegen ‘t staalharde conservatisme. De Waard is behoudend. Landbouwkennis ontbreekt.

En daarom is „*Samenwerking*” als een lichtende ster, die in een pikdonkeren nacht effen haar licht laat zien. Natuurlijk wordt „*Samenwerking*” tegengewerkt, maar de wakkere mannen zullen wel moed houden. Haar directeur, de heer Boekel, een nog jeugdige zuivelbereider uit N.-Holland, is er de man niet naar, den strijd op te geven. En er zal nog gekampt moeten worden. Daarin werden wij nog bevestigd, toen wij zoo hier en daar het vee zagen. Neen, neen, dat gaat toch langer zóó niet. Wij hadden zulk rundvee niet verwacht.

‘t Is waar, op dezen veenbodem kan men niet dat zware vee hebben, maar daarom behoeft men er toch geen mengelmoes op na te houden. ‘t Vee is niet best, in ‘t geheel niet. En thans willen wij een eeresaluut brengen aan de heeren M. C. de Korvet uit Gorinchem, en A. Kooy Bz. uit Kedichem, die den moed hebben gehad op den eersten Congresdag rondweg te verklaren, *dat het Waartsche vee slecht was, dat het gedegeneerd was.*

Men heeft die heeren - ‘t is ons thans gebleken - ongemotiveerd bestreden: zij hadden gelijk: heusch, ‘t vee is slecht. Aan de verbetering van ‘t vee moet eigenlijk nog alles gedaan worden. Terwijl wij met de motorboot langs de weilanden voeren, trof het ons hoe verschillende kalveren den stempel droegen van in hun prille jeugd niet te hebben gehad wat hun toekwam. En als de slechte voeding al in de jeugd begint, wat zal er dan van ‘t beestje groeien? Er hapert iets aan De Waard. Neen, er hapert veel aan.

Er moet hier krachtig worden ingegrepen.

Daarom verheugt het ons, dat de heer P. van Hoek, inspecteur van het Landbouwonderwijs, de excursie heeft medegemaakt. Hij kan en zal wel aan de regeering rapporteeren, dat het daar nog donker is in De Waard, en dat er geholpen moet worden.

Het is goed, dat de autoriteiten zich plaatselijk op de hoogte stellen.

Er zitten in de Waard wel enkele wakkere mannen, die willen en kunnen, en den moed hebben hun vakgenooten op fouten te wijzen; wij noemden er boven al twee, de heeren de Korver en Kooy.

Met zulke mannen moeten onze landbouwautoriteiten overleggen en dan wordt het wel goed. Zie zoo, dat is er uit. Wij bedoelen met het bovenstaande niets onaangenaams, integendeel, wij hebben onze opmerkingen gemaakt in het belang van de veehouders. De Waard leeft van 't vee. En daarom is het zoo noodig, dat er kome vee van prima kwaliteit.

De tocht zelve was alleraangenaamst. Er viel nog al dikwijls wat regen in de booten met primitieve bedekking, maar aan hemelwater zijn de agrariërs gewend; dat verstoort de gezellige stemming niet. We hebben een mooien, leerzamen dag gehad.

En toen tegen vijf uur aan ‘t station Giessen-Oudekerk de excursie werd ontbonden, bleek bij het hartelijk afscheid hoe deze dag prettig was doorgebracht.

De heeren v. Esten, Wisboom en Schoehuizen hebben zich hoogst verdienstelijk gemaakt. Het 54ste Landhuishoudkundig Congres behoort nu weer tot het verleden. Het is een belangrijk congres geweest, het zal nut afwerpen. Vooral voor De Waard. Dat men de lampen nu brandende houde!

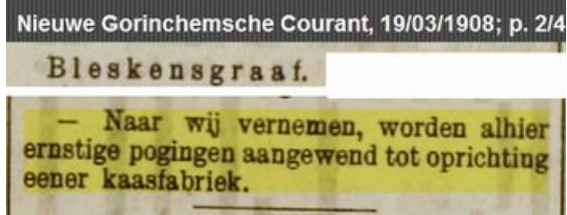
N. R. Ct.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 29/09/1907; p. 2/8

Bleskensgraaf.

Bleskensgraaf, 24 Sept. Het mond- en klauwzeer onder het vee breidt zich alhier sterk uit. Reeds doen zich 17 gevallen bij verschillende landbouwers voor.

1908

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1908-04-05; p. 1/6

Bleskensgraaf.

Dinsdag j.l. trad in het café „Landbouw” alhier op de heer A. Bos, zuivelconsulent. Voor een groot aantal belanghebbenden en belangstellenden behandelde hij het onderwerp: „Zuivelfabricatie in de fabrieken en op de boerderij en wat daarmee in verband staat”.

Spreeker begon met er op te wijzen, dat wij op een keerpunt staan, wat de kaasbereiding betreft. Op vele boerderijen verdwijnt de melk, om naar de fabrieken vervoerd te worden. Buitenlandse fabrieken hebben bewezen, dat men daar minstens even goede kaas bereidt, als op de boerderij en velen beginnen zich met het denkbeeld: „melk verzenden naar de fabrieken” te verzoeken. Nu kwam het er echter maar op aan te weten, waar het voordeel ligt, en met de Friesche, Noordhollandsche en buitenlandse fabrieken als voorbeeld, viel het spreker niet moeilijk te bewijzen, Dat de fabriekskaas meer geld opbrengt dan de kaas der boerderijen.

Sterke concurrentie heeft de boer van de Zwitsersche en Canadeesche fabriekskaas. Alleen die boeren kunnen met vrucht tegen de fabrieken concurreren, die de beste kwaliteit fabriceren; voor boeren, die met moeite hun bedrijf uitoefenen, is het in de eerste plaats noodig, dat ze zich vereenigen tot het oprichten van een fabriek. Het eerste, en dus het voornaamste, voordeel is groter winst.

Vele boeren zeggen wel, wij moeten toch wei hebben voor voedsel onzer kalvers, enz., doch ook de fabriek levert de wei, wel met iets minder vetgehalte, doch met meer suiker, dus van grooter voedingswaarde. Een ander voordeel voor den boer, die bij een fabriek is aangesloten, is groter onafhankelijkheid en van personeel en van afnemer.

Dat door een fabriek het geheele vrouwvolk „op de fiets” zou komen, geloofde spreker niet. Er zou eerstens nog wel genoeg in het huisgezin te doen zijn, en ten tweede zou de tijd, die vrij kwam, productief gemaakt kunnen worden voor betere controle van het melkgehalte en van het voeder. Alles te zamen genomen kwam spreker tot de conclusie: Een zuivelfabriek heeft ook voor deze streek reden van bestaan; richt gij een fabriek op, dan ook een groote, met een flink directeur aan het hoofd.

Den heer Bos komt een woord van hulde toe voor de duidelijke wijze waarop hij een en ander uiteenzette.

Molenaarsgraaf, 7 Mei. Heden werd ten kantore van den notaris H. A. Ballot gepasseerd de notariële akte van oprichting der naamlooze vennootschap „de Graafstroom” gevestigd te Bleskensgraaf.

Het voornemen bestaat om met spoed aan te vangen met den aanbouw der fabriek, waartoe de grond reeds uitgekozen is, nabij de kom der gemeente Bleskensgraaf.

Bleskensgraaf, 26 Mei. De „St.-Ct.” ged. heden bevat de statuten van de Naamlooze Vennootschap: Zuivelfabriek „de Graafstroom”, alhier.

De vennootschap heeft ten doel het koopen, bereiden, verkoopen en verhandelen van melk- en zuivelproducten en daaraan verwante artikelen, in den meest uitgebreiden zin.

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt f 100.000, verdeeld in 200 aandeelen van ieder f 500, waarvan 44 aandeelen bij het verlijden der akte werden volgestort, terwijl de overige aandeelen zullen moeten zijn geplaatst binnen 10 jaren na dagtekening der akte.

Het bestuur der vennootschap is opgedragen aan een directeur, onder toezicht van 3 of 5 commissarissen.

Voor de eerste maal zijn als commissarissen benoemd de heeren Antonie Bons, bouwman te Brandwijk, Cornelis van den Berg, zonder beroep en Mennekes Schakel, bouwman, beiden alhier.

Bleskensgraaf, 22 Juni. Vanwege de naamlooze vennootschap Zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier werd Zaterdag j.l. aanbesteed: het bouwen van een zuivelfabriek met machine- en ketelgebouw en schoorsteen, benevens een woonhuis voor den directeur annex kantoor en kaas-pakhuis. Ingeschreven werd door:

W. Oudekerk, Bleskensgraaf	f 59.300
C. A. v. d. Perk, Alblasterdam	, 59.200
A. Vink, Ottoland	, 59.100
R. C. de Bruin, Streefkerk	, 59.075
W. C. Bol, Gijbeland	, 59.040
P. Buiser, Noordeloos	, 59.000
Van Kuilenburg en Woudenburg, Schoonhoven	, 57.825
J. J. Duim, Gouda	, 56.800
B. de Zwart, Giessendam	, 55.900
T. Oskam, Peursum	, 55.800
B. Muis, Giessendam	, 55.500
Gebrs. de Geus, Giessendam	, 54.990
J. Kersbergen, Goudriaan	, 52.900
A. Herlaar, Lekkerkerk	, 52.697
M. Breedveld, Oud-Alblas	, 52.000
P. v. Houwelingen en J. Duivis, Noordeloos	, 51.868
J. A. v. d. Perk, Alblasterdam	, 51.200
C. Brand, Dubbeldam	, 49.010
K. A. den Breejen, Hardinxveld	, 49.000
J. Meihof, Bleskensgraaf	, 49.000
M. Kreukniet, Giessennieuwkerk	, 48.290
J. W. v. d. Meijden, Hardinxveld	, 48.200
T. Dankers, Hardinxveld	, 48.172
L. de Kloe, Alblasterdam	, 47.872
C. Eijkelenboom, Bleskensgraaf	, 46.880
J. H. Oudekerk, Bleskensgraaf	, 44.600

Bleskensgraaf, 23 Juli. Ten behoeve der zuivelfabriek alhier zijn door de firma Gebr. Lange uit Ooster-Blokker (N.-H.) 5 houten bronnen geboord, op een diepte van p.l.m. 39 meter, welke alle zeer zuiver water opleveren, hoewel eenigszins ijzerhoudend. Dit werk geschiedde door deze firma in ruim 14 dagen tijds.

Als bijzonderheid dient nog vermeld dat uit elke bron in een uur tijds 15 kub. M. water kan worden gepompt.

Gas werd in geen voldoende mate gevonden.

— Donderdag 10 Sept. j.l. had de eerste steenlegging plaats van de in aanbouw zijnde zuivelfabriek „de Graafstroom”. Dit geschiedde door een der heeren commissieleden.

Achtereenvolgens werd bij die gelegenheid het woord gevoerd door den heer Bons, lid der commissie en den directeur, den heer Boekel.

De eerste spreker schetste in korte woorden het ontstaan der fabriek, wees vervolgens op het groote nut dezer zaak voor de geheele Alblasserwaard, en riep daarna den zegen in van Hem, die niet alleen de God des Hemels, doch ook van de aarde is.

Door den heer van Essen te Molenaarsgraaf werden inmiddels eenige foto's genomen.

Bleskensgraaf. De veehoudersbond mag zich in een bloeienden toestand verheugen. Op het einde van het boekjaar telde de bond 57 leden, terwijl nog 6 nieuwe leden toetraden. Gedurende het boekjaar 1907—1908 werd verbruikt tot een gez. bedrag van f46.651.49 voor 251.000 K.G. lijnkoeken, 7000 K.G. lijnkoekschilders, 37.000 K.G. Amerik. koeken, 1737 H.L. maïs, 15 H.L. erwten, 19 balen eestrijst, 77 H.L. tarwe, 51 H.L. haver, 40 H.L. gerst, 112 balen kunstmest, 550 zakken wit rijstemeel, 441 L. kaasstremsel, 17 zakken zout, 86 halve zakken zout.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 03/12/1908; p. 2/4

Bleskensgraaf, 30 Nov. De stoomzuivelfabriek „De Graafstroom” nadert meer en meer hare voltooiing. Binnen eenige dagen zal zij in werking treden. 't Is een groot, sierlijk gebouw, waaraan de directeurswoning verbonden is, gelegen in de kom dezer gemeente. Ook inwendig is alles naar de eischen des tijds ingericht; de meest moderne zuivelwerktuigen worden in gebruik genomen, terwijl de firma Mijnsen en Co. te Amsterdam de installatie voor het electrisch licht heeft aangebracht. Deze fabriek mag ongetwijfeld een der grootste en doelmatigste inrichtingen op dit gebied in ons land genoemd worden en zal voorzeker niet weinig bijdragen tot den bloei dezer gemeente en de geheele omgeving.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 25/12/1908; p. 2/6

Bleskensgraaf, 21 Dec. Hedenmorgen werd de eerste melk aan de Zuivelfabriek „de Graafstroom” afgeleverd. De werkzaamheden hebben thans een aanvang genomen, ofschoon de fabriek, welke zich reeds in veler medewerking mag verheugen, nog niet geheel voltooid is.

Bleskensgraaf, 25 Jan. De zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier, pas eenige weken in werking, mag zich reeds in veler belangstelling verheugen. Het aantal veehouders, dat melk levert aan de fabriek, klimt dagelijks.

Ook buiten onze grenzen toont men belangstelling voor deze inrichting. Zoo werd dezer dagen een bezoek gebracht door den heer Bos, zuivelconsulent voor Zuid-Holland, met een twintigtal zijner leerlingen.

Ook kunnen wij nog mededeelen dat de aanleg van het electrisch licht zoo goed als voltooid is, en reeds een zestigtal gloeilampen brandt, wat des avonds een schoon effect geeft.

Bleskensgraaf, 15 Febr. Woensdag j.l. hield de coöperatieve vereeniging „Zuivelfabriek” alhier haar eerste jaarvergadering, welke zeer druk werd bezocht.

De heer C. van den Berg, aftredend, werd met algemeene stemmen tot commissaris herkozen, terwijl de heeren F. van Iperen en A. Kortleve te Oud-Alblas als zoodanig gekozen werden, waarmede het bestuur met twee leden is uitgebreid.

Het aantal melkleveranciers voor de fabriek bedraagt thans 122. Het electrisch licht voldoet uitstekend. Ook is de fabriek thans telefonisch aangesloten.

Te betreuren is het echter, dat het melkvervoer zoo lastig is, doordat nog geen toestemming is verkregen, om een motor te doen varen in den Graafstroom. Men wacht met spanning de beslissing in deze af.

Bleskensgraaf, 22 Febr. Het bestuur der stoomzuivelfabriek „De Graafstroom” alhier had Zaterdag j.l. den geheelen dag de fabrieksgebouwen opengesteld voor belangstellenden die tijdens de werkzaamheden een kijkje wilden nemen. Dat de belangstelling in deze nuttige inrichting groot is, bleek wel, daar niet minder dan 220 personen een bezoek brachten. Algemeen werd de wijze van werken bewonderd. De opbrengst der verkochte entréekaarten kwam ten bate van het personeel.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 07/03/1909; p. 2/4

Bleskensgraaf, 5 Mrt. Bij de gehouden aanbesteding van het melkvervoer voor de zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier was minste inschrijver de heer H. Boll te Molenaarsgraaf.

Het melkvervoer zal thans per wagen geschieden tot zoolang de motorboot gaat varen. Thans ligt die boot te Alblasterdam voor de sluis te wachten tot een hogere macht beschikt, datze varen mag in den Graafstroom.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 03/06/1909; p. 2/4

Bleskensgraaf. Voor de derde maal is op het verzoek van het bestuur der zuivelfabriek, om een motorbootje in den Graafstroom te doen varen, door het bestuur van de Nederwaard afwijzend beschikt.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 08/07/1909; p. 2/4

Bleskensgraaf, 5 Juli. Na eenige reparatie vaart een der motorbootjes van de zuivelfabriek weder dagelijks. Het tweede bootje zal binnenkort in de vaart worden gebracht. 't Is voor bedoelde fabriek en voor de landbouwers, die hun melk leveren, eene ware uitkomst. Van verontreiniging van het water is geen spoor te ontdekken.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 23/12/1909; p. 2/4

Bleskensgraaf, 20 Dec. Als een bewijs van de goede werking der zuivelfabriek „Graafstroom” alhier kan dienen dat op het oogenblik kaas gemaakt wordt voor den prijs van f 35, de melk met 2 80 pct. vetgehalte.

De aanvoer van melk neemt dagelijks toe, zoodat waarschijnlijk een derde motorboot aangeschaft zal moeten worden.

1910

Advertentieblad, 11/03/1910; p. 3/8

— Gedurende de maand Feb. werden aan de zuivelfabriek „Samenwerking“ alhier verwerkt 135417 liter melk. Gemiddeld werd per liter uitbetaald met inbegrip der wei 6,31 cent. De hoogste prijs was 7,73 cent per liter.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/03/1910; p. 2/

Bleskensgraaf. De zuivelfabriek „de Graafstroom“ alhier, verwerkte in de afgelopen maand 149184 L. melk waarvoor gemiddeld werd uitbetaald 6,58 ct. per L. met inbegrip der wei. De hoogste uitbetaling was 8,50 ct. per L.

Advertentieblad, 22-04-1910; p. 4/8

ook MAP Diversen / Giessenburg

LAND- EN TUINBOUW.

Vuile Melk aan de Fabrieken.

‘t Is meer dan erg, zoo vuil als vaak de melk aan de zuivelfabrieken wordt afgeleverd. Is de oorzaak hiervan beslist vuilheid bij sommigen; bij anderen zit de meening voor, dat het toch niet hindert, daar men in de fabriek al het vuil er wel weet uit te halen. De heer v. d Burg, Zuivelconsulent voor Gelderland, heeft tegen die onreinheid herhaaldelijk gewaarschuwd; het kwaad schijnt in zijn provincie nog al voor te komen. Ook onlangs deed hij dit weer

Vele veehouders - schreef hij -schijnen de meening te zijn toegedaan, dat als de melk aan de fabriek geleverd wordt, het er niet zoo precies op aan komt of ze met meer of minder zorg behandeld is. Het kan niet worden ontkend, dat die veehouders in den loop van den tijd wel eenigzins in die verkeerde opvattingen zijn gestijfd, daar ze dikwijls alleen in de ergste en ergerlijkste gevallen een waarschuwing in huis krijgen en vrij zelden een kan met slecht behandelde melk aan de fabriek wordt geweigerd.

Wenschelijk ware, dat er vanwege de fabrieken in dezen strenger werd opgetreden, want het aannemen en verwerken van slecht gewonnen en ondoelmatig behandelde melk, kan de fabriek groote schade berokkenen, het vetgehalte van de centrifuge-melk wordt hooger en dus de boteropbrengst kleiner, terwijl men groot gevaar loopt telkens weer een of ander botergebrek te zien optreden.

Het is dus voor de zuivelfabriek van het grootste belang, dat de veehouders uitsluitend zindelijke melk leveren. Wie dat niet doet, moet met den vinger worden aangewezen, omdat zijn melk voor de zuivelbereiding minder waarde heeft en bovendien, die van anderen, waarmee ze aan de fabriek vermengd wordt, gedeeltelijk bederft. Het moet zóó ver komen, dat werkelijk slechte melk aan elke fabriek eenvoudig geweigerd wordt, terwijl verder zindelijk behandelde melk duurder betaald wordt dan melk van gelijk vetgehalte, maar waaraan minder zorg besteed is.

Gelukkig is het mogelijk geworden op eenvoudige, goedkoope wijze, in korten tijd de melk van alle leveranciers eener fabriek op haar vuilgehalte te onderzoeken. Daartoe is men thans in staat door de methode, uitgevonden door den heer *J. Stienstra*, directeur der Coöp. Zuivelfabriek te Winterswijk.

Als men 1/10 L melk giet in een buisje, dat uitkomt op kopergaas met watten en men blaast boven in de buis, dan blijft 't vuil van de melk in de watten achter. Naargelang van de kleur, welke de watten dan aannemen, lichter of donkerder, wordt 't vuilgehalte op 5 tot 0 bepaald.

De volgende raadgevingen mogen door alle veehouders ter harte worden genomen:

Zorgt, dat de melk, welke ge aan de fabriek levert, steeds zindelijk gemolken en met zorg behandeld is. Gebruikt alleen metalen melkgereedschap, en reinigt dit met heet water; wrijft vóór het melken den uier en omliggende deelen der koe met de droge hand of met een doek af; zeef de melk dadelijk na het melken; koel ze daarna zoo spoedig mogelijk af en bewaar ze vóór het vervoer naar de fabriek in schoone kannen op een frissche plaats, zoodat ze niet alleen in reinen, maar ook in volkomen zoeten toestand aan de fabriek komt. Op die wijze werkt ge mee tot kwaliteitsverbetering van ons nationaal produkt, de boter, en verhoogt ge zelf uw melkprijzen.

G. B.

Advertentieblad; 1910-06-10

ook MAP Giessenburg

Motorvaartuigen in den Graafstroom.

Twee motorschuiten brengen sedert eenigen tijd de kalme wateren van den Graafstroom en de niet minder effen gemoederen van zijn oeverbewoners in beroering.

De nieuwe boterfabriek te Bleskensgraaf heeft ze voor het melk vervoer in de vaart gebracht. Maar de Graafstroom is volgens een , provinciale verordening voor motorvaartuigen verboden terrein, tenzij ze vergunning hebben van het boezembeheerend bestuur en dat verzet zich ten sterkste tegen deze vervoermiddelen.

De kaden zijn niet tegen den sterken golfslag en de zuiging bestand, en bovendien roert op ondiepe plaatsen het snelle varende modder naar boven en maakt het water ongeschikt voor alles, waarvoor de aanwoners het noodig hebben.

Louter vooroordeel en vrees voor het nieuwe, zeggen de voorstanders van de open vaart op den Graafstroom, Als het waterschap de kaden maar in beheer neemt, in plaats van, zooals tot nog toe, met het onderhoud de aanliggende perceelen te belasten, en wanneer het dan maar zorgt voor een betere oeververdediging, kunnen de kaden er wel tegen. En als er maar een waterleiding langs den Graafstroom wordt gelegd is zijn water voor huiselijk gebruik niet meer noodig.

Het boezembeheerend bestuur intusschen houdt niet zonder grond vol, dat in elk geval de motorvaartuigen niet kunnen worden toegelaten , zoolang deze vrome wenschen niet zijn vervuld, zoolang de oeverbescherming niet voldoende is en men geen ander water heeft dan dat van den Graafstroom. Het deed dan ook door den sluismeester te Alblasterdam den toegang weigeren aan de eerste schuit van de boterfabriek, toen deze zich daar aanmeldde om te worden binnengelaten.

Maar men wist raad.

Al voor drie eeuwen wisten onze voorouders een schip met turf in een versterkt kasteel te smokkelen, dat in zijn binnenste een vendel soldaten verborg. Naar dat voorbeeld werd deze schuit beladen met riet, zoodat geen sterveling den motor zag, die er onder zat. Zoo meldde men zich opnieuw aan en inderdaad de sluismeester liep in de val en de motorschuit kwam in den Graafstroom.

Maar hoe komisch dit middel mag heeten en hoe goed het stuk is gelukt, degenen, die het ondernamen, hebben hun eigen zaak er geen goed meegedaan. Voorstanders van het openstellen van den Graafstroom voor motorvaartuigen zijn door dit optreden bekeerd tot tegenstanders. Bovendien werd een tweede vaartuig ledig door de sluis gebracht, de motor werd per as aangevoerd en in de in den Graafstroom liggende schuit geplaatst. Zoo voeren er twee ondanks de provinciale verordening en bleven varen ondanks herhaalde bekeuringen en veroordeelingen.

Thans heeft het boezembeheerend bestuur gemeend dat het aan dezen toestand een eind moest maken dat het niet langer én om de belangen, die op het spel staan én om zijn prestige kon toelaten, dat aldus voortdurend werd gehandeld in strijd met een wettig verbod. Wanneer, zooals hier het geval is een provinciale verordening wordt overtreden waarvan de handhaving aan een waterschapbestuur is opgedragen, heeft dit bestuur het recht, niet alleen om de overtreders te bekeuren, maar ook om hen metterdaad te beletten, wat in strijd met die verordening wordt ondernomen.

Op grond van deze bevoegdheid heeft het bestuur de beide machines met kettingen vastgelegd, zoodat de schuiten nog wel als vervoermiddel bruikbaar zijn doch niet meer door mechanische kracht voortbewogen kunnen worden.

(Dordr. C.)

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/07/1910; p. 2/6

Bleskensgraaf. Naar wij uit goede bron vernemen, had het bestuur der zuivelfabriek „de Graafstroom” alhier opnieuw aan het bestuur van het waterschap „de Nederwaard” vergunning verzocht met motorbooten in den Graafstroom te varen. In de verleden week gehouden vergadering is op dit verzoek wederom met groote meerderheid afwijzend beschikt.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 10/11/1910; p. 1/4

Bleskensgraaf. De heer Jac. Boekel, directeur der zuivelfabriek „de Graafstroom”, heeft als zoodanig tegen 1 Jan. ontslag genomen. In zijn plaats is nu de heer G. de Geus benoemd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 05/03/1911; p. 1/8

Bleskensgraaf. Werd in 't jaar 1909 door de stoomzuivelfabriek „de Graafstroom” te Bleskensgraaf 2.187.784 Liter melk verwerkt, in 't afgelopen jaar werd dit cijfer met ruim één miljoen vergroot en bedroeg 3.273.567 Liter.

Dit bewijst weder, dat langzamerhand de fabriekmatige zuivelbereiding meer en meer veld wint, en we gelooven dan ook, dat deze tak van landbouw in de toekomst vrijwel verzekerd is.

Onderlinge samenwerking der veehouders in deze streken kan op genoemd gebied tot schitterende resultaten leiden.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/03/1911; p. 2/6

Bleskensgraaf, 15 Maart, De stoomzuivelfabriek „De Graafstroom” alhier heeft weder een belangrijke uitbreiding ondergaan door het aanschaffen van rijtuigen en hitten.

Vijf wagens zijn reeds aangeschaft en negen hitten, waaronder prachtige dieren.

Deze maatregel is genomen om het groote ongerief, veroorzaakt door de aannemers van melkvervoer. Nu de fabriek het vervoer in eigen beheer heeft genomen, hoopt de directie, door een nette en accurate bediening van de melkleveranciers, de fabriek nog meer uitbreiding te geven.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 24/08/1911; p. 2/4

Bleskensgraaf, 18 Aug. Onze vrijwillige brandweer, die op 10 Augustus jl. bij den brand in de zuivelfabriek „De Graafstroom” zoo flink is opgetreden, waardoor men het vuur spoedig meester was, ontving van de betrokken brandassurantiemaatschappij een gift van f 25 ter verdeling onder de leden.

Dit korps, bestaande uit 25 man, heeft zich in een betrekkelijk korten tijd goed geoefend en blijkt thans voor zijn moeilijke taak uitnemend geschikt te zijn.

Een woord van hulde aan onzen burgemeester, die het vorige jaar het initiatief nam tot de oprichting van dit korps, is hier zeker niet misplaatst.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 03/09/1911; p. 2/4

Bleskensgraaf, 29 Aug. De heer R. de Vries, assistent aan de zuivelfabriek alhier, slaagde dezer dagen voor het toelatings-examen voor de Rijkszuivelschool te Bolsward.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 14/09/1911; p. 2/4

Bleskensgraaf. „Bleskensgraaf vooruit!” Neen, zoo ver zijn wij nog niet, dat wij een vereeniging bezitten, welke dien naam draagt. Maar toch hebben we kans vooruit te gaan. Naar wij vernemen, zal hoogstwaarschijnlijk onze buurt bij donkere avonden, die, niettegenstaande het langdurige mooie weer, zeker zullen komen, electrisch verlicht worden; de stroom zal dan geleverd worden door de zuivelfabriek „de Graaf-troom” alhier; ook voor particulieren zal er gelegenheid zijn zich aan te sluiten, dan zullen ook wij gaan meedoen met de groote menschen en als wij ons dan verheugen mogen in „het nieuwe licht” dan zuchten we (want welk mensch is steeds tevreden?): nu nog een verbinding met boot en spoor en een waterleiding. Dan, ja dan, komen we zelfs hier een ideaal toestand nabij.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 05/10/1911; p. 6/8

Bleskensgraaf, 2 Oct. Zaterdagavond had de aanbesteding plaats voor het maken van een electrische geleiding van af de zuivelfabriek naar Molenaarsgraaf.

Laagste inschrijver was de heer L. T. Molenaar te Brandwijk, aan wien het werk is gegund.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/11/1911; p. 2/10

Bleskensgraaf. Door de directie der Stoomzuivelfabriek „Graafstroom” is besloten, gedurende de wintermaanden het weekloon hunner werklieden met f 1.—'s weeks te verhoogen, met het oog op de tegenwoordige duurte der levensmiddelen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 01/01/1912;

Electriciteits-Tentoonstelling TE BLESKENS GRAAF.

Op verzoek is de Tentoonstelling met 2 dagen verlengd, nl.:

Maandag en Dinsdag, 1 en 2 Januari.

Ieder tot een bezoek uitnoodigend.

T. COMITÉ.

1912

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1912-01-04

Bleskensgraaf. Onze elektrische tentoonstelling behoort alweer tot de geschiedenis. Dinsdagavond om tien uur werd zij door den heer F. van IJzeren, voorzitter van het bestuur van de zuivelfabriek “*de Graafstroom*” met de volgende woorden gesloten

Dames en Heeren,

“Aan alles komt een een einde zoo ook aan deze tentoonstelling. Wij willen hopen, dat het doel, waarom deze is opgezet, zoo niet geheel, dan toch ten deels is bereikt, n.l. het bij het publiek meer populair maken der electriciteit.

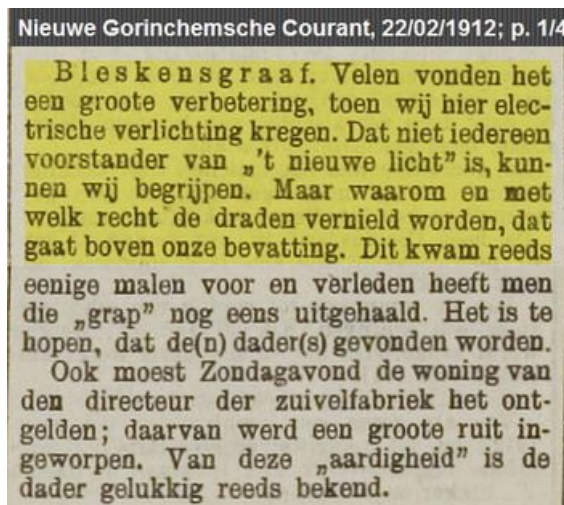
Hier toch heeft men kunnen aanschouwen, wat op dit gebied is te bereiken, men heeft zich hier agiowel van het practische als van 't mooie en gemakkelijke kunnen overtuigen. Ik twijfel niet, of het zal in de toekomst de centrale ten goede komen. Het zou mij te ver voeren, om allen afzonderlijk dank te brengen; één uitzondering wil ik echter maken en hier openlijk verklaren, dat ik de werkzaamheid en het uithoudingsvermogen van den directeur, den heer **De Geus** bewonder; hij toch was de persoon, waarom alles draaide en moest steeds van vroeg tot laat tot ieders beschikking blijven. Hem daarom onzen hartelijken dank.

Niet minder erkentelijk zijn wij voor de hulp van allen, die tot het welslagen dezer nieuwe beweging hebben meegewerkt. Van harte willen wij hopen, dat ook zij, die uit zakelijk oogpunt deze tentoonstelling met hun inzendingen hebben opgeluisterd, niet in hun verwachtingen worden teleurgesteld.

En hiermede verklaar ik de tentoonstelling voor gesloten.”

Daarna bedankte de heer De Geus voor de hartelijke woorden van den heer Van IJzeren, inzonderheid voor die, welke hem betroffen. De lof hem toegebracht, moest hij voor een groot deel overdragen aan het overige vooruitstrevende bestuur, verder bracht hij dank aan de exposanten, aan de groots waardeering van het publiek, ruim 2000 personen toch hadden deze tentoonstelling bezocht, en dan de vertegenwoordigers der pers voor hun getrouwe verslagen.

Eindelijk bedankte de heer Manders namens het publiek voor al het genotene in de afgelopen week en voor de bereidwilligheid van het comité ten opzichte van de vertegenwoordigers der pers.

In het jaarverslag van de Zuivelfabriek *De Graafstroom*

„*De Graafstroom*”, te Bleekensgraaf, wordt o.a. de opmerking gemaakt, dat indien de samenwerking der melkleveranciers in ‘t algemeen, en die der aandeelhouders in ‘t bijzonder wat groo-ter ware geweest, men op gunstiger resultaten zou kunnen wijzen.

Werd in 1910 3.273.567 liter melk verwerkt, dit jaar steeg deze hoeveelheid tot 3.734.709 liter. Het winstcijfer is daarentegen niet zoo groot als ‘t vorig jaar. Was in ‘t begin van 1911 het melk-vevoer uitbesteed, de treurige gevolgen dat dit teweegbracht, noodzaakten naar andere middelen van vervoer om te zien. Men besloot de fabriek zelf te laten exploiteeren.

In den afgeloopen zomer is het monden klauwzeer uitgebroken; dat was zoowel voor de veehou-ders als voor de fabriek een ware misère, en droeg natuurlijk veel bij tot ‘t niet hoog uitbetalen der melk. Dat door de voortdurende droogte en ‘t mond- en klauwzeer de fabricatie een geweldi-ge terugslag kreeg spreekt van zelf.

In September rijpte bij het bestuur het plan om aan de inrichting een elektrische centrale te ver-binden. De capaciteit der, machine stelde de mij. in de gelegenheid om de gemeenten Bleskens-graaf en Molrenaarsgraaf van electrisch licht te voorzien.

Op 1 Januari was het aantal aansluitingen geklommen tot 30.

De winst der vennootschap bedroeg in 1911 *f* 3731. Daarvan wordt afgeschreven op oprichting *f* 1194 en op iuventaris *f* 556, terwijl aan aandeelhouders 4 pct. over *f* 49.500 wordt uitgekeerd.

De heeren M. Schakel en C. P. Jongeneel werden in de Donderdag gehouden vergadering als commissarissen herkozen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 05/05/1912; p. 2/6

Bleskensgraaf. Door den heer G. de Geus, directeur der zuivelfabriek „de Graafstroom” alhier, is vergunning gevraagd tot het oprichten en in werking brengen van een electrische centrale, voor het leveren van electrischen stroom en kracht, ook buiten die inrichting.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 26/05/1912; p. 1/4

Giessennieuwkerk. In twee auto's arriveerden hier een tiental landbouwers uit Nieuwveen, teneinde de nieuwgebouwde graanmaalderij en veekoekenfabriek te bezichtigen. Deze landbouwers hebben het plan gevormd, ook te Nieuwveen een dergelijke inrichting te stichten.

Dinsdag werd door een twintigtal heeren uit Berkhout bij Hoorn een excursie gemaakt. Van uit Sliedrecht werd eerst een bezoek gebracht aan de zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf en daarna aan de graanmaalderij en veekoekenfabriek alhier, waarna het gezelschap hoogst voldaan, over de hartelijke ontvangst in beide fabrieken, en de praktische inrichting der gebouwen, terugkeerde naar Sliedrecht, om vandaar per trein naar Hoorn terug te keeren.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 23/06/1912; p. 1/4

Bleskensgraaf, 19 Juni. De St.Ct. bevat de Kon. goedgekeurde wijzigingen in de statuten van de naaml. vennootschap: Zuivelfabriek de Graafstroom, alhier.

Het 3de artikel zal voortaan luiden als volgt: De vennootschap heeft ten doel het koopen, bereiden, verkoopen en verhandelen van melk- en zuivelproducten en daaraan verwante artikelen, in den meest uitgebreiden zin, alsmede het leveren van electrischen stroom, mede in den meest uitgebreiden zin, in de gemeente Bleskensgraaf en Hofwegen en omliggende gemeenten in de Albasserwaard.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 12/09/1912; p. 2/4

Bleskensgraaf, 9 Sept. De Electriche Centrale alhier mag zich verheugen in een gestadig toenemen van het aantal aansluitingen. Zoowel hier als in Molenaarsgraaf hebben in verscheidene woningen de olielampen plaats gemaakt voor de helder licht gevende electriche lampjes.

Zij die reeds aangesloten zijn en het voordeel en gemak van electriche verlichting ondervinden, zouden er niet gaarne weer afstand van willen doen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/09/1912; p. 2/4

— Onze zuivelfabriek „de Graafstroom” is op de Dordtsche tentoonstelling voor haar inzending met de verg. zilv. med. bekroond. Wij wenschen de jeugdige inrichting van harte geluk met het behaalde succes. Moge het een aansporing zijn om eens het „goud” te verkrijgen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 10/10/1912; p. 2/4

Bleskensgraaf. Alhier is opgericht een controle- en fokvereniging, met aanvankelijk 14 leden, aanbrengeude 276 koeien voor onderzoek. Het bestuur bestaat uit de heeren F. van IJzeren (voorz.), Molenaarsgraaf; J. Schelp (secr.), Brandwijk; A. de Graaf (penningm.), Brandwijk en C. v. d. Berg en A. Tukker, alhier. Reeds zijn 2 volbloed stamboekstieren aangekocht, waarvan een bij den heer Van IJzeren en de andere alhier gestationeerd is. De voorloopige contributie bedraagt f 1 per koe en per jaar. Zeker is een zoodanige vereniging van groot belang voor deze streek.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/10/1912; p. 1/4

Bleskensgraaf. Alhier worden pogingen aangewend om een cursus op te richten voor de kennis van het paard en het vee.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/12/1912; p. 2/4

Bleskensgraaf, 12 Dec. De heer D. Brouwer, machinist aan de stoomzuivelfabriek alhier, is in gelijke betrekking benoemd aan een stoomwasscherij te Tiel.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 22/12/1912; p. 2/4

Bleskensgraaf, 20 Dec. De heer P. Leeghwater alhier is benoemd tot machinist aan de Stoomzuivelfabriek „De Graafstroom”.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 06/03/1913; p. 2/4

Bleskensgraaf, 3 Maart. Donderdag werd de algemeene vergadering gehouden van aandeelhouders der Stoomzuivelfabriek „De Graafstroom” alhier onder voorzitterschap van den heer F. v. IJzeren, van Molenaarsgraaf.

Na opening der vergadering en voorlezing der notulen werd de winst- en verliesrekening goedgekeurd. Het dividend werd vastgesteld op 4 pct. De aftredende commissarissen, de heeren F. van IJzeren, C. v. d. Berg en A. Kortleve, werden met vrijwel algemeene stemmen herkozen. Evenzoo de commissie van contrôle, bestaande uit de heeren C. Brouwer, J. Verlek en F. Brandwijk.

Het bestuursvoorstel inzake salarisregeling van den directeur werd aangenomen; het salaris werd gebracht op f 1500 en kan opklimmen tot f 2000.

In 1912 werd door de fabriek gekocht en verwerkt 3.120.800 liter melk waarvoor f 173.123.44 werd betaald of gemiddeld f 5,55 per 100 liter.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 25/05/1913; p. 1/4

Bleskensgraaf. Woensdag 11. des middags ongeveer 12 uur, had er aan de zuivelfabriek alhier een treurig ongeval plaats. De eerste kaasmaker J. de W. viel in een bak met kokend water; met hevige brandwonden bedekt, werd hij in de woning van den directeur gebracht. Hoewel natuurlijk terstond geneeskundige hulp werd ingeroepen, het mocht niet niet baten; reeds voor de dag om was, was de ongelukkige bezweken. Dit doodelijk ongeval heeft in onze gemeente een diepen indruk gemaakt. De overledene was pas 24 jaar oud, gehuwd en vader van één kind.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 29/05/1913; p. 2/4

Bleskensgraaf. Het stoffelijk overschot van den zoo jammerlijk om het leven gekomene J. de Weerste, kaasmaker aan de zuivelfabriek alhier, is Maandag 11. op de begraafplaats te Brandwijk ter aarde besteld. Ook het bestuur van „de Graafstroom” bewees den overledene de laatste eer. De fabriek verliest in J. de W. een flinke werkkracht.

Dit is het eerste ongeval met doodelijken afloop.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 01/06/1913; p. 2/6

Bleskensgraaf. Het personeel der zuivelfabriek „de Graafstroom” werd van de week aangenaam verrast door de mededeeling, dat van elk hunner het weekloon met f 2 zou verhoogd worden.

1914

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 05/02/1914; p. 2/4

— 2 Febr. Vermelden wij de vorige week, dat de heer G. de Geus, directeur der stoom-zuivelfabriek „de Graafstroom” zijn ontslag had aangevraagd tegen 1 Mei e.k., thans wordt ons medegedeeld, dat dit ontslag op verzoek is ingetrokken en voor een onbepaalden tijd is uitgesteld.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 08/03/1914; p. 2/4

— Vrijdag 11 is tot directeur der stoom-zuivelfabriek „de Graafstroom” alhier, benoemd de heer F. van Dam te Genderen.

— In de vergadering van 6 Maart l.l. werden door de aandeelhouders van de stoomzuivelfabriek „De Graafstroom” de aftredende commissarissen, de heeren M. Schakel en C. P. Jongeneel, herkozen; de heeren J. Verlek, P. Verhoef en J. Korevaar werden gekozen in de commissie van controle.

Nieuwe Gorinchemsche Courant 1914-03-19

Bleskensgraaf.

Aan het jaarverslag van de Stoomzuivelfabriek „de Graafstroom” alhier, over het boekjaar 1913 ontleenen we het volgende:

Het jaar 1913 is voor de fabriek zeer ongunstig geweest. Liet het voorjaar zich in den beginne gunstig aanzien, en werd er in de maanden Januari en Februari reeds een aardige winst behaald, de andere maanden met uitzondering van October, November en December, brachten een enorm verlies.

Door de concurrentie genoodzaakt, werd besloten ook speculatief te gaan werken, daardoor kreeg men een flink kwantum melk. De fabriek bezat een flink inventaris, doch tegen de reuzenmassa's, welke toen aangevoerd waren, bleek die niet opgewassen, en moest dus aanmerkelijk uitgebreid worden. Ofschoon bestellingen spoedig gedaan werden, werd het geduld danig op de proef gesteld. Het gevolg was, dat de melk te lang moest staan, om verwerkt te worden, en de producten, hiervan gemaakt, konden geen aanspraak maken op prima prima.

Nog wordt als oorzaak genoemd, niettegenstaande alle moeite, dat men geen voldoende geschoold personeel kon krijgen. Een groote ramp was ook het verlies van den chef-kaasmaker J. de Wit, die op zoo'n ongelukkige wijze om het leven kwam.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/07/1914; p. 1/6

Bleskensgraaf, 16 Juli. De heer R. Heidema, onder-directeur der stoom-zuivelfabriek „de Graafstroom” alhier en gepasporteerd sergeant, is belast met de leiding der vrijwillige schietoefeningen, die te Molenaarsgraaf gehouden worden.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 04/10/1914; p. 1/4

Bleskensgraaf, 1 Oct. Naar wij vernemen bestaat bij het bestuur van de zuivelfabriek „de Graafstroom” alhier het voornemen een motorbootje in de vaart te brengen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 28/02/1915; p. 2/4

Bleskensgraaf, 26 Febr. In de vergadering van aandeelhouders der stoomzuivelfabriek „de Graafstroom” alhier gehouden Woensdag j.l., is besloten de zaak te likwideeren en zoo mogelijk om te zetten in een coöperatieve vereeniging. Er werd een commissie van 5 leden benoemd, om een en ander te bewerkstelligen.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 21/03/1915; p. 1/6

Bleskensgraaf. Nu de N. V. Stoomzuivelfabriek „de Graafstroom” ontbonden is, vragen velen zich af: „Wat zal er van onze fabriek worden?” En daar niemand daar een antwoord op weet te geven, doen verschillende praatjes de ronde. De algemeene opinie is wel om de fabriek voor de boeren te behouden. Daartoe worden dan ook ernstige pogingen aangewend. Zoo zullen dezer dagen op een drietal plaatsen, n.l. hier te Oud-Alblas en aan den Vuilendam lezingen worden gehouden in dien geest en om de veehouders voor te lichten. De heeren Tijmsma en Troost, voorzitters van Friesche Zuivelfabrieken, tevens groote veehouders, zijn bereid bevonden voor belanghebbenden en belangstellenden op te treden.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 09/05/1915; p. 2/4

Bleskensgraaf, 5 Mei. In de stoomzuivelfabriek „Graafstroom” is in de maand Maart circa 158000 L. melk verwerkt; daarvoor werd 6.6 ct. per L. uitbetaald.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 05/09/1915; p. 2/4

— Gedurende de maand Augustus werd aan de zuivelfabriek „de Graafstroom” verwerkt 45548 liter melk. De gemiddelde melkprijs aan de boeren bedroeg f 8.20 per 100 liter. Hoogste prijs f 8.91.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 11/11/1915; p. 2/4

Bleskensgraaf, 6 Nov. In een algemeene vergadering van de aandeelhouders der Zuivelfabriek „De Graafstroom” is het reorganisatieplan der commissie van liquidateuren met algemeene stemmen aangenomen.

Eveneens is aangenomen een voorstel tot wijziging der statuten, en is machtiging verleend tot het aanvragen van de Koninklijke goedkeuring op de gewijzigde statuten en het passeeren der noodige notarieele acte.

De fabriek blijft daardoor werken onder den naam van N. V. Zuivelfabriek „De Graafstroom”.

Tot leden van het bestuur zijn gekozen de heeren C. P. Jongeneel en C. v. d. Berg, beiden alhier, en G. Baan te Oud-Alblas; tot commissarissen de heeren C. M. van Houwelingen te Pearsom, J. Bons te Wijngaarden en P. Verhoef te Brandwijk.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/12/1915; p. 2/4

Bleskensgraaf, 17 Dec. Aan de zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier is tot chefkaasmaker benoemd de heer W. Veenstra, thans in gelijke betrekking te Opeinde (Friesland). De benoemde is in het bezit van het diploma kaasmaker vanwege den Federatieven Nederlandschen Zuivelbond.

1916

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 06/01/1916; p. 2/4

Bleskensgraaf, 3 Jan. De roeiboot van de melkfabriek, alhier geladen met wei, is, toen een man eenige kannen er afgehaald had, gekanteld. De boot liep vol water; al de wei is verloren.

Persoonlijke ongelukken hadden niet plaats.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 20/01/1916; p. 2/4

Bleskensgraaf. De „St. Crt.” bevat de wijziging in de statuten van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 02/04/1916; p. 1/6

Bleskensgraaf. Aan het jaarverslag over 1915 van de afd. Bleskensgraaf van den Bond van Kaasproducenten is het volgende ontleend:

Het ledental ondervond in aantal geen verandering; een paar uittredenden werden door even zooveel nieuwe leden vervangen, zoodat het totaal 45 bleef.

De werkzaamheden bestonden voor een groot deel in krachtig steunen aan het hoofdbestuur. Vrijwillig werd de afdracht aan de algemeene kas verhoogd om alzoo een voorbeeld tot navolging te geven. Aan de actie tegen de 20 pCt. en het afmaakstelsel werd actief deelgenomen.

Gaat over de *Bond van kaas Producenten* – (Boerenkaas) afd. Bleskensgraaf

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 20/04/1916; p. 2/4

Bleskensgraaf, 15 April. In de maand Maart is aan de zuivelfabriek alhier verwerkt 390355 liter melk, waarvoor gemiddeld per 100 liter is betaald f 11.03. Het vorige jaar werd in dezelfde maand per 100 liter betaald f 6.60.

1917

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 18/01/1917; p. 2/4

Bleskensgraaf, 15 Jan. De elektrische centrale der Zuivelfabriek alhier heeft den prijs van elektrischen stroom met 5 cent per K. W. U. verhoogd en dezen gebracht op 40 cent.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 25/02/1917; p. 1/4

— De gemiddelde nitbetaalde melkprijs door de N. V. Stoomzuivelfabriek „Samenwerking” alhier was over Januari f 10.52 per 100 liter, met gratis teruggave der wei.

Bleskensgraaf. De N. V. Stoomzuivelfabriek „Graafstroom” alhier, betaalde voor de in Januari ontvangen melk gemiddeld per 100 liter f 10.04, zonder teruggave der wei.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 22/03/1917; p. 2/4

Bleskensgraaf. Voor het bestuur van de zuivelfabriek „de Graafstroom” alhier is het loon van de volwassen arbeiders met f 2.— per week verhoogd; de anderen krijgen f 1.— per week meer. Het salaris van den directeur is op een vergadering van aandeelhouders met f 500 verhoogd, echter onder voorwaarde, dat dit jaar evenveel melk verwerkt wordt, als in 't vorige jaar, dit is ongeveer vier miljoen L. Verder hebben aandeelhouders het bestuur gemachtigd de elektrische centrale met de geleidingen enz. te verkoopen, echter niet beneden de f 7000.— Teneinde kooplustigen uit te noodigen, zullen in verschillende bladen advertenties geplaatst worden.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1917-04-19;

Bleskensgraaf, 12 April. Hedenavond vergaderden alhier, daartoe opgeroepen door het bestuur der Zuivelfabriek, de verbruikers van elektrisch licht langs den Graafstroom.

Het bestuur der fabriek wenscht in geen geval het leveren van elektrisch licht voort te zetten, zoolang er geen zekerheid bestaat dat de lichtverbruikers het geheele bedrijf willen overnemen tegen een prijs ongeveer gelijkstaande met 4 maal de verkoopwaarde die in normale tijden zou kunnen worden aangenomen.

Een deskundig rapport werd ter tafel gebracht waaruit bleek, dat zelfs bij heffing van een buitengewoon hoog tarief voor lichtverbruik, het bedrijf niet readeerend kan worden gemaakt. Aangezien op goede gronden verwacht wordt, dat voor de verschillende materialen (woaronder een belangrijke hoeveelheid aluminium) een bod zal worden gedaan van minstens f 15.000, had het bestuur besloten om, indien de lichtverbruikers niet een gelijk bedrag ter hunner beschikking stelden, het bedrijf geheel om te heffen.

Niemand der aanwezigen kon het bestuur eenige zekerheid omtrent overneming van het bedrijf geven en zal het bestuur thans tot verkoop overgaan.

De heer Vonk verzocht nog om medewerking van het bestuur voor toekenning van schadevergoeding voor de door de lichtverbruikers gemaakte kosten bij den aanleg van de installatie, welke medewerking door het bestuur werd toegezegd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/06/1917; p. 2/4

Bleskensgraaf. In de maand Mei zijn aan de Zuivelfabriek „De Graafstroom” verwerkt 418.220 liter melk. Voor 100 L melk werd gemiddeld uitbetaald f 11. Per K.G. vet herleide stof werd betaald f 1.84.

Giessennieuwkerk. Aan de Coöperatieve Zuivelfabriek zijn in de maand Mei verwerkt 650.450 L melk, welke 39724.65 K.G. vet bevatten. Per K. vet zal worden uitbetaald f 1.78, zoodat de gemiddelde melkprijs is 10.86 per 100 L

De Drie Provinciën, 27/07/1917; p. 3/4

Bleskensgraaf. Over de maand Juni is aan de zuivelfabriek verwerkt 367806 Liter melk waarvoor gemiddeld per 100 liter wordt betaald f 10.46. Gemiddeld berekend vet 5.81⁴. Prijs per K.G. vet f 1.80.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/08/1917; p. 2/4

Bleskensgraaf. Dinsdagmiddag woedde boven deze gemeente een vrij hevig onweer, vergezeld van een stortregen en hagelslag. De bliksem vernielde een paar boomen, versplinterde een tweetal telefoonpalen en bracht schade toe aan het telefoontoestel der Zuivelfabriek.

1919

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 09/03/1919; p. 2/4

Bleskensgraaf. Door 't personeel van de zuivelfabriek „de Graafstroom” alhier was aan 't bestuur een verhooging van loon gevraagd, n.l. 6 gl. per week. 't Bestuur is daaraan gedeeltelijk tegemoet gekomen en heeft met ingang van 1 Maart de weekloonen met 3 gl. verhoogd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 27/03/1919; p. 2/4

— Tot assistent aan de stoomzuivelfabriek „Samenwerking” is benoemd de heer Van Wijk, werkzaam aan de Zuivelfabriek te Bleskensgraaf.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/09/1919; p. 3/4

Plaatselijke berichten.

Bleskensgraaf. Naar wij vernemen is van de werklieden der zuivelfabriek „de Graafstroom” alhier het weekloon met 3 gld. verhoogd, zoodat nu het minimumloon 20 gld. bedraagt. Deze verbetering is te danken aan de actie, door de alhier bestaande afd. van den bond van arbeiders in 't land- en tuinbouw en zuivelbedrijf ter dezer zake gevoerd.

1923

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1923-03-21;

Plaatselijke Berichten.

BLESRENSGRAAF, 20 Maart. Verschenen is het jaarverslag over het dienstjaar 1922 van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier. Wij stippen daaruit het volgende aan: Ontvangen werden 5.361.965 L. melk; dit was 1901.419 L. meer dan in 1921. De grootste hoeveelheid melk werd aangevoerd in de week van 30 April tot 6 Mei, in totaal 164.204 L.; de kleinste hoeveelheid in de week van 20 tot 26 Nov., in totaal 52.720 L.

Het aantal leveranciers was het grootst in Januari, n.l. 285 en het kleinst in Juli, n.l. 148. Het betaald bedrag was f445.163.33. In Januari werd besteed 10,97 cent per L., in April en Mei 6 cent in de zomermaanden 8½ ct., in Oct. 10½ ct., en in November en December ruim 12 cent. Het gemiddelde over het geheele jaar bedroeg 8.30 cent. De prijs per K.G. vet was f1.35.

De ontvangen melk is voor het meerendeel verwerkt tot kaas en boter. In verschillende soorten kaas is totaal verkocht 371087 K.G., welker opbrengst was f 250.877,64. Er werd gefabriceerd 107.880 K.G. roomboter en 5042 K.G. weiboter met een totaal opbrengst van f253.688,39, gemiddeld f 2,24 per K.G.

Voor 362.075 L. karnemelk, 30.800 L. taptmelk, 3.455.305 L. wei en 620.633 L. melk werd ontvangen f 112.487,39. De totale onkosten bedroegen f 118.499,64, dit was f 2,21 per 100 L. melk en f 0,20 minder dan het vorige jaar.

De fabriek heeft een filiaal te Dordrecht, waar kaas en boter, losse melk en ook gepasteuriseerde flesschenmelk wordt verkocht. De melk wordt aangevoerd met 3 vracht-autos, booten en wagens. De fabriek mag zich in een gestadigen bloei verheugen; sinds haar oprichting in 1909 is de aanvoer bijna verdrievoudigd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 09/06/1923; p. 1/4

BLESKENSGRAAF,

— De zuivelfabriek alhier gebruikt behalve auto's ook enkele booten voor den aanvoer der melk. Een dezer booten nu, een oude motorboot sloeg om en zonk, de beide knechts sprongen er bijtijds af. Het lichten van de boot was een kwaad ding. Er kwam een vrachtauto, waarmee men de geladen boot naar den kant zou trekken. Als een bewijs, hoeveel kracht daarvoor noodig was, zij gemeld, dat een dikke ketting brak. Ten slotte is men er toch in geslaagd de boot vlot te krijgen. De bussen waren voor een deel opengegaan en de inhoud was verloren. Het water werd uit de boot gehaald en ze dreef weer. Het geval had veel bijks.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 03/11/1923; p. 1/6

BLESKENSGRAAF, 2 Nov. Gisteren sloeg het paard van den landbouwer S. op hol, toen de eigenaar melkbussen laadde aan de zuivelfabriek alhier. Doordat de bussen van den wagen afrolden en veel geraas maakten, liep het dier al harder en harder. Onderweg kwam het twee wagens tegen, waarvoor het nog uitweek, toen is het gestruikeld en met wagen en al in een sloot terecht gekomen.

Met zeer veel moeite is het dier uit zijn benarde positie verlost, want de grond is hier op veel plaatsen zoo drassig, dat de dieren zelf heelemaal niet kunnen meewerken, om uit den modder te komen.

Er was eenige materiële schade, maar persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

BLESKENS GRAAF, 2 Nov. Gisteren sloeg het paard van den landbouwer S. op hol, toen de eigenaar melkbussen laadde aan de zuivelfabriek alhier. Doordat de bussen van den wagen afrolden en veel geraas maakten, liep het dier al harder en harder. Onderweg kwam het twee wagens tegen, waarvoor het nog uitweek, toen is het gestruikeld en met wagen en al in een sloot terecht gekomen.

Met zeer veel moeite is het dier uit zijn benarde positie verlost, want de grond is hier op veel plaatsen zoo drassig, dat de dieren zelf heelemaal niet kunnen meewerken, om uit den modder te komen.

Er was eenige materiële schade, maar persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

1924

Nieuwe Gorinchemsche Courant 1924-03-12;

BLESKENS GRAAF, 7 Maart, Verschenen is het jaarverslag over 1923 van de N.V. Zuivelfabriek „*De Graafstroom*” alhier, directeur de heer F. van Dam.

Wij ontleenen daaraan het volgende:

Hoewel aanvankelijk de vooruitzichten omtrent den melkaanvoer ongunstig waren, daar op 1 April, vergeleken bij het boekjaar 1922, de achterstand 172.576 L. bedroeg - bleek op 31 Dec. de aanvoer 842.415 L. meer te bedragen dan in 1922 en is in totaal 6.204.380 L. geleverd. Het aantal leveranciers is thans gestegen tot 314. Het bedrijf mag zich in een gestadigen bloei verheugen.

De vermeerderde melkaanvoer heeft medegewerkt tot een verlaagd onkostencijfer. Dit bedroeg in 1923 gemiddeld per 100 L. *f* 1,84, het vorige jaar *f* 2,21, dus een verlaging van 36 cent per 100 L.

De zuivelprijzen waren over het algemeen gunstig te noemen, zoodat de gemiddelde melkprijs kwam tot bijna 9 cent per L., het vorige jaar 8.3 cent. Het gehalte aan gemiddeld berekend vet bedroeg dit jaar 6,12, het vorig jaar 6.10.

De melk is hoofdzakelijk verwerkt tot kaas, totaal 435.055.80 K.G. tot een bedrag van *f* 338.372,18. Hierbij dient opgemerkt, dat de fabriek is aangewezen om plussoorten te maken, omdat zij haar geregelde afnemers van eigen boter voorziet.

Verkocht is in totaal 121.665,5 K.G. boter, die gemiddeld opbracht *f* 2,06½ per kilo. De fabriek maakt room- en weiboter. Verkocht zijn 344.254 L. karnemelk, 333.73 L. taptemelk, 3.965.818 L. wei en 591.594 L. vollemelk, tot een gezamenlijk bedrag van *f* 114.054,69.

De balans en exploitatierekening sluiten respectievelijk met bedragen van *f* 169.338,31 en *f* 169.338,31.

BLESKENS GRAAF. Doordat het paard schrok op een plaats waar men bezig was met graven aan den weg alhier, ging een wagen, geladen met kaas, den Graafstroom in. De voerlui, de gebroeders K., kwamen met een nat pak vrij. Alles liep ook verder goed af.

— De heer J. W. Mouthaan, machinist aan de zuivelfabriek alhier slaagde te Arnhem voor het examen voor machinist in het zuivelbedrijf. Dit examen was ingesteld namens den Algemeenen Zuivelbond.

— Een melkschuit, die geroeid werd door J. K. alhier, werd aangevaren door schipper v. d. B. De melkschuit, geladen met volle bussen melk voor de zuivelfabriek, zonk. K. werd gered, van de schuit en de bussen was niets meer te zien. Later is alles weer naar boven gebracht.

— Thans hebben particulieren alhier afgezien van verdere actie en worden de besprekingen over eventueele aansluiting aan de Dordtsche centrale gevoerd tusschen het gemeentebestuur en het electriciteitsbedrijf der gemeente Dordrecht.

— De heer Jac. Schep, assistent-directeur aan „De Graafstroom” alhier, slaagde te Arnhem voor het examen voor assistent-directeur in het zuivelbedrijf. Het examen werd afgenomen vanwege den Federatieven Nederl. Zuivelbond.

— In een vergadering van aandeelhouders van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” is het salaris van den directeur, den heer F. van Dam, vastgesteld op f 6000, zulks in verband met de uitnoodiging aan den heer v. Dam van de zuivelfabriek „Samenwerking” te Giessen-Nieuwkerk om het directeurschap dier fabriek te aanvaarden.

Wel een bewijs, dat het werken van den heer Van Dam wordt gewaardeerd.

BLESKENS GRAAF.

De werkmán A. Vermeij, werkzaam aan de zuivelfabriek alhier, werd door een as gegrepen, waardoor hij ontvellingen opliep en zijn linkerbovenarm brak. Na verbonden te zijn door dr. P. Ingelse, werd hij ter verdere verpleging per auto naar het ziekenhuis te Dordrecht vervoerd.

1925

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1925-03-11; p. 1/4

Verschenen is het jaarverslag der N.V. zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier, waaraan we het volgende ontleenen:

Op 31 Dec. j.l. was het aantal aandeelhouders gestegen tot 95 en het geplaatst kapitaal tot *f*70.350.-. Uitgegeven zijn 1407 aandelen, terwijl nog in portefeuille zijn 693 aandelen, die alleen beschikbaar worden gesteld voor veehouders, die zekerheid geven, dat ze de melk, die niet op de boerderij wordt verwerkt, aan de fabriek leveren. Aan leveranciers-aandeelhouders wordt aan het einde van elk boekjaar nog een extra toeslag gegeven, in verhouding tot het aandelenbezit, tot een maximum van *f*1000.

Voor *f*1000 is de toeslag 1% van ‘t ontvangen melkgeld, voor *f*900 $9/10$ %, voor *f*800 $8/10$ % enz. De hoeveelheid aangevoerde melk bedroeg in 1924: 6.084.489 liter (vorig jaar 6.204.380 liter). In totaal werd voor de melk betaald *f*616.487,05 of gemiddeld per 100 liter *f*10,113 (vorig jaar *f*8,96). Door de hoogere zuivelprijzen, was ook de melkprijs hoger, *f*1.16 per 100 liter.

De grootste hoeveelheid melk werd aangevoerd in de week van 30 April-5 Mei, n.l. 195.720 liter; de kleinste hoeveelheid in de week van 13/19 Januari n.l. 49.818 liter. Het kleinst aantal leveranciers was in Juni (198), het grootst in December (348). Het gehalte aan gemiddeld berekend vet bedroeg ruim 6,15% ; de middelprijs per berekend K.G. vet bedroeg *f*1.65.¹

In het afgelopen boekjaar werd geproduceerd 113.103 K.G. boter, terwijl bovendien nog werd bijgekocht 7.275 K.G. Afgeleverd werd 111.435 K.G. roomboter en 8.340 K.G. wei- en melkboter, totaal voor *f*276.361,26 of *f*2.30 per K.G.

Aan kaas werd geproduceerd 7.810 stuks volvet, 64.169 stuks 40+, 23.756 stuks 30+, 35.881 stuks 20+ en 57 magere. In totaal werd aan kaas geleverd 429.069,15 K.G. voor *f*356.259,35. Voorts werd verkocht 563.491 liter volle melk, 109.850 liter taptemelk, 320.307 liter karnemelk en 4.239.191 liter weimelk.

De totale onkosten beliepen *f*114.170,80 of *f*1.87½ per 100 liter. De balans en exploitatierekening sluiten respectievelijk met tellingen van *f*166.375,18 en *f*726.510,13. Afschrijvingen hadden plaats als volgt: op gebouwen en terreinen *f*2000 (boekwaarde *f*40.000), op machines en inventaris *f*5000 (boekwaarde *f*40.000), op pand te Dordrecht *f*1000 (boekwaarde *f*8.000).

Op de rekening „reserve” werd *f*1000 bijgeschreven en gebracht op *f*11000. Op de hypotheekleening werd *f*5000 afgelost, zoodat deze op de balans staat voor *f*30.000.

Uit alles blijkt dat de N.V. zich in een zeer bloeienden toestand mag verheugen, waarvoor vooral een woord van lof toekomt aan den wakkeren directeur de heer F. v. Dam.

¹ Niet duidelijk die 6,15 % ($1,65 \times 6,15 = 10,13$ wat ongeveer de gemiddelde melkprijs was)

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 14/03/1925; p. 1/4

BLESKENS GRAAF. In de vergadering van aandeelhouders van de N.V. zuivelfabriek „De Graafstroom” werd het dividend vastgesteld op 7%.

Tot bestuurslid werd herkozen de heer C. v. d. Berg en tot commissaris de heer P. Verhoef.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 06/05/1925; p. 1/4

BLESKENS GRAAF.

— Van de zuivelfabriek ging een schouw, geladen met bussen melk, naar de diepte. De schipper wist nog op den wal te springen. De bussen werden alle later opgevischt.

1926

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1926-03-27; p. 1/6

BLESKENS GRAAF. Uit het verschenen jaarverslag van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” blijkt, dat in 1925 werd ontvangen 6.751.141 L. melk, totaal voor een bedrag van f704.280,34 of gemiddeld per 100 L. ruim f10.43, met een middelprijs van per K.G. vet f1,70. Verkocht werd 450.828 L. volle melk, 4.677.278 L. weimelk, 44.124 L. taptmelk, 269.669 L. karnemelk en 14.905 L. pap in totaal voor f110.796,35.

Aan kaas werd geproduceerd 31.453 K.G. 20+, 18.342 K.G. 30+, 70.583 K.G. 40+, 5.169 K.G. volvet en 975 K.G. ongemerkt. Verkocht werd in totaal 494.130 K.G. voor f445.852,45. Aan boter werd geproduceerd 103.953½ K.G. Verkocht werd 108.484½ K.G. room- en 7.114½ K.G. weiboter, waarvoor ontvangen f274.145,59 of gemiddeld f2,317 per K.G.

Het aantal leveranciers varieerde van 221 (maand Juli) tot 393 (maand December). De totale onkosten bedroegen f118.198,29 of gemiddeld f1,75 ruim per 100 L.

Van het maatschappelijk kapitaal, groot f100.000.-, was op 31 Dec. geplaatst f74.650.-, vertegenwoordigende 1493 aandelen, verdeeld over 98 personen. Op de balans komen o.a. voor Pand Dordrecht met f7.500 (afgeschreven f500) Gebouwen, terreinen enz. met f54.000, auto's met f5.000, bussen met f7.000, arbeiderswoning met f3.000.

Bijgeschreven bij de reserve f1.000 en gestegen tot f12.000. Afgelost hypotheekrekening jaarlijksche termijn van f5000; komt op de balans voor met f25.000.

Balans en exploitatierekening sluiten resp. in debet en credit met tellingen van f176.124,78 en f818.897,64.

Het afgelopen jaar is voor de N.V. weer zeer gunstig geweest, wat zeker ook weer te danken is aan den activen directeur, den heer F. van Dam.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 21/04/1926; p. 1/4

BLESKENS GRAAF. De heer F. van Dam, directeur der N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier, is herkozen tot bestuurslid van het kaascontrole-station Zuid-Holland—Brabant.

1927

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1927-03-26; p. 1/6

BLESKENS GRAAF. Aan het verschenen jaarverslag van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” ontleenen wij het volgende:

Ontvangen werd 7.850.726 L. melk (vorig jaar 6.751.114 L.), dus een toename van 1.099.612 L. Aan melk werd betaald *f* 652.300,33 of ruim *f* 8.30 per 100 L. Het aantal melkleveranciers varieerde van 258 (in Juni) tot 425 (in Februari).

Aan kaas werd geproduceerd 642.639 K.G. (v.j. 494.267 K.G.) afgeleverd werd 3.840 K.G. magere, 170.219 K.G. 20+, 14.652 K.G. 30+, 373.981 K.G. 40+ en 79.946 K.G. volvet, waarvoor ontvangen *f* 476.044,98.

Geproduceerd werd 133.597 K.G. boter (v.j. 115.399 K.G.) Aan botergeld werd ontvangen *f* 276.005,76 of gemiddeld *f* 2.06½ per K.G.

Voorts werd afgeleverd 455.786 L. volle melk; 8.272 L. taptemelk; 374.393 L. karnemelk; 5.460.196 L. weimelk; benevens 22.417 L. pap.

De onkosten bedroegen *f* 125.711,57 of ruim *f* 1.60 per 100 L. Op de gebouwen, terreinen -en fabrieksinventaris werd *f* 5.000 afgeschreven, doch *f* 6.000 bijgeschreven door aankoop van een huis met erf, zoodat deze rekening op de balans voorkomt met *f* 55.000.

Afgeschreven werd op het arbeidershuis *f* 1.000 (boekwaarde *f* 2.000). Op het pand te Dordrecht *f* 500 (boekwaarde *f* 7.000). Van de hypotheek werd afgelost *f* 5.000; komt op de balans voor met *f* 20.000.

Bijgeschreven op de reserve *f* 1.000, waardoor deze rekening gestegen is tot *f* 13.000. Geplaatst werden in 1926 70 aandelen à *f* 50, waardoor het aandelenkapitaal klom tot *f* 78.150.

Uit alles blijkt dat de vennootschap steeds in bloei toeneemt, dank zij de werkkrachten van haren directeur.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 27/07/1927; p. 1/4

— Tot 2en machinist aan de zuivelfabriek „De Graafstroom” is benoemd de heer J. Steijn te Ommen.

Bleskensgraaf *De Graafstroom*.

In de vergadering van Aandeelhouders der N.V. Zuivelfabriek „*de Graafstroom*” te Bleskensgraaf gehouden op Vrijdag 26 Aug 1927 werd met algemeene stemmen besloten:

- 1) Aan de bestaande inrichting bij te bouwen een nieuwe kaasmakerij, de bestaande kaasmakerij in te richten voor perslokaal en het bestaande perslokaal in orde te brengen voor aanvullende pekelruimte;
- 2) Het aanschaffen van machines en daarvoor benodigde bakken, voor machinale kaasbereiding, ontijzeringsinrichting om water te ontijzeren, een groote melkkoelder, melkreservoir's, enz.;
- 3) Een obligatieleening te sluiten groot *f* 30.000, rente gevende 5½ %, af te geven aan toonder.

Aan het einde der vergadering bleek, dat reeds een bedrag van *f* 15.000 aan obligatie was toegezegd, zoodat wij mogen veronderstellen, dat deze leening zal slagen.

De bijbouwing en vernieuwing zal volgens begrootingen komen op *f* 40.000 a 5½ % is *f* 2200,- dat jaarlijks aan rente daarvoor moet worden opgebracht. Omgerekend op een jaarlijksche melkaanvoer van 8.000.000 Liter, waarop minstens mag worden gerekend, bedragen de te maken onkosten slechts 2½ cent per 100 Liter melk.

Verwacht mag worden, een besparing aan arbeidsloon, omdat het roeren in de kaasbakken niet meer als op heden door arbeiders moet geschieden, doch de machine dat bijna geheel alleen verricht.

Een groote vooruitgang dus is te bespeuren aan de N.V. Zuivelfabriek „*de Graafstroom* te Gleskensgraaf.

De Drie Provinciën, 20/01/1928; p. 2/4

— Maandagavond vergaderde ten huize van den caféhouder G. van Vuuren te Bleskensgraaf de Bond van Kaasproducenten der Afd. „Bleskensgraaf en Wijngaarden”. Als spreker trad op de Weled. heer A. van Wijnen van Gouda, die een breedvoerige uiteenzetting gaf wat de boeren alzo te doen staat in den tegenwoordigen tijd, nu het er met de veehouderij niet zoo rooskleurig bij staat.

De lezing werd door de vele aanwezigen uit Bleskensgraaf en Omstreken aandachtig gevolgd.

Tot de gelegenheid betreffende het vragen stellen, werd door den heer F. van Dam, „Directeur der Zuivelfabriek”, gebruik gemaakt. De vragen, werden daarop door den heer van Wijnen naar genoegen beantwoord, waarna de Voorzitter omstreeks 10 u. de vergadering sloot.

De Drie Provinciën, 27/01/1928; p. 3/4

BLESKENSGRAAF.

— Met de verbouwing aan de zuivelfabriek de Graafstroom vordert men goed.

Men hoopt dat met 1 Maart a. s. de zaak klaar zal zijn, waarop de gebouwen met de verschillende machines in gebruik zal worden genomen, hetwelk dan, alles bij elkaar genomen in een behoefte voorziet.

De Drie Provinciën, 03/02/1928; p. 2/6

BLESKENSGRAAF.

— De kaasmaker C. Ewouds, werkzaam aan de Stoomzuivelfabriek „de Graafstroom” alhier, is in gelijke betrekking benoemd aan de Stoomzuivelfabriek „Samenwerking” te Giessen-Nieuwkerk.

De Drie Provinciën, 1928-05-04; p. 1/6

ook MAP Diversen

De boer en zijn melk - (Terugblik op 20 jr. coöperatie)

De opkomst der zuivelfabrieken hebben in het boerenleven een vreedzame omwenteling teweeg gebracht. Ofschoon het nauwelijks twee tientallen van jaren geleden is, dat de boerin in deze streek coöperatief gingen werken, zijn velen de verhoudingen in de toestanden van vóór dien tijd vergeten, wat de waardeering van het huidige niet altijd ten goede komt. Den jongen boer, die aan den lijve nooit heeft ondervonden, welke nadeelen er aan het oude systeem van melk verkoop verbonden waren, moge wel bij herhaling de geschiedenis van de ontwikkeling van het boerenbedrijf voor oogen worden gesteld.

‘n Beschiedden poging daartoe heeft de heer F. van Dam, directeur van de N.V. Zuivelfabriek *De Graafstroom* te Bleskensgraaf dezer dagen gedaan, door in het slotwoord van het 19de jaarverslag eenige herinneringen wakker te roepen:

„Wat zijn de toestanden betreffende het verwerken van de melk in de laatste jaren veel veranderd. Ga met mij in Uwe gedachten terug tot 1906 toen in Giessen-Nieuwkerk de eerste Coöperatieve Zuivelfabriek werd opgericht en in 1908 onze fabriek. ²Wat een opschudding bracht dat in vele gemoederen te weeg. Veelal werd het als een nieuwigheid beschouwd waaraan geen behoefte was en de bestaansmogelijkheden werden verschillend beoordeeld .

De Coöperatieve Zuivelfabrieken in de Alblasserwaard, waar de Boeren hun melk gezamenlijk kunnen laten verwerken en van welke inrichtingen zij hun afvalproducten, vooral de wei, weer terug kunnen ontvangen hebben werkelijk in een noodtoestand voorzien. Bij de oprichting waren de omstandigheden niet zoo nijpend als in de laatste jaren, doch door enkele personen met vooruitzienden blik, werd het toen reeds ingezien dat er verandering moest komen. Men spreekt wel eens van den goeden ouden tijd.

Was dat toen voor de Boeren wat de melklevering betreft wel zoo? De kans om tijdelijk de melk te leveren bestond meestal niet, veelal werd gewerkt met contracten, op termijnen. De Melkrijder speelde in een en ander een voorname rol, hij was de directe belanghebbende, hoe meer liters melk hij los kon maken hoe meer hij verdiende, dus hij had er ook wel belang bij dat de Boeren gebonden waren. Bovendien had in vele gevallen de melkrijder er een Graan- en Koekenhandel bij en had hij dagelijks gelegenheid zijn artikelen aan de Boeren, waar hij de melk van haalde, bij het ophalen van de melk te bezorgen. Het mes sneed dus van twee kanten. De verhouding tusschen den Boer en den Melkrijder waren in den regel nogal intiem zoodat een melkklant ook een klant bracht om er voeder aan te leveren.

Twintig jaren terug te denken en dan de toen bestaande toestanden nog duidelijk tot zich te laten spreken is voor velen een zeer moeilijke kwestie; daarom meende ik dat het werkelijk niet ondienstig was U daar even op te wijzen.

De vrijheid, ook ten opzichte van de melklevering is mede een vrucht van de Coöperatieve Zuivelfabrieken. Ik zou hier veel meer van kunnen neerschrijven, doch ik vertrouw dat velen het nog zullen weten en zullen vertellen aan de jongeren, die dat niet hebben doorleefd en aan hen, die wat kort van geheugen zijn.

Elke Boer in de Waard moet blijven inzien en zich ten allen tijde bewust zijn, dat alleen de Coöperatieve Zuivelfabrieken zijn belangen op het nauwst kunnen en willen behartigen, voor het heden en voor de toekomst. In de 20 jaar die achter u liggen hebben zij getoond aanspraak te kunnen maken op vertrouwen en verwerken zij thans een groot kwantum melk dat vroeger via de melkrijder-graanhandelaar werd vervoerd naar de groote melkproductiefabrieken.”

Het is goed, dat hierop telkens de aandacht wordt gevestigd, opdat de groote beteekenis dezer coöperatieve boerenbedrijven den jongeren en den ouderen helder voor den geest blijve!

² Merk op dat directeur van Dam *De Graafstroom* te Bleskensgraaf als een coöperatieve fabriek ziet! (ZHN.)

Op Woensdag 30 Mei des morgens van 8 tot 12 uur geven wij belangstellenden de gelegenheid onze verbouwde fabriek met machinale kaasbereiding te komen bezichtigen.

**Zuivelfabriek „De Graafstroom”
Bleskensgraaf.**

— Dat velen de verbouwde Zuivelfabriek „De Graafstroom” graag eens wilden bezichtigen, bleek Woensdag uit het groot aantal personen, dat aan de uitnodiging van den Directeur gevolg had gegeven. Een bezichtiging dezer fabriek, die thans op zoo modern mogelijke wijze is ingericht, is dan ook de moeite waard.

Welk een capaciteit de fabriek heeft, kan blijken uit het feit, dat er momenteel 33000 liter melk per dag verwerkt wordt.

De directeur gaf de noodige toelichtingen.

Menigeen gaf over de inrichting van dit bedrijf zijn bewondering te kennen.

Obligatieleening

**Zuivelfabriek „De Graafstroom”
te Bleskensgraaf**

Betaalbaar ten Kantore der
Fabriek vanaf **29 December:**

Coupon no. 1. De nummers
1—22 tegen f 55.—, nummers
no. 23—36 tegen f 27.50 en
de nummers no. 37—46 tegen
f 5.50.

DE DIRECTIE.

Bleskensgraaf, 20 Dec. 1928.

1929

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1929-03-30;

BLESKENS GRAAF. Uit het verschenen jaarverslag van de zuivelfabriek „*De Graafstroom*” ontleenen wij het volgende:

De nieuwe werktuigen hebben zeer goed aan de gestelde eischen voldaan. De geplaatste melk-tank, inhoud 10.000 Liter, is een groote verbetering, daar zij voor melkbewaring beter voldoet, dan de oorspronkelijke melktanks. Het ontijzeringsstoestel met ‘n capaciteit van 30.000 liter per minuut,³ voorziet in een groote behoefte, daar nu prima water verkregen wordt, wat voor een zuivelbereiding een eerste vereischte is.

De resultaten, verkregen met de nieuwe kaasmachines en daarbij behorende kaasbakken zijn schitterend. Elke kaasbak heeft een inhoud van 5500 L.

Aan kaasgeld werd ontvangen *f* 534.240,37. Afgeleverd is: 49.760 K.G. 20+; 38.704 K.G. 30+; 453.688 K.G. 40+; 110.139 K.G. volvet of totaal 652.221 K.G. De productie van 20+ kaas is dit jaar verminderd met circa 120.000 K.G., terwijl die der volvette kaas is gestegen met 42.000 K.G., doordat in ‘t algemeen de productie van vettere soorten kaas meer loonend was, dan die der magere soorten.

De gemiddelde boterprijs bedroeg *f* 2.21 per K.G. (v.j. *F* 2.06½). Aan botergeld werd ontvangen *f* 267.938,31. Op de melkrekening werd ontvangen *f* 96.733,85.

Het maatschappelijk kapitaal, groot *f* 100.000, is geheel volgestort. Het aantal aandeelhouders bedraagt 111. De balans en exploitatierekening sluiten resp. in debet en credit met tellingen van *f* 222.408,92 en *f* 856.985,48.

In verband met de uitbreiding der fabriek werden de kosten van verbouwing, zijnde *f* 40.000 op de balans bijgeschreven, zoodat gebouwen, terrein en inventaris op de balans voorkomt met *f* 85.000, na afschrijving met *f* 5.000.

Op het filiaal te Dordrecht werd afgeschreven *f* 1.000 en staat op de balans voor *f* 5.000. Op auto's werd afgeschreven *f* 1.000 (balanswaarde *f* 3.000).

Op bussen werd afgeschreven *f* 2.000 (balanswaarde *f* 4.000). Op de hypotheekleening werd weder *f* 5.000 afgelost, zoodat deze rekening op de balans voorkomt met *f* 10.000. De obligatiel-eening, groot *f* 130.000, rentende 5½ %, was aan het einde van het jaar geheel geplaatst. In de reserve werd opnieuw *f* 1.000 gestort, waardoor zij gestegen is tot *f* 15.000.

Uit alles blijkt, dat de vennootschap nog steeds groeit en bloeit.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 12/04/1929; p.

— De chauffeur V. van de melkfabriek te Bleskensgraaf kwam met een vrachtauto, beladen met gevulde melkbussen, van de Korenbrug alhier afrijden en raakte de macht over het stuur kwijt, waardoor de auto van den dijk tuimelde. De chauffeur wist zich zelf te redden, doch een groote hoeveelheid melk ging verloren.

³ Lijkt me niet juist vermoedelijk 30.000 per uur(ZHN.)

**Raadsvergaderingen - Over verstoring der zondagsrust
BRANDWIJK.**

Dinsdagmiddag is de gemeenteraad in openbare vergadering bijeen gekomen.

.....

Bij de rondvraag wijst de heer Korperaal er op dat het verkeer op Zondag toeneemt. Spr. heeft vernomen, dat Zondag tegen kerktijd een auto van eenen Besemer uit Dordt door het dorp gereden is en onder kerktijd een auto van de zuivelfabriek De Graafstroonn Spr. meent, dat de gemeente hiertegen moet waken. Zij kan dat ook omdat de Zondagswet de gemeente daartoe de bevoegdheid geeft. Spr. heeft altijd de eere Gods gesteld boven de practijk, maar tegenwoordig wordt de practijk gesteld boven de eere Gods.

De Voorzitter zegt, dat de directeur van de Zuivelfabriek hem indertijd beloofd heeft, zooveel mogelijk aan de wenschen betreffende de Zondagsrust tegemoet te zullen komen.

Spr. zal er nog eens bij hem op aan dringen en ook aan bedoelden Besemer eenzelfde verzoek doen.

De heer Oskam is overtuigd, dat de heer Van Dam niet onnoodig 's Zondags zal laten rijden. Dat het vervoeren van melk op Zondag niet noodig is, is spr. met Korporaal niet eens. Door het overstaan vermindert de melk in waarde.

1930

De Drie Provinciën, 01/01/1930; p. 3/8

Obligatieleening

**Zuivelfabriek „De Graafstroom”
te Bleskensgraaf.**

Vanaf heden betaalbaar ten kantore der fabriek:

COUPON No. 2.

De nummers 1-22 tegen f 55.
de nummers 23-36 tegen f 27.50
endenummers 37-46 tegen f 5.50

DE DIRECTIE.

Bleskensgraaf, 27 Dec. 1929.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 05/04/1930; p. 5/6

BLESKENS GRAAF.

— Op de algemeene ledenvergadering der N.V. zuivelfabriek „De Graafstroom”, waren aanwezig 30 aandeelhouders vertegenwoordigende een kapitaal van ruim f 50.000.—. Daar het vereischte getal aanwezig was, kon besloten worden tot statutenwijziging.

Tot bestuurslid en commissaris werden resp. gekozen de heeren G. Baan en G. Verkerk en gekozen tot commissaris de heer M. Schakel, in de plaats van A. Kortleve, die wegens hoogen leeftijd heeft bedankt. Het dividend werd vastgesteld op 7%. Ageschreven in totaal f 8000; op de reserve gebracht f 1000.

1931

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/01/1931; p. 2/4

— Aan de zuivelfabriek „De Graafstroom” werd in 1930 verwerkt 10.200.000 liter melk, in 1929 bedroeg dit 9.200.000 liter.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 25/04/1931; p. 1/4

— Het jaarverslag der N.V. Stoomzuivelfabriek „De Graafstroom” vermeld o.a. het volgende:

Het aandelenkapitaal groot f 100.000, is geheel geplaatst en volgestort. De hypothecaire leening, groot f 35.000, is geheel afgelost. Te goed bij de Boerenleenbank f 40.387.57.

Op 31 Dec. j.l. waren in vasten dienst 34 personen. De melkaanvoer beliep 10.207.635 liter. Het dividend zal weer bedragen 7%.

1932

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 13/01/1932; p. 2/4

BLESKENS GRAAF. Aan de zuivelfabriek de Graafstroom alhier zijn alle loonen boven de 20 gulden per week met 10% verlaagd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 13/04/1932; p. 2/4

BLESKENS GRAAF.

— Aan de zuivelfabriek alhier wordt verbaasd veel melk aangevoerd, tot zelfs 50.000 liters per dag.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/09/1932; p. 2/4

BLESKENS GRAAF.

— In verband met verbouwen en uitbreiding der zuivelfabriek is tegen Maandag 19 September een alg. vergadering belegd van aandeelhouders.

De Gorcumer, 15/10/1932; p. 12/14

Aanbesteding.

Door de N.V. Zuivelfabriek „DE GRAAFSTROOM”

te Bleskensgraaf

zal, behoudens goedkeuring van B. en W., worden aanbesteed:

Het uitbreiden van hare fabriek.

Bestek met tekening verkrijgbaar ten kantore van de fabriek en van ondergeteekenden, Raadhuisstr. 1, Schrans bij Leeuwarden, uitsluitend tegen vooruitbetaling van f 15.— (restitutie f 10.—).

Aanbesteding:

Maandag 24 October, 2 uur.

H. NIEUWLAND.

W. F. v. D. VEGTE.

Architecten.

1933

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 14/01/1933; p. 2/4

— Door de N.V. zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier, is een vrachtauto aangeschaft met een laadvermogen van 25 à 30 ton. (Lijkt ons zeer groot. Red.)

— De verbouwing en vernieuwing der zuivelfabriek nadert meer en meer hare voltooiing. Het geheel wordt naar de eischen des tijds ingericht, en zal voor het bedrijf zeker weer een mooie aanwinst zijn.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 11/02/1933; p. 2/4

BLESKENSGRAAF.

De heer F. van Dam, directeur der zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier, is benoemd tot lid der commissie van advies voor het bestuur der Crisiszuivelcentrale.

De Gorcumer, 1933-04-29

Zuivelfabriek „De Graafstroom”.

Bleskensgraaf, Uit het jaarverslag van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” blijkt, dat in 1932 werd aangevoerd 12.550.679 liter melk of 1.388.978 liter meer dan over 1931. De grootste hoeveelheid werd aangevoerd in de week van 1-7 Mei, n.l. 407.431 liter; de kleinste in de week van 17-23 Jan., n.l. 91.254 liter, De gemiddelde prijs per 100 liter bedroeg f 4,51 tegen f 6,12 in 't vorige jaar.

De balans en exploitatietekening sluiten in debet en crediet respectievelijk met f 184.008,82 en f 688.502,78. Op de balans komen gebouwen, terreinen en inventaris voor met een waarde van f 55.000. Afschreven werd f 6.000, in de reserve gestort f 2.000: aandividend werd uitgekeerd 7 pCt. of f 7.000.

De Gorcumer, 08/07/1933; p. 2/10

Bleskensgraaf.

— De werkzaamheden aan de verbouwing en vernieuwing der Zuivelfabriek zijn voltooid en 't nieuwe gedeelte wordt in gebruik genomen. Voor het bedrijf is deze verbouwing, waarbij met alle eischen des tijds rekening is gehouden, een groote vooruitgang.

De Gorcumer, 11/11/1933; p. 2/14

Bleskensgraaf. Het mond- en klauwzeer is geheel geweken. De ziekte kwam voor op 70 hofsteden, doch slechts 4 koeien zijn aan de ziekte bezweken.

— Wegens de mindere melkopbrengst wordt op de Zuivelfabriek „De Graafstroom” des Zondags niet meer gewerkt.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 16/12/1933; p. 2/4

— Met het oog op het 25-jarig bestaan der zuivelfabriek „De Graafstroom” wordt door de directie op 22 Dec. de gelegenheid geboden, de pas verbouwde fabriek van 's morgens 9 tot nam. 3 uur te bezichtigen. Van 9—12 uur is de fabriek in volle werking en zal het zeker wel de moeite loonen het produceeren van kaas en boter volgens de eischen des tijds gade te slaan.

De Gorcumer, 16/12/1933; p. 14/14

OBLIGATIE-LEENING
groot f 30.000 à 5½%.

Vanaf 22 Decembar betaalbaar ten kantore der fabriek, **COUPON** No. 6 van bovenstaande leening.

UITGELOOT

zijn de nummers 19, 28, 37, 39, 42, 43 en 45. De betreffende stukken zijn vanaf dien datum inwisselbaar en houden 31 Dec. op rente te geven.

KIJKDAG.

Aan aandeelhouders, leveranciers en belangstellenden wordt op 22 Dec. gelegenheid gegeven de Zuivelfabriek „De Graafstroom” te bezichtigen, van des morgens 9 uur tot des middags 3 uur. Tot 12 uur is het bedrijf in volle werking.

N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom”

Het Bestuur:

C. v. d. BERG, Voorz.
C. P. JONGENEEL, Secr.

De Gorcumer, 1933-12-16;

Zuivelfabriek „De Graafstroom”.

Bleskensgraaf. Op Vrijdag 22 Dec. geeft de directie van de Zuivelfabriek „De Graafstroom” gelegenheid om de pas verbouwde fabriek te bezichtigen (Zie advertentie). Vrij zeker zullen velen uit de omgeving van deze gelegenheid gebruik maken; een uitstapje naar deze gemeente zal ruimschoots worden beloond. De fabriek is in de loop der jaren uitgegroeid tot een omvang, waarvan niemand van de oprichters ooit had gedroomd om mag thans gerekend worden onder de grootste zuivelbedrijven.

Heeft men zich bij dan aanvang uitsluitend ingericht voor de kaasmakerij, later is ook de boterbereiding op den voorgrond gekomen. Bovendien wordt vanaf 1920 door bemiddeling van een eigen filiaal te Dordrecht consumptiemelk en melkproducten geleverd en vanaf 1929 eveneens te Rotterdam.

Indien de tijdsomstandigheden gunstiger waren, zou er reden voor zijn, op 22 Dec. het 25-jarig bestaan der fabriek feestelijk te herdenken; met het oog echter op de crisis is besloten aan het zilveren jubilé geen bijzonderen aandacht te wijden en elk feestvertoon te vermijden.

„De Graafstroom”. Bleskensgraaf.

Hoewel het 25-jarig bestaan der Zuivelfabriek „De Graafstroom” zonder festiviteiten is voorbij gegaan, is deze dag toch niet geheel onopgemerkt gebleven. Van de gelegenheid om het bedrijf in volle werking gade te slaan, werd een druk gebruik gemaakt, en de omvang van het bedrijf loont ruimschoots de moeite het van nabij te bezichtigen. Alles practisch en hygiënisch ingericht is het een instelling geworden, die wijd en zijd een goeden naam heeft verworven en die onder de gelijksoortige instellingen om eerste plaats inneemt.

Met trots kan dan ook de directeur de heer F. van Dam, onder wiens bekwame leiding de fabriek in den loop der jaren zoo'n vooraanstaande plaats heeft ingenomen, op de ontwikkelings-periode terugzien. Directie en bestuur hadden vele gelukwenschen in ontvangst te nemen, terwijl ook enkele bloemstukken werden aangeboden. Van het reusachtige gebouwen-complex waaide de vaderlandsche driekleur.

1934

De Gorcumer, 1934-04-04;

Zuivelfabriek „de Graafstroom”

Bleskensgraaf. Uit het jaarverslag van de zuivelfabriek „De Graafstroom” blijkt, dat in 1933 werd ontvangen 12.647.498 liter melk (vorig jaar 12.650.879 liter). De middelprijs bedroeg *f*4,33½ per 100 liter. Aan kaas word afgeleverd 20 plus 23.873 K.G.; 30 plus 8.711 K.G., 40 plus 549.712 K.G., v.v. 346.831 K.G., totaal bedrag *f*357.008,79. Aan boter werd afgeleverd 96.498 room- en 10.806,5 K.G. weiboter. Totaal 107.304,5 K.G., voor een bedrag van *f*177.770,29. Middelprijs van de boter *f*1,65 ruim, per K.G.

Gebouwen, terrein en inventaris komen op de balans voor met een bedrag van *f*100.000; het filiaal te Dordrecht met *f*3.000; arbeidershuis met *f*2000; auto's met *f*7.000; bussen met een saldo van *f*3.000. Wegens verbouwing der fabriek werd bijgeschreven *f*55.000 en uit de exploitatie werd afgeschreven *f*10.000.

Op de reserve werd bijgeschreven *f*500, zoodat deze nu bedraagt *f*10.500. Het aandeelen kapitaal bleef ongewijzigd op *f*100.000. Het ziekenfonds is aangegroeid tot *f*4.924,74. De balans sluit in actief en passief met een eindcijfer van *f*185.244,49. Uit alles blijkt, dat deze vennootschap nog steeds in bloei toeneemt en de leiding in goede handen is.

De Gorcumer, 21/04/1934; p. 9/14

— Aan de zuivelfabriek „De Graafstroom” zijn thans ruim 50 personen werkzaam. De aanvoer van melk is dan ook buitengewoon groot, zoodat van 's morgens vroeg tot 's avonds zeer laat moet worden gearbeid, om ze te verwerken.

De Gorcumer, 29/12/1934; p. 4/17

**Van de Obligatieleening der
N.V. Zuivelfabriek
„De Graafstroom”
te Bleskensgraaf,**

**groot *f* 30.000 zijn uit-
geloot de nummers
8 en 12** en vanaf heden betaal-
baar ten kantore der fabriek.

Het Bestuur:

C. VAN DEN BERG, Voorz.
C. P. JONGENEEL, Secr.

Bleskensgraaf, 31 December 1934.

1935

De Gorcumer, 27/03/1935; p. 7/8

**Algemeene
Vergadering**
van Aandeelhouders der
N. V. Zuivelfabriek
„DE GRAAFSTROOM“

op
Woensdag 3 April '35
des morgens 9 uur ten huize
v. d. Heer G. v. VUUREN
te
Bleskensgraaf

Agenda ligt ter inzage ten
kantore der fabriek.

Het Bestuur:
C. VAN DEN BERG, Voorz.
C. P. JONGENEEL, Secr.
Bleskensgraaf, 27 Maart '35.

De Gorcumer, 09/01/1935; p. 2/8

— Aan de zuivelfabriek „De Graafstroom” werd in het vorige jaar ver over de 13 miljoen liter melk verwerkt of ruim 1 miljoen liter meer dan in 1933.

De Gorcumer, 06/04/1935; p. 4/12

— In de vergadering van aandeelhouders der N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” werd tot bestuurslid herkozen de heer C. P. Jongeneel en tot commissaris de heer M. Schakel. Het dividend werd vastgesteld op 7 pCt.

— Als bestuurslid der afd. Bleskensgraaf c.a. van het kaascontrolestation Zuid-Holland is herkozen de heer J. Aantjes Jr. te Otterland.

De Gorcumer, 1935-04-10;

Zuivelfabriek „De Graafstroom”

Bleskensgraaf. Aan het jaarverslag van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” ontleenen we het volgende:

De ontvangen melk in 1934 bedroeg 13.743.081 liter of 1.096.533 liter meer dan in 1933. Aan premie voor le klas melk werd betaald f 10.000 of gemiddeld bijna 7½ cent per 100 L. De afvalproducten (weimelk) werden thuis bezorgd voor den prijs van 20 cent per 100 L. Aan kaas werd afgeleverd in totaal 1.037.9.55 K.G., voor een totaal bedrag van f 380.653.

Aan boter werd verkocht 132.700 K.G. voor een bedrag van f 199.063,90. De gemiddelde boterprijs bedroeg f 1,50 per K.G. (v. j. f 1,65).

De balans sluit in debet- en credittelling met een eindcijfer van f 187.115,65. De winst- en verliesrekening sluit met f 734.293,11.

Uit de exploitatie werd een bedrag van f 10.000 afgeschreven, zoodat de post gebouwen, terrein en inventaris op de balans voorkomt met f 90.000. Op de posten filialen, arbeidershuis, auto's en -bussen had geen afschrijving plaats en komen die posten respectievelijk op de balans voor met f 3.000; f 2.000; f 7.000 en f 3.000.

Gaan we het overzicht der ontvangen melk per boekjaar na, dan zien we dat 't bedrijf een ontzaglijke vlucht heeft genomen. In het le boekjaar (1909) werd aangevoerd 2.187.784 liter melk. Door reorganisatie van het bedrijf en de groote activiteit van den heer F. van Dam den directeur, begon de opbloei. Geen wonder, dat uitbreiding der fabriek noodzakelijk werd en het gebouw door bijbouwing aanmerkelijk is vergroot. Hierbij komt nog, dat van de modernste machines wordt gebruik gemaakt en alles zoo hygiënische mogelijk wordt bereid.

De Gorcumer, 10/04/1935; p. 3/12

Eet meer kaas.

Bleskensgraaf. Wegens te geringe omzet is de zuivelfabriek zoo overladen met kaas, dat het bestuur genoodzaakt was, naar een opslagplaats uit te zien. Ten dien einde heeft men twee pakhuizen gehuurd. 't Is te hopen, dat deze toestand van korten duur zal zijn.

De Gorcumer, 24/04/1935; p. 5/10

Bleskensgraaf.

— Aan de zuivelfabriek wordt per dag nog 60 a 70 duizend liter melk afgeleverd.

De Gorcumer, 29/06/1935; p. 3/10

— Door de zachtheid van de berm vanwege het graafwerk voor de waterleiding, geraakte een vrachtauto der N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” verzaakt. Een tractor der N.V. „Samenwerking” die assistentie verleende, heeft de auto op den beganen weg gebracht.

De Gorcumer, 21/10/1935; p. 3/8

De melkproductie.

Bleskensgraaf. Hebben de zelfkazende veehouders in de maand September een meevallertje gehad, doordat de prijs van de volvette kaas belangrijk was gestegen, ook de veehouders die hun melk hebben geleverd aan de zuivelfabriek „De Graafstroom”, hebben van dien verhoogden kaasprijs geprofiteerd. Wij vernamen dat de gemiddelde richtprijs over September f 6 bedroeg per 100 L. melk plus 10 ct. premie voor 1e klas melk en 50 pCt. gratis wei. Daarbij komt nog, dat de melk gratis wordt opgehaald en dat niet de minste onkosten in rekening worden gebracht. Indien bij de afnemende melkproductie de zuivelproductie zich blijft handhaven, zal wellicht menig veehouder nog trachten de melkproductie op peil te houden, te meer daar de productiebeperking verschoven is tot 29 Dec.

De Gorcumer, 16/11/1935; p. 3/12

Voogdijraad.

Bleskensgraaf. Bij Kon. besluit van 11 November is benoemd tot lid van den Voogdijraad te Dordrecht de heer F. van Dam, directeur der N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom”.

1936

De Gorcumer, 1936-01-29

Bleskensgraaf.

In de Zuivelfabriek „*De Graafstroom*” is een nieuwe kannenspoelmachine in werking gesteld, die door een elektrische motor wordt gedreven. Deze machine bevat een ruimte van 12 bussen en maakt een ronddraaiende beweging. Elke gereinigde bus, die er uitgenomen wordt, maakt weer plaats voor een vuile. Per uur kunnen er 360, zoo noodig 500, bussen mee schoon gemaakt worden.

De vuile bussen worden eerst gereinigd door met groote druk heet water in en om de bus te pompen, vervolgens heet sodawater, daarna weer heet water en tenslotte passeeren de bussen een ruimte, waar een temperatuur heerscht van droge, heete lucht van 110 tot 120 graden Celsius. Eenzelfde bewerking ondergaan ook de busdeksels. De bussen en deksels komen zuiver gereinigd en droog uit de machine.

Deze manier van schoonmaken zullen de veehouders zeker op hoogen prijs stellen. Ook wordt de controle er zeer door vergemakkelijkt, daar nu de fabriek minder afhankelijk is van de eventueele attentie der dienstboden, die als regel belast zijn met het schoonmaken der bussen en niet altijd voor 100 pCt. accuraat zijn.

De Gorcumer, 1936-05-02;

Zuivelfabriek „*De Graafstroom*”.

Bleskensgraaf. In de Donderdag gehouden vergadering van aandeelhouders der N.V. Zuivelfabriek „*De Graafstroom*” te Bleskensgraaf, werd de balans en winst, en verliesrekening goedgekeurd en het dividend bepaald op 7 pCt.

Als bestuurslid werd herkozen de heer G. Baan en in de vacature, ontstaan door het overlijden van den heer G. P. Jongeneel, gekozen de heer J. A. Jongeneel Ws te Bleekensgraaf. Als commissaris werd herkozen de heer G. Verkerk.

Uit het verslag bleek, dat de Vennootschap in bloeienden toestand verkeert en dat de melkvoer steeds toeneemt. Onder het bewind van den tegenwoordigen directeur, den heer F. van Dam, steeg het aangevoerde kwantum van 1.750.000 liter in 1935 tot nagenoeg het tienvoud en de onderneming is thans een der grootste op haar gebied.

De filialen Voorstraat Dordrecht en Oranjeboomstraat Rotterdam floreeren wel, doch worden in hun ontwikkeling sterk geremd door de crisismaatregelen ten aanzien der consumptiemelkvoorziening. De toekomst laat zich hoopvol aanzien.

Vischverbod op Zondag.

Bleskensgraaf. In een vergadering van den gemeenteraad werd besloten, de politieverordening aan te vullen met een bepaling, welke 't visschen op Zondag op of aan den openbaren weg verbiedt. De heer Aantjes (A.R.) sprak twijfel uit of de voorgestelde redactie wel ver genoeg ging om de bepaling aan het doel te doen beantwoorden. Het voorstel werd aangenomen met 4 tegen 2 stemmen. Voor stemden A. van Vliet en K. Aantjes (A.R.), A. Bons en H. de Haan (S.G.P.). Tegen C. Vlot (V.B.) en Mevr. de Vries—Veenstra (S.D. A.P.).

Auto-tocht.

Bleskensgraaf. Zaterdag brachten ruim 60 auto's, op hun molenrit, ook aan deze gemeente een bezoek. De toeristen, leden van de K.N.A.C., brachten een bezoek aan de Zuivelfabriek. De directeur, de heer F. van Dam, heeft de dames en heeren hartelijk welkom geheeten, en hij wees hen op de hooge hygiënische eischen, die gesteld

werden bij het produceeren van de zuivel. Dr. P. Ingelse wees de gasten op de hooge voedingswaarde van melk en kaas en deed uitkomen, dat zuivel zeer rijk is aan vitaminen. Tevens wees hij er op, dat de prijs van melk en kaas geen beletsel was, om volop zuivel te gebruiken.

Jhr. Mr. Schorer dankte voor de hartelijke ontvangst.

De bezoekers werden onthaald op sandwiches met boter en kaas en melk.

In groepen werden de gasten door de in werking zijnde fabriek rondgeleid. Met groote belangstelling werd een en ander in oogenschouw genomen. Ook was burgemeester Dekking aanwezig.

Als herinnering werd aan den directeur, dr. P. Ingelse en den burgemeester, een tegel voorstellende een watermolen, ten geschenke aangeboden.

1937

De Gorcumer, 11/01/1937; p. 4/8

Bleskensgraaf. Tot ien kaasmaker aan de Zuivelfabriek „De Graafstroom” is benoemd de heer J. Span, zulks in de plaats van den heer A. Plantinga, die naar elders is vertrokken.

De Gorcumer, 30/01/1937; p. 10/16

Bleskensgraaf. Door de gladheid van den weg geraakte de melk'reiler van de zuivelfabriek van den weg. Door de lading melk op andere auto's over te laden, kon het gevaarte weer na veel moeite en tijd op den weg worden gebracht. Aangezien ter plaatse niets kon passeeren, werd het verkeer Bleskensgraaf—Oud-Alblas over de Noordzijde geleid.

De Gorcumer, 01/03/1937; p. 6/8

Bleskensgraaf. De heer van der Hem, assistent-directeur aan de Zuivelfabriek „De Graafstroom”, is benoemd tot directeur eener zelfde inrichting te Twisk (Noord-Holl.).

De Gorcumer, 08/03/1937; p. 8/8

Assistent-directeur Zuivelfabriek.

Bleskensgraaf. Tot assistent-directeur van de zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf, is benoemd den heer A. A. van Dam. De heer Van Dam is in het bezit van een diploma der Hoogere Handelsschool en Rijkszuivelschool te Bolsward. Aanvankelijk was hij 2 jaar werkzaam aan de fabriek te Bleskensgraaf en na het verlaten der zuivelschool heeft hij 1½ jar in verscheidene fabrieken in verschillende deelen van het land gewerkt.

De Gorcumer, 1937-03-22

Overtredingen der arbeidswet

F. van D. en Tj. v.d. H. resp. directeur en assistent-directeur, beiden wonende te Bleskensgraaf, hadden appel aangeteekend tegen het vonnis van den kantonrechter te Dordrecht, die hen veroordeelde omdat in het bedrijf in de week van 20 tot 26 September 3 menschen langer dan 48 uur hadden gewerkt.

Verd. zeide, dat het bedrijf zoo was uitgebreid, dat het overzicht intens moeilijk is. Inmiddels was de controle geregeld.

Mr. v. Aken: Dan zou het pech zijn geweest.

Mr. Kronenberg: „Er is mij gerapporteerd, dat U opzettelijk zou gesaboteerd hebben”.

Verd.: „Die aanklacht heeft mij pijn gedaan”.

De gemeente-veldwachter J. den Bakker had vernomen dat er wel meer geknoeid werd bij het bedrijf „De Graafstroom”.

Dan las mr. Kronenberg een brief voor, waarin werd vermeld, dat de arbeiders vaak onmensche-lijk moesten werken, weliswaar tegen betaling en dat v. D. op het dorp genoemd werd „de beul van Bleskensgraaf”.

De beide heeren vertellen, dat de arbeiders een weekloon verdienen en geen overwerk uitbe- taald krijgen.

v. D.: Maar de mensen krijgen een behoorlijk loon. En als er te lang gewerkt is, krijgen de mensen vacantiedagen. De directeur vindt dat de controle te slap is geweest; v. D. vertelt dan, dat de mensen op de zuivelfabriek met alle plezier langer blijven werken.

President: „Dat is zeer vreemd”. v. D.: Toch is het zoo

Mr. Kronenberg: „Toch is er iemand ontslagen, die bij de politie geklaagd heeft”

Get. de Bakker: „Op zijn ontslag staat wegens het verkeerd inlichten van de politie”.

Mr. Kronenberg: „Een chauffeur van de Graafstroom heeft door oververmoeidheid stukken gemaakt”:

De officier waarschuwt verd. D. geen overtredingen meer te plegen, daar hem dit wel eens een vrijheidsstraf kon kosten.

Spr. brengt in herinnering dat de directie verantwoordelijk blijft voor het beheer en voor de fouten die bij het bedrijf worden gemaakt.

Mr. Kronenberg eischt dan wegens een onnauwkeurige omschrijving in de dagvaarding, vernietiging van het vonnis a quo en daarnaast voor v. D. 3 boetes van f 10 subs. 10 dagen hechtenis en voor v. d. H. - die reeds eerder is veroordeeld - 3 boetes van f 50 subs. 3 x een maand hechte- nis.

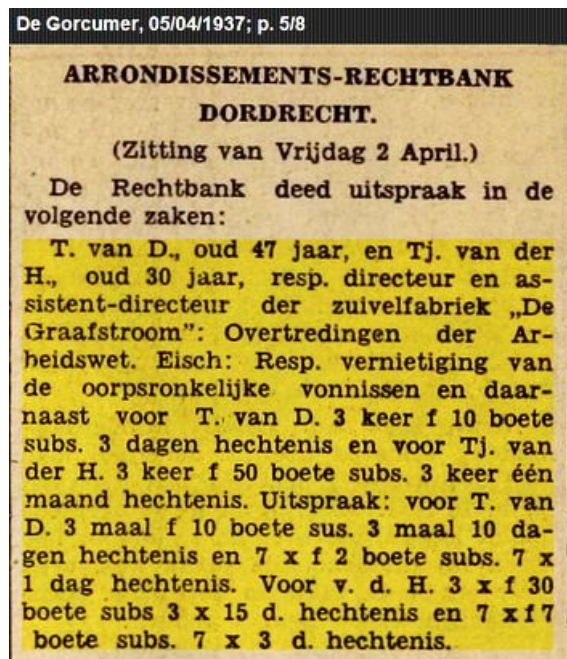
Uitspraak 2 April a.s.

„De Bleskensgraafsche onderwereld”

Beide verdachten stonden ook terecht voor het feit, dat in de week van 13 tot 20 September de weekstaten niet in orde waren bevonden. Verd. v. d. H. meent, dat de „Bleskensgraafsche onder- wereld” hem had dwars gezeten.

De officier van justitie eischte in dit geval bevesti- ging van het vonnis door wijziging in de strafmaat t.w. voor verd. van D. 2 x f 10 boete subs. 2 x 10 dagen hechtenis en voor v. d. H. 2 x f 50 boete subs. 2 x een maand hechtenis.

Uitspraak 2 April.

Zuivelfabriek „De Graafstroom”.

Bleskensgraaf, Uit het jaarverslag van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” alhier blijkt dat in 1936 werd aangevoerd 16.249.297 liter melk, met een middelprijs van $f 4,80\frac{3}{4}$ per 100 L. (v.j. 15.438.294 L. a $f 4,41$ per 100 L.). Voor eerste klas melk werd aan premie betaald $f 11.275,21$. Voor derde klas melk bedroegen de boeten $f 876,95$. Het aandelenkapitaal, dat geheel is volgestort, bedraagt $f 100.000$. De reserve steeg tot $f 15.000$. Aan dividend werd uitgekeerd $f 7.000$ (7 pCt). De balans sluit in debet- en creditstellingen met $f 229.175,45$, de winst- en verliesrekening met $f 913.612,65$

Het bestuur is samengesteld uit de heeren G. v.d. Berg, voorz.; G. Baan, secr. en J. A. Jongeneel, penningm. Het college van commissarissen bestaat uit de heeren M. Schakel, voorzitter; G. Verkerk (een vacature).

Van het personeel slaagden voor het examen centrifugist A. v.d. Heerik, W. v.d. Veer en Adr. de Groot, terwijl de controleur C. de Haan een aantekening verwierf voor kaasonderzoek. In het verslag worden eenige hartelijke woorden gewijd aan wijlen de heeren C. P. Jongeneel en P. Verhoef, resp, bestuurslid en commissaris.

De Gorcumer, 15/05/1937; p. 5/12

Bleskensgraaf.
Groote melkaanvoer.
Bleskensgraaf. In een week tijds werd aan de zuivelfabriek „De Graafstroom” niet minder dan ruim een half miljoen liter melk aangevoerd.

De 5 Rivieren, 24/09/1937; p. 7/16

OU-D-ALBLAS
— De besmettelijke veeziekte mond- en klauwzeer begint alhier onrustbarend toe te nemen. Het aantal aangiften is thans gestegen tot 52, dit is 22 meer dan vorige week. Van de wed. Heijkoop zijn zelfs twee koeien aan deze ziekte gestorven, waardoor het aantal sterfgevallen gestegen is tot 7. Het is voor de betrokken boeren een groote schadepost, daar zij ongeveer geen melk van hun vee krijgen en deze ziekte gezien het jaargetijde een lange nasleep heeft. Het gevolg is dan ook dat de melkfabriek te Bleskensgraaf duizenden liters melk minder te verwerken krijgt. De vrees bestaat dat nog verdere uitbreiding te wachten is, daar de ziekte zich algemeen van hofstede tot hofstede gaat verspreiden.

1938

De 5 Rivieren, 1938-02-05;

ook MAP Diversen

LANGERAK

Op initiatief van den *Bond van kaasproducenten, afd. Nieuwpoort, Langerak en Tienhoven*, werd Donderdag in het café van den heer Oosterhout, alhier, een vergadering gehouden om te trachten de veehouders in deze gemeenten te doen aansluiten bij den gezondheids- en melkcontróledienst.

De vergadering die onder leiding stond van den heer Vink, hoofd der Christelijke lager landbouwschool te Ottoland, was goed bezocht en werd o.m. bijgewoond door den Burgemeester. Na een kort openingswoord verkreeg de **heer van Wijnen**, voorzitter van *den bond van kaasproducenten* te Gouda het woord.

Spr. memoreerde den toestand van voor den oorlog en wees op de daarop gevolgde crisis met al zijn regeeringsbemoeiingen, waardoor de veehoudende bevolking geheel aan banden werd gelegd. Algemeen ziet men verlangend uit naar het oogenblik dat al deze maatregelen zullen worden opgeheven, doch spr. toonde aan dat dan zal blijken dat de boer niet op eigen beenen zal kunnen staan, omdat het buitenland zooveel mogelijk alles zelf produceert en inmiddels de concurrentie in het bijzonder wat de kwaliteit betreft zeer groot is geworden.

Dit is zeer duidelijk aan het licht gekomen op het wereld congres te Berlijn in 1937, waar onze producten een slecht figuur hebben gemaakt. Door de techniek werd ons product zooveel mogelijk op peil gehouden waar echter de smaak en de houdbaarheid onder leed. **Er werd niet genoeg aandacht besteed aan de koe en de melk wat in het bijzonder een eerste eisch is.**

De heer Vink besprak de t.b.c.-bestrijding onder het vee. Het groote percentage runderen, dat daar aan lijdende is vormen een groot gevaar voor den mensch. Het medisch onderzoek heeft uitgewezen dat zeer veel kinderen besmet zijn met runder t.b.c. Verder besprak de heer Vink het nut van de melkcontróle en de veevoeding omdat steeds blijkt dat te eenzijdig gevoederd wordt.

Aan de hand van de practijk toonde den heer Hendrikse, Rijksveearts te Groot-Ammers aan de gevolgen van het besmettelijk verwerpen en de noodzakelijkheid om zoo spoedig mogelijk in te grijpen bij streptococcen in de uier. Alsdan is er nog veel te redden wat anders verloren gaat.

De heer **van Dam**, directeur van de zuivelfabriek te Bleskensgraaf, deelde mede dat het bestuur besloten heeft aan haar leveranciers die zich aansluiten hij den gezondheidsdienst een belangrijke subsidie te verleen wat niet alleen tot doel had de veehouders te doen aansluiten maar er tevens winst in zag omdat van betere grondstoffen ook betere producten kunnen worden verkregen.

Van de gelegenheid tot het stellen van vragen werd een druk gebruik gemaakt.

Zuivelfabriek „De Graafstroom”.

Bleskensgraaf. Vrijdag hield de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” een algemeene ledenvergadering. Uit het jaarverslag blijkt, dat in 1937 werd verwerkt 16.201.998 L. melk tegen 16.240.297 L. in het vorig jaar. Deze vermindering van ruim 38.000 L. vindt haar oorzaak in het mond- en klauwzeer. Eind Juli was nog 300.000 L. meer aangevoerd dan tot Juli '36. De middelprijs der melk beliep *f* 5.51 per 100 L. (v.j. *f* 4.80³/₄). De waardebepaling der melk heeft plaats naar vetgehalte, soortelijk gewicht, schoonheid, reductase en streptococcen. Voor le klas melk wordt 10 ct. premie betaald per 100 L.; voor 3de klas melk wordt een boete geheven van 10 ct. per 100 L.

Voor de gezondheids- en melkcontroledienst blijkt in de Graaf- en Lekstreek groote animo te bestaan, zoodat in gemelde streken 2 vereenigingen zijn opgericht met 4000 koeien. De balans sluit in debet- en Credittellingen met *f* 223.207,03,

Bij de reserve werd *f* 1.000 bijgeschreven, zoodat deze op de balans voorkomt met *f* 16.000. Het risico-fonds steeg tot *f* 21.000. De obligatieleening werd geheel afgelost, Het aandeelenkapitaal bleef ongewijzigd en bedraagt *f* 1.00.000. De winsten verliesrekening sluit met een eindtelling van *f* 1.038,910,55, het dividend is vastgesteld op 7 pCt.

Als bestuurslid werd herkozen de heer J. A. Jongeneel en als commissaris de heer M. Schakel.

1939

De Gorcumer, 1939-05-13;

Directeur F. van Dam Zilveren jubileum

Bleskensgraaf. Dinsdag 16 Mei hoopt de heer F. van Dam zijn zilveren jubileum als directeur der N.V. Zuivelfabriek „*De Graafstroom*” te herdenken. De heer Van Dam werd geboren in 1881 te Loppersum (Gr.) en hoewel aanvankelijk bestemd voor het landbouwbedrijf, voelde hij zich meer aangetrokken in de zuivelbereiding. Hij begon in dit bedrijf zijn loopbaan in 1900, als volontair der zuivelfabriek „*De Fivel*” te Loppersum. Al spoedig ging hij over naar de fabriek „*Winneweer*” te Winneweer om in 1906 benoemd te worden tot algemeen plaatsvervanger aan de zuivelfabriek te Giessen-Nieuwkerk, waar hij ook optrad als assistent-directeur.

In 1911 werd hij benoemd tot directeur van een kleine Coöp. zuivelfabriek te Genderen en in Mei 1914 aanvaardde hij het directeurschap der zuivelfabriek „*De Graafstroom*”, alhier. De financiële toestand was toen verre van rooskleurig, terwijl het aantal liters melk sterk terugliep. Bedroeg het kwantum melk in 1914 nog 2.306.649 L. In 1915 was dit verminderd tot 1.767.932 L.

Onder zijn leiding zag men het kwantum melk steeds stijgen en dit bedroeg In 1938 17.021.069 L., de grootste hoeveelheid, die ooit aan de fabriek werd afgeleverd. Zijn activiteit, zijn harde werken en zijn vooruitziende blik, hebben de fabriek tot een der grootste en welvarendste van ons land gemaakt. Vele verbeteringen zijn onder zijn leiding tot stand gekomen; ook is de fabriek aanmerkelijk uitgebreid.

De 5 Rivieren, 1939-05-30;

ook MAP Diversen ZHZ

Zuid-Hollandsche Zuivelbond

De algemeene toestand van den zuivel is weer minder rooskleurig geworden

De Zuid-Hollandsche Zuivelbond heeft Vrijdag zijn algemeene vergadering gehouden te Gorinchean onder leiding van den vice-voorzitter, den heer J. Snoek, te Nieuwendijk. Naast de vertegenwoordigers van alle aangesloten fabrieken was mede aanwezig de secretaris van den *Algemeenen Nederlandschen Zuivelbond*, (FNZ.) de heer J. A. Geluk.

In zijn openingswoord herinnerde de voorzitter aan het 25-jarige jubileum van den heer F. v. Dam te Bleskensgraaf, als directeur van de coöp. zuivelfabriek *De Graafstroom*, dat vorige week heeft plaats gehad. In die 25 jaren heeft de heer v. Dam deze fabriek weten uit te breiden van eene van 1.7 miljoen liter melk per jaar tot eene van ruim 17½ miljoen liter.

De algemeene toestand van den zuivel besprekend, constateerde de voorzitter dat deze, speciaal t.a.v. de overmelk weer minder rooskleurig is geworden. Spr. meent, dat onze regeering nog niet voldoende doet in het belang van den Nederlandschen landbouw. We kunnen helaas nog niet zonder steun, aldus spr. Wel wil de regeering de maatregelen overdoen aan de landbouworganisaties, maar op een wijze die spr. had hooren karakteriseeren als zou de regeering de bolster

kwijt willen maar de kern zelf willen houden. Het klachtenbureau zou dan bij de organisaties blijven.

Met voldoening constateert spr. dat de georganiseerde zuivel, meer dan in den beginne, wordt geraadpleegd bij de te nemen maatregelen.

De rekening en verantwoording en het jaarverslag van den secretaris-penningmeester, de heer B. Schreuder te Arkel, gaven geen aanleiding tot opmerkingen. Uit het jaarverslag blijkt dat de administratie van één der aangesloten fabrieken wordt gecontroleerd door een particulier accountantsbureau, die van de overige fabrieken door den ambtenaar in algemeenen dienst van den F.N.Z. Van den centralen aankoop werd ongeveer voor 9 pct. meer betrokken dan in het vorige jaar.

Bij de rondvraag werd onze zuivelpositie van verschillende kanten bekeken. Enkele sprekers meenden, dat ons land zich bij de handelstransacties met het buitenland te weinig aan onzen landbouw export gelegen liet liggen, zulks in tegenstelling met landen als b.v. Denemarken. De heer Geluk wees er in antwoord op deze opmerkingen op, dat deze beide landen niet in gelijke omstandigheden verkeerden, o.a. omdat ons land een aanzienlijk koloniaal gebied omvat, wat met Denemarken niet het geval is; dit land is meer landbouwland dan het onze. In ons land heerscht trouwens steeds nogal verdeeldheid onder de boeren, waardoor het werken voor die boeren wordt bemoeilijkt.

Ook over den jongsten regeeringsmaatregel inzake contróle op het vetgehalte werd gesproken. Ten aanzien van het Westen van ons land stelt de georganiseerde zuivel zich op het standpunt, aldus de heer Geluk, dat eerst uitbetaling moet plaats hebben naar het vetgehalte en dat pas daarna contróle daarop kan worden ongesteld. Spr. verwacht dat de zaak wel in goede banen zal worden geleid; de consumptiemelk dient gestandaardiseerd te worden.

Tegen dit laatste vreesde men uit de vergadering nogal verzet van den z.g. kleinen melkhandel. Uit de verstrekte inlichtingen bleek echter dat de georganiseerde zuivelwereld groot bezwaar heeft tegen de uitvoering van dezen maatregel, indien niet tevens de consumptiemelk er onder betrokken wordt

1940

De Gorcumer, 1940-04-13; p. 3/16

De Graafstroom.

Bieskensgraaf. Aan het jaarverslag van de N.V. Zuivelfabriek "De Graafstroom" ontleenen we het volgende: Door de mobilisatie werden 13 personen aan het bedrijf onttrokken, doch de directie is er in geslaagd het bedrijf zonder stagnatie te laten werken. Wekelijks worden in de Mei werd de weimelk voor 70 % gratis aan de leveranciers verstrekt. Dit vertegenwoordigde een waarde van f 14.000, berekend naar 30 cent per 100 L.

De balans sluit in actief en passief met een eindbedrag van f 230.394,68. Op de balans komen de gebouwen, terreinen en inventaris met een boekwaarde van f 55.000, na een afschrijving van f 7.000. Het filiaal te Dordrecht komt voor met f 3.000 en de arbeiderswoning met f 2000. Op de laatst genoemde panden had geen afschrijving plaats. Op de reserve werd f 2000 bijgeboekt en gebracht op f 19.000. In het risicofonds werd f 1000 gestort, zoodat dit gestegen is tot f 23.000. Het dividend werd wederom bepaald op 7%. winst- en verliesrekening sluit met een eindtelling van f 1.128.088,52.

De Gorcumer, 12-07-1940; p. 6-8

ook MAP Giessenburg / Diversen

ZUID-HOLLANDSCHE ZUIVELBOND BIJEEN.

Donderdag-morgen is hier onder leiding van den heer A. van Houweling te Peursum, een vergadering gehouden van de Zuid-Hollandsche Zuivelbond

De zuivelfabrieken te Arkel, Bleskensgraaf, Genderen, Giessen-Nieuwkerk en Nieuwendijk waren vertegenwoordigd en de heer Geluk, secretaris van de Algemeene Nederlandsche Zuivelbond woonde de vergadering bij.

De voorzitter besprak de vervoersmoeilijkheden, die zich door de benzineschaarschte, vooral bij de zuivelfabrieken sterk doen gevoelen. Bij verschillende fabrieken wordt reeds gebruik gemaakt van paardentraction.

De heer B. Schreuder te Arkel bracht verslag over het afgelopen jaar uit. De rekening sluit met een batig saldo van f 389,-. Het reservefonds bedraagt f 2.310,-.

De heer Geluk deed eenige mededeelingen uit de vergadering van de F.N.Z. Deze organisatie heeft thans 458 leden. Breedvoerig schetste spr. de moeilijkheden, die het zuivelbedrijf tengevolge van de omstandigheden doormaakt. De condensfabrieken verloren een groot afzetgebied en zullen hun bedrijf voorloopig geheel moeten wijzigen. De kaasprijzen zijn aanzienlijk gestegen, zoodat binnenkort de kaassteun voor de volvette kaas wel zal vervallen. De Friesche kaassoorten deelen nog niet in die mate in de prijsstijging.

Spr. wees op de moeilijkheden bij het vervoer van melk naar de fabrieken. Eenige fabrieken hebben reeds getracht door samenwerking iets te bereiken doch een en ander stuit op verschillende bezwaren.

Verkoopvereniging van Coöp. Zuivelfabrieken „De Producent” ‘t centrale punt

Reeds geruimen tijd hebben er besprekingen plaats gehad tuschen de Coöperatieve Zuivelfabrieken in Zuid Holland en de Coöp. Producenten Handelsvereniging (De Producent) te Gouda om te komen tot samenwerking en tot coöperatief afzetten van de producten dezer fabrieken. In het bijzonder had men hier de kaas op het oog.

Daar deze besprekingen tot ‘n principiële overeenstemming hadden geleid, is men al eenige maanden geleden begonnen met de samenwerking en worden de producten van deze fabrieken door De Producent te Gouda. verkocht. De laatste dagen echter is de oveneenkomst definitief tot stand gekomen, zoodat ook nu de Zuid Hollandsche Coöperatieve Fabrieken hun coöperatieve afzetorgaan hebben.

Naar wij vernemen is hiervoor de volgende vorm gekozen:

De Producent, aankelijk een verkoopvereniging van boerenkaas, wordt beheerd in afdelingen met eigen aangeslotenen. Elke afdeling heeft haar eigen exploitatie-rekening. Zoo heeft De Producent een afdeling boerenkaas, een afdeling veevoeder en een afdeling bank. Door de aansluiting van bovengenoemde fabrieken werd een nieuwe afdeling opgericht, speciaal voor dit doel, die evenals de andere afdelingen een volkomen aparte exploitatierekening heeft, terwijl ze de beschikking heeft over het volledig apparaat van De Producent.

Tot de fabrieken, die zich op deze wijze tot den verkoop van hun producten aaneen hebben gesloten, behooren de Zuivelfabriek in Bleskensgraaf, de Zuivelfabriek in Giessen-Nieuwkerk, de Zuivelfabriek in Arkel, de Zuivelfabriek in Nieuwendijk, de Zuivelfabriek in Genderen met een gezamenlijke kaasproductie van ruim 3.000.000 k.g kaas.

Tot voorzitter van de combinatie is voorloopig benoemd de heer Kamphuis, directeur van de Coöp. Zuivelfabriek te Giessen-Nieuwkerk.

Vooral doordat de Producent te Gouda een gevestigde onderneming is met een goeden klank in de kaaswereld, kan hier niet meer worden gesproken van een experiment en kan men redelijkerwijs verwachten, dat den samenwerking tot goede resultaten van de verschillende fabrieken zal leiden.

Het is te hopen, dat de heer van Wijnen jr., directeur van De Producent, die in het tot stand komen een zeer werkzaam aandeel heeft gehad, met vreugde zal kunnen terugzien op de uitbreiding, die zijn bedrijf hiermede ondergaa

Karnen slechts in uiterste noodzaak vergund

In verband met de in te voeren maatregelen ten aanzien van het boterverbruik is de noodzaak gebleken wederom een hoeveelheidscontrole op de bereiding van boter in te stellen, gelijk zulks geschiedde bij de inwerkingtreding van de Crisis-zuivelwet 1932. Teneinde deze controle zoo ef-

fectief mogelijk te doen zijn is het gewenscht het productieapparaat zooveel mogelijk te beperken. Met , name dient het aantal zg. zelfkarners sterk te worden ingekrompen.

Met ingang van 14 Juli 1940 is het bereiden van boter slechts geoorloofd, indien men in het bezit is van een karnvergunning, welke uitgereikt zal worden door de Nederlandsche zuivelcentrale afdeeling zuivel te 's-Gravenhage. Deze karnvergunningen zullen behalve aan zuivelfabrieken slechts in uiterste noodzaak worden verleend, n.l. alleen in die gevallen, waarin er geen andere mogelijkheid bestaat om de gewonnen melk productief te maken, zooals melkveehouders, die de melk niet aan een zuivelfabriek of als consumptie-melk kunnen verkoopen. Ook zij, die gewoon zijn schapen- of geitemelk te verkarnen, dienen een karnvergunning aan te vragen.

Bezitters van een karn, die niet gerechtigd zijn om boter te bereiden, dienen deze onbruikbaar te maken of door een controleur van den Centralen crisis-controledienst te doen verzegelen. Bovendien zal alle geproduceerde boter, met uitzondering van schapen- en geitenboter, van een merk dienen te zijn voorzien. Voor hen, die aangesloten zijn bij een onder rijkstoezicht staand botercontrolestation zal het rijksbotermerk voldoende zijn. Zij, die niet aangesloten zijn zullen een nieuw in te voeren merk, het z.g. boterdistributiezegel , dienen te gebruiken. Zij dienen zich voor de verkrijging daarvan te wenden tot de afdeelingen zuivelcontrole der Nederlandsche zuivelcentrale in de verschillende provincies.

Behalve de controle op de bereiding van boter zal ook een controle worden ingesteld op het verhandelen van boter. Daartoe is bepaald, dat ongeacht het voorschrift, dat boter dient voorzien te zijn van een merk, men geen boter zal mogen afleveren of verhandelen, indien men bovendien niet overlegt, hetzij een distributiebon of toewijzing, welke recht geeft op het koopen van boter, hetzij een uitvoercertificaat, wanneer het exportboter betreft, hetzij een door de centrale afgegeven vergunning voor den opslag in koelhuizen.

Voorts dienen de boterhandelaren niet zijnde uitsluitend detaillist, zich bij de centrale te organiseren.

Verder is het ompakken van boter slechts toegestaan aan degenen, die bij de centrale zijn georganiseerd en toegelaten tot de groep boterompakkers en in het bezit zijn van een ompakvergunning. Voor de verkrijging van deze vergunning dient men zich te wenden tot genoemde centrale. Ook deze vergunning zal slechts in beperkte mate worden uitgereikt.

Het is verboden bij het ompakken van boter hieraan zout of ander vocht toe te voegen.

Op 22 Juli zal een begin- worden gemaakt met de distributie van alle soorten rijst, gebroken rijst en rijstemeel; haverhout, havervlokken, grutten en gort; maizena, griesmeel en puddingpoeder; macaroni, spaghetti en vermicelli.

.....
vervolg niet over genomen

1944

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/08/1944; p. 3/4

Ottoland.

— Op initiatief van den heer van Dam, directeur van de Zuivelfabriek „De Graafstroom”, te Bleskensgraaf, werd op de boerderij van den veehouder M. Groeneveld alhier, een melkcursus gehouden, waaraan door 5 dames en 3 heeren werd deelgenomen. Vorige week had de eindles plaats en was de uitslag als volgt:

1e prijs	mej. H. Verrips	met 195½ punten
2e prijs	mej. S. Verrips	met 191½ punten
3e prijs	mej. J. N. Groen	met 188 punten
4e prijs	dhr. H. Verburg	met 184½ punten
5e prijs	mej. E. Stuij	met 181 punten
6e prijs	mej. A. Stuij	met 178½ punten
7e prijs	dhr. Adr. van Vliet	met 177½ punten
8e prijs	dhr. V. Brandwijk	met 172½ punten

Allen ontvingen een diploma Voormelker en na uitreiking hiervan dankte dhr. Wijenberg allen die hadden medegewerkt om dezen cursus te doen slagen en werd namens allen aan dhr. M. Groeneveld, een melkemmer aangeboden.

1945

De Partisaan, 25/10/1945; p. 3/4

BLESKENS GRAAF. In de vergadering van aandeelhouders der N.V. Zuivelfabriek „de Graafstroom” is aan den heer F. van Dam, op zijn verzoek, met ingang van 1 Jan. a.s. op de meest eervolle wijze ontslag verleend als directeur der vennootschap.

De heer v. Dam, die ruim 31 jaar als directeur aan de zuivelfabriek is werkzaam geweest, heeft door zijn grote werkkraft, de fabriek, die bij zijn benoeming zeer wankel stond, tot grote bloei gebracht en is zij, onder zijn leiding tot een der beste en grootste inrichtingen geworden in ons land. Onder zijn leiding is het bedrijf vergroot en zijn vele verbeteringen aangebracht. Met welgevallen kan de scheidende directeur op de afgelegde baan terugzien. Moge hij nog vele jaren van zijn welverdiende rust genieten. Tot zijn opvolger is benoemd de heer A. van Dam.

De Partisaan, 27/10/1945; p. 3/8

— De heer A. H. van Dam, directeur der Coöp. Zuivelfabriek „Op Hoop van Zegen” is benoemd tot dir. van de Zuivelfabriek te Bleskensgraaf.

1946

De Partisaan, 09/02/1946; p. 6/6

Streeknieuws

BLESKENSGRAAF.

In de gehouden vergadering van aandeelhouders der N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” is met algemene stemmen besloten, de aandeelhouders, die bij de reorganisatie van de Vennootsch. schade hebben geleden, geheel schadeloos te stellen. De schade beliep f 400.— per aandeel. Met deze schadevergoeding is een kapitaaltje gemoeid van f 15.000.—, welk over 5 jaren zal worden verdeeld.

De Partisaan, 1946-05-09;

***De Graafstroom* Alg. vergadering**

Maandag kwamen de aandeelhouders der N.V. Zuivelfabriek „*De Graafstroom*” in algemeene vergadering bijeen, onder voorzitterschap van dhr. C. v. d. Berg: In het jaarverslag werden zeer waarderende woorden gewijd aan den vorigen directeur, dhr. F. van Dam, die 1 Jan. zijn functie heeft neergelegd en die door zijn grote werkkraft en toewijding het bedrijf tot hoge bloei gebracht heeft, waarvoor hem hartelijk dank werd gebracht.

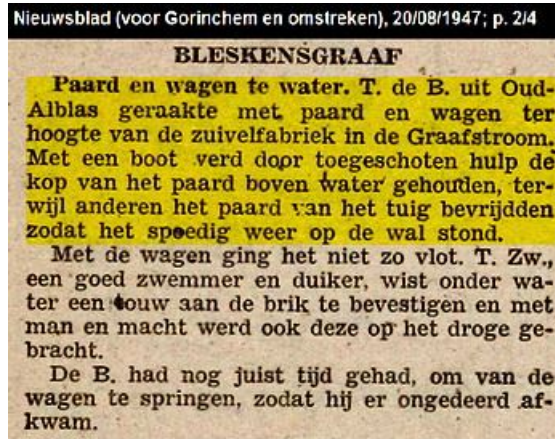
De kaasproductie in 1945 was gering, daar bijna alle melk als aanvullingsmelk moest worden geleverd. Gelukkig is men nu weer druk aan het fabriceren van kaas. De boterproductie werd sterk beïnvloed door het feit, dat altijd gestandaardiseerde melk van 2,5% vet is afgeleverd.

De balans sluit in actief en passief met f 371.322,50. Kapitaal aandeelhouders onveranderd op f 100.000. Reservefonds steeg tot f 50.000; ziekenfonds tot f 5.200. Dividend is bepaald op 7%. Om de oude aandeelhouders voor de in het verleden geleden verliezen schadeloos te stellen, werd een obligatielening gesloten van f 48.700.-.

In 1945 werd ontvangen 13.500.087 kg. melk met een gemiddelde prijs van f 16.52 per 100 kg. (met inbegrip van toeslag en aftrek melkvervoer).

Besloten werd een geldlening aan te gaan groot f 300.000 voor aanschaffing nieuwe machineriën, uitbreiding fabriek enz. Tot bestuurslid werd herkozen de heer G. Baan. Tot commissarissen werden gekozen de heren A. A. Schep te Langerak en A. Korevaar Cz. te Molenaarsgraaf, zulks in de plaats van G. Verkerk.

1947

1948

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1948-04-30;

Aandeelhoudersvergadering „De Graafstroom”.

De N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” hield in het café van de heer A. H. v. Houwelingen een algemene vergadering van aandeelhouders. Na de opening en het lezen der notulen volgde het zeer uitgebreide jaarverslag. Hieraan ontleen we het volgende.

In het afgelopen jaar zijn weer vele gestelde doelen bereikt. Er is een speciale afdeling voor producten in flessen ingericht. Lokalen werden verbouwd voor de installatie van een flessen, spoelmachine, een koelcel met koelmachine, een homogenisator voor de bereiding van gesteriliseerde melk enz. Verder werd een weegbrug aangebracht, die hoofdzakelijk dient voor het wegen van de afgeleverde melk.

De boterproductie was lager dan het vorig jaar, althans niet voldoende voor de verkoop, zodat dit product moest worden bijgekocht. Door de aanhoudende droogte in 1947 was ook de kaasproductie lager. In 1947 werd in totaal ontvangen 15.978.107 kg melk met een gemiddeld vetgehalte van 3,40% tegen een gemiddelde prijs van f 16,72 per 100 kg, met Inbegrip van de toeslag; in totaal voor f 2.622.943,78. Er werden geproduceerd 233.874 kg boter en 296.705 kg kaas.

Op de balans komen gebouwen, terreinen en inventarissen voor met een post van f 145.000 (afgeschreven f 12.806,21); huizen met f 30.000,- (afgeschreven f 1.502,42); auto's met f 45.000,- (afschrijving f 7.621,75); bussen f 10.000,- (afschrijving f 6.814,-). Het aandelenkapitaal bedraagt f 100.000,-; reservefonds f 51.500,-; risicofonds f 25.000,- en pensioen- en ziektefonds f 10.000,-.

De balans sluit in actief en passief met f 428.708,03 en de exploitatie-rekening met f 2.340.440,75. Het dividend werd vastgesteld op 7%,.

Als bestuurslid werd gekozen de heer T. A. v.d. Berg, in de plaats van de heer C. v. d. Berg, die wegens hoge leeftijd heeft bedankt. In de plaats van de heer J. A. Jongeneel, die ook wegens hoge leeftijd niet meer in aanmerking wenste te komen, werd benoemd dhr W. Jongeneel JAz. Als commissaris werd herkozen dhr A. Korevaar Cz. en gekozen de heer A. de Haan Arnz. De laatste in de plaats van dhr F. A. v. d. Berg, die wegens benoeming tot bestuurslid, als commissaris moest bedanken. Tenslotte werden door enkele personen hartelijke woorden gericht tot de scheidende voorzitter, dhr C. van den Berg.

„De Graafstroom” 40 jaar

Ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan der Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf hield het Bestuur Dinsdagmiddag een receptie, die druk werd bezocht.

Vele bloemstukken vergezelden de gelukwensen. Door de voorzitter van de Algem. Ned. Zuivelbond (F.N.Z.) werd het woord gevoerd en spr. legde de nadruk op de moeilijkheden, die vooral op internationaal gebied zijn ontstaan ten aanzien van de zuivelproductie. Een gebrandschilderd driedelig raam werd bij de gelukwensen aangeboden door de melkslijters uit Rotterdam van „De Graafstroom”.

Woensdag was de bovenzaal van de fabriek, die voor dit festijn was ingericht, stampvol en werd bij die gelegenheid wel door een 20-tal sprekers het woord gevoerd. De bijeenkomst werd geopend door de voorz. dhr F. A. v.d. Berg, waarna de oud-directeur, dhr F. van Dam, een historisch overzicht van de fabriek gaf. Hierna volgde een rede van de directeur dhr A. A. v. Dam. Burgemeester Dekking sprak als hoofd der gemeente. Namens werknemende organisaties voerde dhr Holwerda het woord. Dhr F. van Dam bedankte, waarna tot slot werd gesproken door F. A. v. d. Berg.

De avond werd gevuld met een toneelstukje en een filmpje betreffende de werkzaamheden der fabriek.

Met dit al kan het Bestuur met welgevallen op dit jubileum terugzien.

1949

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1949-04-29;

N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom”

Voor ons ligt het jaarverslag 1948 van de N.V. Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf en bij het doornemen daarvan zijn ons verschillende dingen opgevallen, die vermeldenswaard zijn. Het verslag begint met een mededeling, dat de fabriek in 1948 40 jaar bestond, en dat ‘t bestuur het plan heeft naast dit zakelijk overzicht een verslag te doen uitkomen van de herdenking van dat jubileum.

De heer Van den Berg, van de oprichting van de fabriek af bestuurslid en sinds 1915 voorzitter, heeft gezien zijn hoge leeftijd, deze functie neergelegd, terwijl ook de heer J. A. Jongeneel zijn tijd gekomen achtte om niet meer actief aan de leiding van de fabriek deel te nemen. Beide heengegane bestuursleden zullen de grootste waardering voor hun werk zien in het feit, dat hun zoons hun opvolgers zijn geworden.

De benodigde machines en apparaten werden in dat jaar gemonteerd, zoals twee tanks, twee steriliseerkasten, pompen, motoren en diverse onderdelen. De oude koelkamer zou vervangen worden door een nieuwe, het bezit aan huizen werd belangrijk vergroot door de bouw van 6 nieuwe woningen in de kom van Bleskensgraaf, terwijl tevens het autopark een uitbreiding heeft ondergaan.

Vermeld wordt, dat 71% van de aangevoerde boerenmelk als eerste klasse werd aangemerkt. Ongeveer 18% kwam in de tweede klasse en 10% in de derde. Het is van belang de percentages tweede en derde klasse, te verlagen, doch sommige boeren zijn van mening, dat het hen niet mogelijk is om melk van goede kwaliteit te leveren.

Als meer dan 70% van de melk goed is, moet ook de andere melk verbeterd kunnen worden aldus het verslag.

De chef-monteur ontving de zilveren medaille, verbonden aan de orde van Oranje-Nassau wegens 40 jaren trouwe dienst, terwijl 7 andere leden van het personeel 25 jaren of langer hun diensten in het belang van het bedrijf hadden gegeven.

Het plan bestaat nog steeds om van de coöperatief werkende N.V. af te stappen en van „De Graafstroom” een zuivere coöperatie te maken. Hiertoe zijn verschillende vergaderingen belegd met de boeren, doch de uitslag is nog niet bekend, al staat wel vast, dat de coöperatie er eens zal komen, dank zij het feit, dat er voldoende boeren zijn, die een goed begrip van de situatie hebben: wat in boerenhand behoort, komt in boerenhand!

Was de aanvoer van melk in 1939 15.037.xxx liter, in 1948 was de aanvoer de hoogste, welke ooit gehaald was, nl. 18.708.268 liter.

Nieuw tijdperk voor Bleskensgraaf aangebroken

Omzetting naar coöperatieve vereniging

De Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf is niet, zoals vrijwel alle andere door veehouders gestichte zuivelfabrieken het eigendom van een coöperatieve vereniging.

Bleskensgraaf is een N.V., waarvan de aandelen in hoofdzaak zijn ondergebracht bij veehouders in de omtrek. Dit beperkte uiteraard de invloed van het merendeel der melkcleranciers op de bedrijfsleiding tot een minimum. Langzamerhand, nu de fabriek vaste voet in haar gebied heeft gekregen, werd het echter noodzakelijk de mogelijkheid te openen, dat de boeren, wier melk in de fabriek wordt verwerkt, meer zeggenschap kunnen krijgen, zonder dat zij genoodzaakt zijn tot het aangaan van een zware financiële verplichting.

De wijze, waarop dit het best zal kunnen geschieden, is zorgvuldig van alle zijden bestudeerd en zo konden afgeronde voorstellen worden voorgelegd aan een vergadering van belanghebbenden, welke op 13 Mei j.l. te Molenaarsgraaf werd gehouden. Deze goed bezochte vergadering had een zo vlot verloop, dat staande de bijeenkomst kon worden besloten tot het stichten van een Coöperatieve Vereniging, die de zuivelfabriek van de N.V. zal huren en zelfstandig exploiteren.

Deze Coöperatie, die gesticht is op basis van Gewijzigde Aansprakelijkheid, koos zich dadelijk een bestuur en een financiële commissie, terwijl het bestuur machtiging werd verleend tot het aangaan van een geldelijke lening. Inmiddels heeft reeds een aantal aandeelhouders de in hun bezit zijnde aandelen der N.V. ter overname aan de nieuwe Coöperatieve Vereniging aangeboden.

De Heer J. A. Geluk, die als secretaris van de F.N.Z. de vergadering bijwoonde, vatte in enkele welgekozen woorden de grote economische en morele betekenis van deze gebeurtenis samen, waarna de oud-directeur, de Heer F. van Dam, zich eveneens krachtig uitsprak voor de nieuwe gewijzigde exploitatievorm, die beschouwd mag worden als de bekroning van het werk, dat hij jaren geleden onder zo moeilijke omstandigheden is begonnen.

Ook de Heer W. van Wijnen. Directeur van „De Producent” te Gouda, sprak zijn blijdschap uit over de oprichting van de coöperatieve vereniging en schetste haar betekenis in verband met de verkoopvereniging.

Thans treedt dus de N.V. op de achtergrond en laat de dagelijkse beslommeringen over aan de jonge Coöperatie, die daardoor niet van de grond af behoeft te beginnen, maar die, om een sportterm is gebruiken, „een vliegende start” heeft. Het is als de geschiedenis van een opkomend boerengeslacht, waarvan de vader geworsteld en gewonnen heeft, om later, als de tijd rijp is, een moeizaam verworven bezit in huur te geven aan zijn kinderen. Zo is wellicht de verhouding tussen de N.V. en C.V. te Bleskensgraaf het beste uitgedrukt, een verhouding die voor de toekomst grote beloften in zich houdt.

1950

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1950-05-03;

BLESKENS GRAAF Coöp. „De Graafstroom”

De Coöp. Zuivelfabriek „De Graafstroom” hield een algemene ledenvergadering in het verenigingsgebouw van Jo Voorsluijs te Brandwijk, onder voorzitterschap van dhr. F. A. van den Berg.

Uit het jaarverslag ontlene we het volgende: Het bestuur is samengesteld als volgt: F. A. van den Borg, alhier, voorzitter; W. Jongeneel J.AZn., alhier, secretaris; A. Jongeneel Kzn. te Streefkerk; A. A. Schep te Langerak. W. Rijnvevd Czn., te Lopik, J. de Baat te Goudriaan. Directeur A. A. van Dauw.

De commissie van toezicht bestaat uit: J. C. de Jong. Wijngaarden, J. W. Spek, Groot-Ammers en K. Baan te Oud-Alblas.

Daar de verkoop van consumptiemelk en consumptiemelkproducten veel hoger was dan de verkoop van boter en kaas, valt af te leiden, dat de coöperatieve verenging meer consumptiemelkbedrijf is dan industriebedrijf.

Het personeel, dat voorheen aan de N. V. werkzaaw was, is door de coöp. vereniging overgenomen.

Aangekocht werden van de heren K. Ooms te Ens (N.O.P.) een viertal woningen alhier en een terrein met loods. De loods op 't terrein is geheel tot autowerkplaats bestemd.

Van 19 Juni-31 Dec. 1949 werd van de leden aan melk ontvangen 6.917.303 kg; van leveranciers 4.420.917 kg. Bijgekocht werd aan gestand. melk 24.350 kg. aan tapmelk 44.330 kg; aan poeder voor veevoeder 364.430 l. en aan wei 284.500 l.

Aan boter is geproduceerd 184.249 kg; aan kaas v.v. 243.922 kg en 40% 130.08 kg. Aan melk en melkproducten werd afgeleverd voor een waarde van f 1.182.253,95.

Verder werd op de vergadering besloten om aan leden f 0.25 per 100 kg door hen geleverde melk na te betalen.

„De Producent” te Gouda jubileerde (35 Jr.)

Boeren- en fabriekskaas uit Alblasserwaard, Vijfheerenlanden en Land van Heusden en Altena

Oppericht door 33 kaasboeren

33 Kaasboeren uit de Alblasser- en Krimpenerwaard, die zagen dat zij niet meer de strijd aankonden tegen de particuliere fabrieken, organiseerden zich in 1915 en kwamen tot de stichting van een coöperatie. Het was een hele durf om deze opzet te beginnen, maar in het begin ging het goed en het leek er op dat hun coöperatie groot zou uitgroeien, als niet de eerste wereldoorlog een minder prettige nasleep voor hen had gehad, want hoewel de productie van kaas groot was, de afzet was zeer gering. Toch hield men vol in de overtuiging, dat dit de enige manier was om het hoofd boven water te houden en zij hebben gelijk gekregen. Nu, 35 jaar later, is het bedrijf van een dermate omvang, dat behalve een afdeling Boerenkaas een afdeling Fabriekskaas is ontstaan met daarnaast een veevoeder-coöperatie, een coöperatieve eierveiling en een coöperatieve melkfabriek.

Aanvankelijk was het de bedoeling uitsluitend boerenkaas te verkopen, maar de afnemers wilden ook goedkope kaas en zo werd men gedwongen fabriekskaas te gaan verhandelen. Het was echter noodzakelijk naar een ander en ruimer pand uit te zien met betere aanvoerwegen en zo verhuisde „De Producent” naar de Wachtelstraat.

De veevoedercoöperatie werd in 1920 opgericht, omdat de Alblasserwaard geen veevoederaankoopvereniging kende, terwijl in de omgeving van Gouda juist wel verschillende van die verkoopverenigingen waren opgericht. De afdeling Boerenkaas en de afdeling Fabriekskaas zijn echter voor onze omgeving het meest belangrijk. De zelfkazers uit de gehele Alblasserwaard en Vijfheerenlanden leveren direct hun producten aan „De Producent”, die daarvoor een speciale afhaaldienst in het leven heeft geroepen.

Echter leveren de boeren uit Alblasserwaard, Vijfheerenlanden en Land van Heusden en Altena, die niet zelf kazen, toch, zij het indirect, kaas aan „De Producent”. De coöperatieve melkfabrieken, die tevens kaas bereiden, te Bleskensgraaf, Giessen-Nieuwkerk, Arkel, Nieuwendijk en Genderen, leveren al hun kaas weer aan de coöperatie in Gouda en op die manier komt dus de kaas uit onze omgeving daar terecht.

Er is ook een boekhoudbureau aan het bedrijf verbonden. Hiervan kan elk lid van een aangesloten coöperatieve zuivelfabriek gebruik maken.

Het aantal liters melk, dat thans verwerkt wordt, belooft ongeveer 70.000.000. Een heel groot getal. Hiervan kan ongeveer 30.000.000 liter aan melk worden genoteerd en de rest, dus 40.000.000 liter aan kaas. Deze cijfers geven enigszins een weergave van de enorme omvang die „De Producent” heeft gekregen.

Zaterdag was het tevens, dat naast het 35jarig bestaan van deze coöperatie, het moment dat de heer W. van Wijnen een kwart eeuw aan dit bedrijf is verbonden, waarvan 13 jaar als directeur.

Ieder lid en iedere medewerker zal dan zeker even stil blijven staan bij al wat er in die 35 jaren is gebeurd. Die 33 initiatiefnemers hadden het toch goed gezien, dat er muziek in hun onderneming kon zitten.

Enorme ketel werd naar Bleskensgraaf vervoerd

Hedenmorgen kwam er bij de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf een enorme ketel aan, welke noodzakelijk voor het bedrijf aangeschaft moest worden in verband met de stijgende melkaanvoer.

Deze vlampijpketel van 180 vierk. m oppervlakte werd vervaardigd door Stork te Hengelo en werd per boot naar Alblasserdam vervoerd. Vandaar ging het transport per auto naar Bleskensgraaf. De Fa. Stoof uit Breda, een expert op dit gebied, welke b.v. ook grote scheepsschroeven vervoert, verzorgde dit transport van de 26.000 kg wegende ketel.

Het gevaarte was op de weg 4,75 m hoog en het transport werd begeleid door de Rijkspolitie.

Natuurlijk trok het vervoer, dat zonder enige stagnatie verliep, grote belangstelling, niet in het minst van de koeien in de weiden, die wel heel raar keken, dat de mensen zoveel drukte maken om en rond hun melk.

Naar wij vernemen, hoopt men het ketelhuis en deze ketel in het voorjaar van 1951 in gebruik te nemen.

Bekroningen voor kaas uit onze streek

Ter gelegenheid van het 50-jarig jubileum van de Alg. Ned. Zuivelbond, F.N.Z., waarover wij reeds schreven in ons blad van Vrijdag jl., werd een kaaskeuring voor de leden van de Bond georganiseerd in de Houtrusthallen te Den Haag.

Deze keuring moet gezien worden als een soort „wapenschouw” van de Nederlandse kaas, waarvoor vele buitenlandse gasten waren overgekomen.

De coöp. Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf kreeg een gouden medaille met 98 punten en werd daardoor 2e van de 101 inzenders. De coöp. Zuivelfabriek „De Linge” te Arkel verwierf een zilveren medaille met 93 punten (hoogste aantal punten voor deze medaille) en de coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk ontving een bronzen medaille met 89 punten.

Het aloude kaastdistrict is dus goed voor den dag gekomen.

„De Graafstroom” gaat uitbreiden

In café Boerenklaas te Molenaarsgraaf werd Zaterdag een algemene ledenvergadering gehouden van de Coöp. Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf, welke zeer geanimeerd was. Vele leden waren hiervoor opgekomen, zodat de zaal geheel gevuld was. Het belangrijkste punt van de agenda, waarvoor deze vergadering was uitgeschreven, was het vragen van toestemming aan de leden voor een groot crediet o.a. ten behoeve van het bouwen van een tweede „melkontvangst”, een nieuw tanklokaal en uitbreiding van de pekruimte.

Deze uitbreidingen zijn noodzakelijk in verband met de steeds stijgende melkaanvoer.

Het is te begrijpen, dat over dit punt niet lichtvaardig werd beslist, zodat een levendige discussie ontstond, die echter uiteindelijk uitliep op een aanneming van het bestuursvoorstel met meer dan 95 pct der stemmen.

1951

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 09/02/1951; p. 2

Zuivel Coöperatiedag. Dinsdag heeft in hotel Brughuis te Meerkerk een Zuivel-Coöperatiedag plaats gevonden, georganiseerd door de Producent te Gouda, de „Graafstroom”, Bleskensgraaf, „Samenwerking”, Giessen-Nieuwkerk en „De Linge” te Arkel.

Door de heer W. van Wijnen, dir. v. d. Producent te Gouda, werd een inleiding gehouden over het onderwerp „De verwerking en afzet van de melk en kaas in coöperatief verband”, waarbij in het bijzonder de aandacht gevestigd werd op de positie in het Westen van 't land. Na deze uitvoerige uiteenzetting van de heer Van Wijnen werd een koffiemaaltijd gebruikt, waarna nog een film werd vertoond van de Kon. Ned. Zuivelbond getiteld: „In eigen handen.”

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/07/1951; p. 5/6

De ontvangst van H.M. de Koningin in het Raadhuis van Meerkerk

Vrijdagmiddag om 3 uur zal H.M. de Koningin aankomen bij het raadhuis van Meerkerk. Burgemeester W. Geleedst zal een kort begroetingswoord spreken en daarna volgt er een uiteenzetting over de veehouderij in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden door de heer F. A. van den Berg, veehouder en voorzitter van de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf.

Hierbij zijn aanwezig de wethouders van Meerkerk, Leerbroek en Nieuwland, de raadsleden van Meerkerk en de gemeentesecretaris der drie gemeenten. Verder geven acte de présence de volgende vertegenwoordigers van het boerenleven, die H.M. zo nodig kunnen voorlichten over de toestand in het bedrijf in ons gebied:

T. den Besten, secretaris van de Algemene Nederlandse Landarbeidersbond, federatie Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, te Meerkerk:

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1951-07-30

ook MAP Diversen

Veehouderij in Alblasserwaard en Vijfheerenlanden

(Lezing voorzitter vd. Berg)

Over dit onderwerp hield de voorzitter van de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf op Vrijdag-31 Juli bij het Koninklijk bezoek aan onze streek de volgende rede in het raadhuis van Meerkerk:

De Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden beslaan een oppervlakte van ongeveer 40.000 ha grond, waarvan ruim 35.000 ha in cultuur, verdeeld in ruim 31.000 ha grasland, 2.000 ha bouwland, 1.200 ha tuinland en 1.800 ha boomgaard.

In vroeger jaren had men steeds strijd te voeren tegen het water van buiten, en meermalen hadden overstromingen plaats. Op enkele boerderijen herinneren waterhoogtestenen nog aan deze tijd. Naast deze strijd tegen het buiten-water, die in de loop der jaren steeds minder kon worden - al behoren overstromingen geenszins tot de onmogelijkheden - heeft de boerenstand de voortdurende zorg zich van het overtollige polderwater - hoe nuttig en onmisbaar ook voor zijn landerijen - te ontdoen. De oorspronkelijk hiertoe gevormde Polders en waterschappen, die zich tot voor enkele jaren voornamelijk bedienden van watermolens, en waarvan het wereldbekende molencomplex te Kinderdijk nog getuigt, hebben zich de laatste jaren op dit gebied gemechaniseerd, om de meest gewenste waterstanden zo goed mogelijk te kunnen beheersen, en om daardoor de landerijen zo productief mogelijk te maken.

Wat de grondsoort betreft vindt men vrijwel over het gehele gebied veen (bosveen), dat hier meer, daar minder bedekt is met een laagje komklei, welke uiteraard alleen geschikt is voor gras-

land. Deze oppervlakte - ongeveer 90 % van het totaal - is dan ook uitsluitend geschikt voor de veehouderij.

In een klein gedeelte wordt nog enige tuinbouw beoefend, alsmede akkerbouw, en in het Oostelijk deel - voornamelijk in de Vijfheerenlanden fruitteelt.

Ongeveer een eeuw geleden werd in verschillende delen veel hennep verbouwd, hetgeen toentertijd voor een groot deel van onze boerenstand een voornamelijk bestaansbron vormde. In de loop der jaren is deze geheel verdwenen, en sporadisch ziet men nog een overblijfsel hiervan, in de vorm van een vervallen of omgebouwde hennephut.

Men is zich successievelijk meer gaan toeleggen op de rundvee-houderij, en het is dan ook deze voornamelijk tak van het landbouwbedrijf, die met zijn zuivel- en fokkerijproducten, in dit gebied voor ons boeren de belangrijkste bestaansbron vormt.

Wat de zuivel betreft, was en is deze streek bekend om haar kaasmakerij op de boerderij, waar onze boerinnen de alom bekend prima boerenkaas maken. Hoewel er nog vrij veel kaas op de boerderij wordt gemaakt - de hoeveelheid op deze wijze verwerkte melk bedraagt nog altijd 27 Millioen kg per jaar - krimpt dit boerenhandwerk meer en meer in, mede tengevolge van personeelsschaarste, en neemt de fabriekmatige zuivelbereiding, waartoe in 1906 de eerste coöperatieve fabriek werd gesticht, gestadig toe.

Een zevental coöperatieve en particuliere fabrieken, waaronder een der grootste coöperaties van ons land, ontvangt jaarlijks een kwantum van 95 miljoen kg melk van veehouders en verwerkt deze hoofdzakelijk tot kaas, welke via eigen coöperatie of kaashandel haar weg vindt naar de consument in binnen- en buitenland.

Bovendien produceert een der fabrieken gecondenseerde melk, terwijl een niet onaanzienlijke hoeveelheid melk wordt verwerkt tot consumptiemelk en melkinrichtingsproducten, welke in de grote steden worden afgezet. De totale melkplas, welke voor al deze producten de grondstof vormt, wordt gewonnen van de bijna 33.500 melkkoeien, die onze streek rijk is.

De diverse bijproducten van de zuivelbereiding, zowel van boerderij als van fabriek, spelen een zeer belangrijke rol in de fokkerij van rundvee en varkens.

Ruim 40 jaar geleden is men begonnen te rationaliseren, waartoe fok- en contröleverenigingen werden opgericht, en men in stamboekverband begon te werken. In verschillende gedeelten van onze streek vindt men fokcentra van betekenis, waarvan de oudste, die te Hoornaar en omgeving, een nationale vermaardheid heeft verworven, en waaraan een bloeiende vereniging voor kunstmatige inseminatie in de toekomst het hare zeker nog zal kunnen bijdragen.

De gezondheid van de veestapels, in de vorm van tuberculosebestrijding, daarmede gelijktijdig bevorderend de volksgezondheid, wordt reeds langere tijd door verschillende veehouders op vrijwillige basis nagestreefd.

Ook op het gebied der varkens, waarvan er bijna 50.000 in ons gebied aanwezig zijn, kan wat de fokkerij betreft hetzelfde worden gezegd. Zowel de kwaliteit als de kwantiteit der gefokte dieren, is voor deze streek van groot belang. Deze fokkerij en annex daarmee de mesterij van varkens, welke ten nauwste verband houdt met de alreeds genoemde bijproducten van de zuivelbereiding, vormden vooral in de vooroorlogse jaren naast de melkveehouderij een belangrijke bron van in-

komsten. Van veel bescheidener omvang is de vetweiderij van rundvee, welke slechts op enkele boerderijen wordt toegepast.

Ook de schapenhouderij is van geen grote betekenis, alhoewel deze gedurende de laatste jaren wel meer wordt beoefend, en wat de fokkerij in stamboekverband betreft bij enkele fokkers op hoog peil staat.

In verband met de aard en de grootte der bedrijven, is hier het paard het trekdier bij uitnemendheid. Op de meeste bedrijven worden slechts één of twee paarden gehouden. Fokkerij op grote schaal wordt dan ook niet bedreven, alhoewel vooral in het Oostelijk deel van de Alblasserwaard en in de Vijfheerenlanden prima dieren worden gefokt, speciaal in het Gelderse type. De handel in paarden heeft zich geconcentreerd in het stadje Asperen. De liefde tot het paard is bij de bewoners van deze streek reeds van oudsher aanwezig, hetwelk mede tot uiting komt in enkele landelijke rijverenigingen, waarvan de oudste reeds meer dan een kwart eeuw bestaat.

Tenslotte mag de plattelandsarbeiderskoe, de geit, niet onvermeld blijven, waarvan de fokkerij weliswaar niet groot is, doch op een behoorlijk hoog peil staat.

Tot verwezenlijking van dit alles, hebben in niet geringe mate in de loop der jaren diverse verenigingen en organisaties bijgedragen, Onder deze, met name genoemd de beide Standsorganisaties - de *Hollandsche Maatschappij van Landbouw* en de *Christelijke Boeren en Tuindersbond* welke door middel van landbouwonderwijs en voorlichting op cursussen en in landbouwscholen, zowel lagere als middelbare, aan onze jonge boeren de nodige theoretische vakbekwaamheid schenken, om hiermede gewapend in combinatie met de praktijk-ervaring tot goede resultaten te komen.

Mede tot het bereiken van deze resultaten dragen in niet onbelangrijke mate onze medewerkers bij, zonder wier dagelijkse medewerking en toewijding het niet mogelijk zou zijn datgene te bereiken, wat bereikt is.

Helaas gevoelen vele jongeren zich meer en meer aangetrokken tot de industrie, waardoor een minder effectieve doch noodzakelijke mechanisatie, ook in onze daarvoor minder geschikte veehoudersbedrijven moet worden toegepast.

Al niet al verdwijnt tevens een gedeelte van het typisch schilderachtige van onze streek. Mogelijk en hopelijk zullen de betere sociale verhoudingen, waartoe het overleg tussen de organisaties van werkgevers en werknemers heeft geleid, in belangrijke mate bijdragen de liefde tot de arbeid bij het vee en op het land - ook bij landarbeiders - te vergroten.

In en met dit alles, tracht een nijvere eenvoudige plattelandsbevolking in onze Alblasserwaard en Vijfheerenlanden zich een bestaan te verschaffen, in in alle rust te leven in een streek, die haar zo lief is.

1952

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1952-08-18;

„De Graafstroom” te Bleskensgraaf had grotere kaasproductie

Uit het jaarverslag van de Coöp. Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf blijkt dat in 1951 aan boter ontvangen is *f* 892.563, aan kaas *f* 2.016.024 en aan melk *f* 2.560.470.

De leveranciers ontvingen hiervan terug *f* 4.486.834. Op het reservefonds werd geboekt *f* 10.000. In het begin van het verslagjaar lag de prijs van de boter hoog en bij groter productie werd hij lager. De verkoop van boter aan detaillisten neemt nog steeds een belangrijke plaats in.

De productie van kaas is groter geworden, terwijl de prijzen schommelingen vertoonden. In 1950 was de exportmogelijkheid groter en toen lag ook de prijs hoger.

De moeilijkheden op het terrein van de consumptie-melkvoorziening zijn nog niet alle opgelost. De overheid verleende op elke liter consumptiemelk een subsidie van 2,5 ct. Het blijft echter niet alleen bij overheidssubsidie. De gezamenlijke Nederlandse boeren dragen ook hun steentje bij aan de loon- en prijspolitiek van de regering.

De hoeveelheid aangevoerde melk was over het jaar 1951 21.753.053 kg en lag 2.499.908 kg lager dan in 1950. Deze teruggang was ten dele het gevolg van concurrentie met particuliere bedrijven.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 30/04/1952; p. 2/6

BLESKENS GRAAF

Voor de beste melk. Op de ledenvergadering van de Coöperatieve Zuivelfabriek „De Graafstroom”, gehouden op Maandag 28 April 1952, werd aan de heer C. Korevaar J.Czn. door de directeur van het Melkcontrolestation van de Zuid-Hollandse Zuivelbond een roestvrijstalen melkemmer met inscriptie aangeboden als blijk van grote waardering voor het feit, dat hij met betrekking tot de kwaliteit der melk, over de periode April 1947—April 1952, de beste prestaties heeft geleverd van alle, in de periode aan genoemde fabriek leverende veehouders.

De totaalcijfers, die de heer Korevaar in die jaren wist te behalen, zijn de volgende: Aantal malen bemonsterd 254; aantal malen ingedeeld in de 1e klasse 249, 2e klasse 5, derde klasse 0.

De toestand in de Alblasserwaard wordt overzichtelijk Ruim een derde van de Waard onder water

Met man en macht wordt het gat bij Papendrecht te lijf gegaan. Reeds is het eerste zinkstuk er aangebracht, terwijl het tweede in de loop van vandaag zal volgen.

De Nederwaard zal nog onderlopen, doch men hoopt de Overwaard te kunnen behouden voor het water.

Zaterdagavond hoopt men zo ver te zijn gevorderd met het werk, dat geen water van betekenis dan meer door het gat de Alblasserwaard zal binnestromen. Tot aan dat tijdstip zal het water dus nog blijven stijgen en als het gat dicht is zal er ongeveer 100 miljoen kub. m. in de Alblasserwaard zijn binnengekomen. Verdere evacuatie zal niet meer noodzakelijk zijn.

Zondagochtend reeds vertrokken de boeren uit het gebied van de Alblasserwaard, dat bedreigd werd door het water, met hun vee naar veiliger oorden. Op de Provinciale wegen kon men overal kudden van 100 en meer stuks vee aantreffen. Bovenstaande kudde, die geleid werd door boeren te voet en te paard, kwam vanuit Molenaarsgraaf en was op weg naar Kedichem.

De toestand van de melkfabrieken in onze streek

Niet alleen de overstromingen maar ook het wegvoeren van het veê hebben voor de melkfabrieken in onze streek vele problemen geschapen. De melkfabriek te Bleskensgraaf werkt niet meer en een gedeelte van het bedrijf dat laag gelegen is staat onder water. De melk werd voor een groot deel door de melkfabriek „De Linge” te Arkel verwerkt, maar zal nu voornamelijk naar „De Producent” in Gouda gaan.

„De Samenwerking” in Giessen-Nieuwkerk lag stil, maar men hoopte dat de fabriek vandaag weer zou draaien. Deze fabriek ligt nogal hoog.

„De Linge” in Arkel werkt op volle toeren en heeft o.a. ook de melk van Giessen-Nieuwkerk verwerkt.

De Coöp. Zuivelfabriek „Altena” te Nieuwendijk staat onder water en werk niet. In dit gebied is een groot aantal stuks vee verdronken. De melk die anders in Nieuwendijk verwerkt werd gaat nu naar de Zuivelfabriek in Genderen.

1954

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1954-09-22;

In Bleskensgraaf staat een grote melkfabriek: „De Graafstroom”

In het officiële orgaan van de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond (FNZ.) komt een artikel voor van de hand van de hoofdredacteur C. F. Roosenschoon, waarin hij speciaal de schijnwerper richt op Bleskensgraafs coöperatieve melkfabriek „De Graafstroom”. Hieraan ontleen we, dat het riviertje de Alblas, nadat er een dam was gelegd in haar uitmonding in de Noord waar Alblasserdam ontstond, in oostelijke richting werd verlengd en aldus ontstond het gegraven rechte gedeelte van de Alblas, dat wij thans beter kennen onder de naam Graafstroom. Het is dan ook niet te verwonderen, dat de melkfabriek, die in Bleskensgraaf aan de Graafstroom werd gebouwd, diezelfde naam ontving.

In de oorlog heeft de fabriek veel te lijden gehad, doch zij is daarna onder handen genomen en de herbouw bracht een brug met omringende gebouwen, die harmonisch aansluiten bij de oudere delen, zodat de oorlog geen blijvend kwaad heeft gedaan, integendeel.

De Zuidhollandse boeren hebben twee pijlen op hun boog. Ze kunnen zowel „zoet” leveren, d.w.z. verse melk afleveren voor de consumptiemelkvoorziening of ze kunnen kaas maken.

Nu is dat kaasmaken er in de laatste tijden uitgegaan. De fabriek heeft ook hier het werk overgenomen en zo is „De Graafstroom” dus een veelzijdig bedrijf geworden.

Zo komt het, dat de melkstream van „De Graafstroom” voortdurend aanwast. Werd in 1953 omstreeks 22 miljoen kg melk ontvangen, dit jaar zal het niet ver van de 24 miljoen kg zijn. Reeds uit dit enkele cijfer blijkt, dat het kleine Bleskensgraaf een grote zuivelfabriek bezit, hetgeen des te merkwaardiger is, omdat deze streek wel allerm minst geschikt scheen te zijn voor de zuivelcoöperatie. Zo dicht bij Rotterdam en Dordrecht was de melk van de boerderijen uit deze streek altijd zeer gezocht door de melkhandel, terwijl diezelfde vraag naar melk de boeren er toe bracht liever verse koeien op de markt te kopen, dan zelf te fokken.

Evenwel besloten diezelfde boeren in 1908 hun eigen fabriek te bouwen.

Op het ogenblik gaat ongeveer 50% van de aanvoer in consumptie. Het afzetgebied vindt „De Graafstroom” vooral in Rotterdam en Dordrecht, maar ook in Alblasserdam en verder de Lekdijk, langs tot Tienhoven toe en eveneens in de Alblasserwaard.

Op de fabriek zelve vinden wij de saamhorigheid op de meest sprekende wijze aanwezig in de besprekingen, die driemaal per week plaats vinden tussen de directeur en zijn voornaamste medewerkers. Op een oproepsignaal komen in het laboratorium de afdeling chefs samen met de directeur en de beide assistenten, de eerste centrifugist, de eerste kaasmaker, de eerste botermaker, de chef van de flessenafdeling, de chefmonteur en de bedrijfscontroleur. Aldus wordt een sfeer van gemeenschappelijk belang gekweekt.

1958

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 24/11/1958;

Gouden jubilaris te Bleskensgraaf

Het komt niet vaak voor, dat iemand de gouden legpenning van de FNZ ontvangt, doch ter gelegenheid van het gouden jubileum van de Coöp. Zuivelfabriek „De Graafstroom” te Bleskensgraaf werd deze uitgereikt door de voorzitter van het bestuur, de heer F. A. van den Berg, aan de chef-machinist C. van Houwelingen, die daar 50 jaren onafgebroken werkzaam is geweest. Tevens ontving hij uit handen van de voorzitter een gouden horloge.

De heer H. van Houwelingen was tevens 40 jaren lid van de ANAB en daarvoor bood het hoofdbestuur dezer organisatie hem de gouden speld aan. Van het Kringbestuur ontving hij een lectuurbak.

De heer J. Vermeij was 25 jaar onafgebroken werkzaam geweest in de fabriek en ook hij ontving een gouden horloge alsmede de bronzen FNZ-penning.

1959

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 16/09/1959; p. 3/8

Bleskensgraaf

De resultaten van de veehouderij waren in het afgelopen jaar gunstig. De ter plaatse gevestigde zuivelfabriek die in het verslagjaar haar 50-jarig bestaan herdacht, verwerkte 29 miljoen kg melk, waarvan 13 miljoen kg werd verwerkt voor directe consumptie, terwijl voorts 1 miljoen kg kaas en 300.000 kg boter werden aangeemaakt.

Uit verslag KvK / Naar artikel in krant gezocht, niet gevonden!

1961

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 22/03/1961; p. 4/8

MELK....

DE BRUG TUSSEN EEN GEZONDE JEUGD
EN EEN GEZONDE OUDERDOM

COÖP. MELKRICHTING „LISA“

COÖP. ZUIVELFABRIEK „DE GRAAFSTROOK“

(Adv.)

1963

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1963-07-31;

ook MAP Diversen

Het is niet alles goud wat er in de melk blinkt

Gesprek met F. A. van den Berg over de zorgen van de veehouder

door H. F. van Peer

Rijd op een mooie dag door onze streek en kijk naar die karakteristieke boerenhofsteden, naar de grazende koeien in de wei en de vele melkbussen die aan de weg gereed staan om opgehaald te worden door de melkrijder die ze aan de fabriek gaat afleveren, en alles ademt vrede en doet aan welvaart denken.

Lees de kranten en de vakbladen en u ziet koppen als: veeboeren in nood - zoeken naar wegen om boerenbestaan lonend te maken - zorgelijke situatie in de rundveehouderij - slechte resultaten weidebedrijven – er moest geld bij. En zo kunnen we nog wel even doorgaan. De resultaten in het boerenbedrijf en in de veehouderij in het bijzonder blijken aanleiding tot grote zorg te geven en dat in een tijd, waarin zoveel over de welvaart wordt gesproken, maar waarin toch zovelen in die welvaart niet delen. En dat ook ondanks alle wetenschappelijk onderzoek in de agrarische sector, alle voorlichting van velerlei diensten, tientallen organisaties ter bevordering of ten nutte van dit of dat, enorm veel bemoeiing, gewichtige papieren met berekeningen en ontelbare statistieken.

Is het nu allemaal wel zo erg? Dat was een vraag die me bezighield en waarom ik naar Bleskensgraaf ben gegaan om te praten met de heer F. A. van den Berg, een bekend man uit het organisatieleven van onze streek en het boerenleven in het algemeen. Velen behoef ik niet te vertellen wie hij is, maar daar dit blad ook gelezen wordt door allerlei „outsiders” op het terrein van het agrarische leven vertel ik u in een paar regels iets over hem.

Hij was veehouder, maar zijn bedrijf wordt nu uitgeoefend door een zoon, want zelf is hij meestal al op pad en het is niet eenvoudig om hem thuis te treffen, maar dat is me toch eenmaal gelukt, na lang plussen en minnen over het goede tijdstip. De heer Van den Berg is, om nu maar een paar dingen te noemen, voorzitter van de *Chr. Boeren- en Tuindersbond Holland-Brabant*, Bestuurslid van de *Ned. Chr. Boeren- en Tuindersbond*, dijkgraaf van het Waterschap „De Neder-

waard" (9000 ha), voorzitter van de Coöperatieve Zuivelfabriek „Graafstroom" te Bleskensgraaf, voorzitter van de Zuid-Hollandsche Zuivelbond, voorzitter van de Verkoopvereniging „De Producent", dagelijks bestuurslid van de Kon. Ned. Zuivelbond (F.N.Z.), lid van de Grondkamer en nog veel meer. Hij woont in Bleskensgraaf „aan de Graaf" in één van die flinke boerenboezingen, die ons als stadsmens alleen maar spreken van de traditie van vader op zoon, maar die ons geen blik doen slaan in de werkelijke positie van de veehouder in deze tijd.

„De positie in de veehouderij is niet best. In de gehele landbouw gaat het niet goed, maar in de veehouderij is het uitgesproken slecht", vertelt de heer Van den Berg, die dan verder zegt:

„Voorheen had men een garantieprijs voor de melk, vorig jaar is daarvan afgeweken. De meningen waren er nogal verdeeld over, maar de minister wilde er van af in verband met de E.E.G. Toen is gebleken, dat de positie in de veehouderij niet best was. Nu is er voor de melk een richtprijs, maar geen garantieprijs meer en deze situatie is onbevredigend. Het gemiddeld arbeidsinkomen van de boer in guldens per bedrijf was van mei 1962 tot mei 1963 in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden slechts f450,-."

„Per jaar?"

„Ja, per jaar. Houdt men rekening met de beloning voor „overuren" van de boer, dan komt men op f2.050,-.

Dat betekent, dat de boer op zijn bedrijf zijn eigen loon niet heeft verdiend, alles berekend naar 48 uur C.A.O.-loon. En de L.E.I.-bedrijven, die aan het onderzoek deelnemen, zijn nog niet de slechtste bedrijven. De boer teert elke week in. Vorig jaar kwam men nog aan f5.000,-."

„Waardoor komt dit alles?"

„Allereerst door de lagere melkprijs, maar daarnaast heeft de boer alles tegen gehad. Een koud voorjaar en een slechte zomer, waardoor er niet veel is gegroeid. Verder een lange en dure winter. De kosten aan meststoffen werden daardoor 30 % hoger, die aan veevoeder 20 %. Er werd veel vee afgestoten, er was minder export en de prijzen waren laag."

De heer Van den Berg vertelt, dat het prijsbeleid niet heeft voldaan. Een juist prijsbeleid en een hogere melkprijs kunnen de oplossing betekenen. Er is een grote achterstand in het onderhoud en de verbetering van de bedrijfsgebouwen en de boer zal ook efficiënter moeten werken. De kostprijs ligt hier tegenover andere gebieden niet gunstig. In het geheel van maatregelen hebben de organisaties en het Landbouwschap niet de eindbeslissing, die heeft de regering. Aan de hand van deze cijfers van het L.E.I., zegt de heer Van den Berg, en hij toont hele reeksen, kan men toch aantonen, dat de overheid meer aan dit alles zal moeten doen. Natuurlijk wordt er wel wat gedaan, maar te weinig. Het aannemen van een richtprijs is niet zo erg, maar dan moet men uitgaan van juiste cijfers.

En dan zitten wij midden in een gesprek over ingewikkelde berekeningen en heffingen en het blijkt een bijzonder moeilijke materie te zijn.

De heer Van den Berg ziet bepaald niet eenzijdig de boer alleen. Hij zegt duidelijk: „Wij hebben alleen belang bij een welvarende, industrie, maar dat moet niet gaan ten koste van de boer.

Alles in het economische leven zit nu eenmaal aan elkaar vast. Ook de bedrijfsvoering van de boeren zal aangepast moeten worden aan de veranderde omstandigheden".

En... het Landbouwschap? „Och, er moet één orgaan zijn, dat met de overheid praat en de boeren vertegenwoordigt. Hoe het ook heet". Over het instituut „Landbouwschap" praten wij maar niet verder, want dat is een zaak die in de vredige kamer van de boerenhofstede aan De Graafstroom toch niet kan worden uitgevochten. Wij praten nog wat door over de moeilijkheden in het

agrarisch leven en uit alles blijkt, dat de heer Van den Berg een grote kennis van zaken heeft, maar toch ook geen directe uitweg weet in het moeilijke geheel van het landbouwbeleid, alleen dan een hogere melkprijs en een beter prijsbeleid.

Als we terugrijden letten wij op al die mooie hofsteden en op het prachtige vee. Op de gevulde melkbussen langs de weg en op de mensen uit de veehouderij die zich na het melken huiswaarts begeven. Hun taak zit er misschien voor vandaag op - om morgen vroeg weer te beginnen - maar, zijn ze beloond voor de vele uren van hard werken en voor al het risico dat ze in dit bedrijf dragen? Het zijn vragen waarmee we huiswaarts gaan en die blijven dringen om een antwoord in de vorm van een redelijke beloning van die mensen, die altijd klaar moeten staan en hun productie niet zo maar kunnen regelen, omdat de natuur een belangrijk woordje meespreekt en zij omgaan met levende wezens en afhankelijk zijn van het weer en de wisselvalligheden van de natuur.

„Een gezonde landbouw is een nationaal belang”, dat zei de heer Van den Berg en het dreunt na in de hoofden van hen, die iets meer wilden weten over de „zorgelijke positie van de rundveehouderij”.

Daar moet toch een oplossing voor gevonden worden, in het belang van de veehouders, in het belang van onze streek, in het belang van ons land. We zijn tegenwoordig zoveel mans, door of ondanks de melk, zouden wij dan hiervoor met elkaar en geleid door de overheid geen oplossing kunnen vinden?

(„Streekpraat”, orgaan van de Stichting Ontwikkeling Alblasserwaard en Vijfheerenlanden.)

1964

1965

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken) 1965-11-17;

ook MAO Giessenburg / Diversen

De roofmoord in Alblasserwaard Traditie lokt moord uit

GORINCHEM - Misdadigers hebben een einde gemaakt aan het leven van de handelaar Arie Blokland, een man die door zijn opgewektheid, openheid en ijver veel vrienden had gemaakt, ook onder zijn klanten. Het lijkt er op - hoe paradoxaal dit ook klinkt - dat die vrienden mede dit gruwelijke misdrijf hebben uitgelokt.

Geld in handen

Speciaal de boeren in de Alblasserwaard willen graag geld zien en geld in hun vingers hebben en ze zijn er uiterst moeilijk toe te bewegen om af te zien van een oeroude traditie: het ontvangen en uitgeven van baar geld. Dat moet bij hen thuis gehaald en gebracht worden.....

Maar niet via de Bank

Het merkwaardige van deze transacties is, dat de koopman die 't geld ontvangt die weer deponert op de bank waar het kort tevoren vandaan is gekomen. De meeste boeren betalen namelijk met het zogenaamde „melkgeld”. Dit wordt door de zuivelfabriek van de Raiffeisenbank gehaald en in zakjes verpakt. Een man van de fabriek gaat om de veertien dagen die zakjes bij de boeren distribueren, als betaling van de door 'hem geleverde melk.

Op een ledenvergadering van zo'n zuivelfabriek is enkele weken geleden door het bestuur de vraag gesteld of het niet beter was een einde te maken aan dit ingewikkelde en gevaarlijke omspringen met baar geld. Door betaling over de bank zou veel administratieve rompslomp achterwege kunnen blijven en de boer zou zijn leveranciers ook via de bank kunnen betalen. De leden voelden echter niets voor deze regeling. Eén van de boeren gaf - onder veel bijval - als reden op, dat de boer nu eenmaal graag zelf zijn geld in handen krijgt, omdat dit nog maar een van de weinige vrijheden is, die hij zich kan veroorloven.

Gevaarlijk standpunt

Het is een wat wonderlijk standpunt. Zowel boeren als handelaren hebben er nadeel van, als deze transacties blijven voortduren onder 't motto: „geld in de kast en geld in het boek”. Het boerengezin zou rustiger kunnen slapen als de bankbiljetten vervangen waren door chequeboekjes en op

wegen en markten zouden de kooplieden zich heel wat veiliger voelen. Zoals de situatie nu is, kost het misdadige elementen weinig moeite om een slachtoffer te vinden voor een roofmoord met rijke buit.

1966

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1966-04-06;

ook MAP Giessenburg / Diversen

Slotuitkering melkprijstoeslag 1965-1966 vastgesteld

Ter financiële afwikkeling van het melkprijsjaar 1965 / 1966 is een slotuitkering vastgesteld ten bedrage van ongeveer 24½ cent per 100 kg door, veehouders aan de fabrieken afgeleverde, c.q. tot boerenkaas verwerkte melk. Deze uitkering kunnen de veehouders binnen een maand via hun zuivelfabriek tegemoetzien, gelijktijdig met de slotuitkering uit zuivelfonds XVI ten bedrage van ruim 4½ cent per 100 kg melk.

De toeslag voor industrieel verwerkte melk, bedroeg voor dat jaar, als bekend, f4,45 per 100 kg. Bij een hoeveelheid van 3,8 miljard kg industriemelk, in genoemd melkprijsjaar verwerkt, komt derhalve ten laste van het *Landbouw Egalisatie Fonds* een totaal van f171,8 miljoen gulden.

Hierop komen in mindering de kosten wegens dierziektenbestrijding (op de totale melkproductie van 6,5 miljard kg à f0,25 per 100 kg, of in totaal f16,3 miljoen), zodat voor uitkering aan de veehouders f155,4 miljoen ter beschikking komt.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 12/09/1966;

„De Vrijheid” gaat weer schieten

BLESKENS GRAAF — Het bestuur van de schietvereniging „De Vrijheid” heeft besloten, ingaande woensdag 14 september a.s. des n.m. van 7—8.30 uur haar wekelijkse schietwedstrijden te hervatten.

Bijzonder is men verblijd met de mededeling van de directie van de Coöp. Melkinrichting en Zuivelfabriek „Graafstroom”, dat men gebruik mag maken van de nieuwe loods, die dit jaar was gebouwd. Daar dit gebouw uitstekend geschikt is voor schietwedstrijden, gezien de grote ruimte, kan van een grote vooruitgang worden gesproken.

Ook kon het bestuur melding doen, grote verwachting te koesteren, voor 'n stijgend ledental, dat men opmaakte uit het feit, dat nu reeds enige personen zich als lid hadden aangemeld.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 28/09/1966;

„Instuif” gaat weer starten

Het ligt in de bedoeling van de leiders van de „Instuif” zaterdagavond 7.30 uur in de Rekreatiezaal van de Coöp. Zuivelfabriek en Melkinrichting „Graafstroom” het winterwerk weer te hervatten. Zoals bekend hebben enkele personen vorig jaar het initiatief genomen om te komen tot de oprichting van een instuif voor de jongelui. Aangemoedigd door de behaalde resultaten, stelt ieder zich weer spontaan voor dit werk beschikbaar. Al ligt het wel in de bedoeling de jongeren zelf meer de leiding in handen te geven, waarbij uiteraard de ouderen gaarne hun medewerking zullen geven en daarom zal er op deze avond gestemd worden voor een bestuur. Het programma zal door de „Instuif” van Oud-Alblas verzorgd worden.

1967

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1967-05-19;

„Graafstroom” in feeststemming

De vlag zou bij de Coöp. Melkinrichting en Zuivelfabriek „*Graafstroom*” in top kunnen gaan, omdat een topanvoer van 1.000.000 liter boerenmelk per week wel zeer dicht werd benaderd. Vooruitgang in een onderneming geeft altijd reden tot vreugde. Iedereen in het bedrijf kan verheugd zijn, want de hypermoderne installaties in de nieuwe melkinrichting en de gemechaniseerde kaasmakerij zijn ingericht op deze 1.000.000 kg melk en zijn daardoor in staat deze geweldige stroom in „*Graafstroom*”-produkten om te zetten.

Enkele uren na binnenkomst is de melk kaas geworden of zit in de fles als melk of melkprodukt. Snelle verwerking komt de kwaliteit van de produkten ten goede en draagt bij aan de regelmatige stijging in de omzetcijfers van „*Graafstroom*” produkten.

In de rust van het wijde land in de Alblasserwaard staat een voor de omtrek belangrijk industrieel bedrijf. Bleskensgraaf is met recht trots op haar grote melkfabriek. Er komt „een beste melkstroom op „*Graafstroom*”.

1968

Nieuwsblad (voor Gorinchern en omstreken), 1968-01-10;

A. VAN DAM VAN DE GRAAFSTROOM

Melkaanvoer bedroeg 8 % meer dan vorig jaar

BLESKENSGRAAF - Uit de grote opkomst van de zijde van de personeelsleden der Coöp, Melkinrichting en Zuivelfabriek „Graafstroom” blijkt wel dat men de jaarlijkse nieuwjaarsbijeenkomst, welke dezer dagen in de recreatiezaal van het bedrijf gehouden werd, zeer op prijs stelt. Deze bijeenkomst welke uitging van de Ondernemingsraad, werd ook door enkele gepensioneerden bijgewoond.

In zijn nieuwjaarsrede ging de voorzitter A. A. van Dam, tevens directeur van het bedrijf in op enkele algemene zaken. Met dankbaarheid memoreerde hij de grote melkgift welke het afgelopen jaar de bedrijven is binnengestroomd. De weersgesteldheden hebben hier ongetwijfeld aan bijgedragen. Veel zon, maar toch regen op zijn tijd. Ook kon veel veevoeder voor de winter gewonnen worden. Ook veel boeren hebben hierdoor meer vee op stal, wat de melkleverantie ten goede komt. De wekelijkse aanvoer ligt dan ook 16 pct. boven normaal.

Voor 1967 bedroeg de melkaanvoer 8 pct. meer dan voorgaande jaar, wat ongetwijfeld tot grote dankbaarheid stemt. Als men ziet dat de landelijke opbrengst gemiddeld 5 pct, en voor de provincie Zuid-Holland 7 pct, bedroeg, dan komt „Graafstroom” daar nog boven.

De kaasmakerij gaf het afgelopen jaar een aanzienlijke productieverhoging, wat mede zijn oorzaak had in de ingrijpende mechanisatie. Betreffende de melkinrichting kon vermeld worden, dat vandaaruit ook meer produkten konden worden afgeleverd. Naast uitbreiding van wijken, mochten er nog enkele nieuwe afnemers bijkomen.

Een duidelijke verschuiving was merkbaar van de losse melk naar de flessenmelk. De verwachting dat de plasticverpakking snel omhoog zou gaan is meegevalen. Wij gaan, zo zei de directeur voorshands nog maar door met de flessenprodukten in afwachting wat de toekomst brengen zal. Ook was er een aanzienlijke stijging van de afname van de duurere papsoorten o.a. v.l.a. en room terwijl de „oudere” produkten als gort en bloem een sterke dalende tendens vertoonden.

Doch uit alles blijkt dat de Nederlandse huisvrouw altijd nog grote prijs stelt op huis-aan-huisbezorging. In de toekomst zal ongetwijfeld weer op een verhoging van de prijzen van boter en kaas gerekend moeten worden, gezien in het prijsbeleid van de E.E.G. Door moderne mechanisatie mocht de grotere melkstroom met dezelfde personeelsbezetting verwerkt worden.

In het komende jaar zal op dezelfde wijze voortgegaan worden waarin de heer Van Dam ook een grotere verkoop van de frisdranken verwachtte. Hij hoopte in met nieuwe jaar een slagvaardig beleid te voeren. Voor een goed bedrijfsbeleid zal ieder zich in moeten inzetten. Als elk zijn taak verstaat mogen we met Gods zegen met vertrouwen de toekomst tegemoet gaan, aldus de heer Van Dam.

Ook werd afscheid genomen van de heer A. v.d. Heerik, die wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zijn werkkring ging verlaten. De directeur merkte op dat hij 52 jaar aan

het bedrijf verbonden was geweest. Ook als bestuurslid van de vakorganisatie was hij steeds voor de belangen van zijn mensen opgekomen. Ondanks het feit, dat hij twee jaar geleden bij zijn 50-jarig jubileum goed in het „zonnetje was gezet”, werd hem toch als blijk van erkentelijkheid een grote doos sigaren aangeboden, terwijl mevrouw van de Heerik een bloemenbak in ontvangst mocht nemen. Namens de personeelsvereniging voerde de heer G. J. van Gent het woord, terwijl de heer J. Horden namens de ouderen enkele herinneringen ophaalde

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 05/02/1968; p. 1/6

**ERE-VOORZITTER VAN DE
CBTB HOLLAND-BRABANT**

**Groots afscheid voor de
heer F. A. van den Berg**

VELE FUNCTIES

Tijdens de bijeenkomst van vrijdag j.l. was vrijwel de gehele agrarische wereld vertegenwoordigd. De leiding was in handen van de nieuwe voorzitter, de heer A. Biesheuvel, die begon met een kleine opsomming van functies, die de heer Van den Berg heeft vervuld en nog vervult. Sinds 1952 was hij reeds bestuurslid van de C.B.T.B. Holland-Brabant, en in 1962 werd hij daarvan voorzitter. Voorts is hij lid van de Nederlandse C.B.T.B., lid van het Centraal Boekhoudkundig Bureau van de C.B.T.B., reeds 23 jaren voorzitter van het Waterschap de Nederwaard, 21 jaren voorzitter van het Zuidhollands Varkensstamboek, sinds 1948 voorzitter van de Coöp Zuivelfabriek De Graafstroom te Bleskensgraaf, sinds 1945 voorzitter van de Zuidhollandse Zuivelbond, sinds 1945 bestuurslid van de Kon. Ned. Zuivel Bond, waarvan hij 6 jaar deel uitmaakt van het dagelijks bestuur, bestuurslid van de Stichting Melkhygiëne, gedurende 5 jaren lid van de afdeling veehouderij van het Landbouwschap enz. enz. Bovendien werd hij op 30 april 1965 benoemd tot officier in de orde van Oranje Nassau. Dat kwam hem dan ook wel toe wegens al zijn activiteiten.

F. A. VAN DEN BERG

Jaarlijks uitstapje

BLESKENS GRAAF — De leden van de personeelsvereniging der Coöp. Melkinrichting en Zuivelfabriek „Graafstroom” hadden donderdag hun jaarlijkse uitstapje.

's Middags om twee uur vertrok het gezelschap van ongeveer 150 personen met drie touringcars naar Scheveningen, waar een bezoek aan „Madurodam” werd gebracht. Hier had men ruimschoots de tijd de vele bezienswaardigheden te bewonderen.

Het diner werd gebruikt in Hotel-Restaurant „De Gouden Leeuw” te Voorburg. Hierna ging men naar Delft om op de taptoe te kijken naar de bewonderenswaardige manifestaties van onze land-, zee- en luchtmacht.

Het weer werkte er dan ook wel toe mee, dat men op een zéér geslaagde dag kan terugzien. De directeur en mevrouw Van Dam, alsook verscheidene bestuursleden, maakten deze tocht mee

● Rechts de heer C. van Houwelingen, die wegens zijn diamanten jubileum bij de zuivelfabriek Graafstroom gehuldigd werd.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1968-11-25

UNIEK JUBILEUM IN BLESKENS GRAAF.

C van Houwelingen zestig jaar in dienst van Graafstroom

BLESKENS GRAAF - Bij de Coöp. Melkinrichting en Zuivelfabriek fabriek „Graafstroom”, heerste woensdagmiddag een ware feeststemming. Hier was dan ook alle reden voor. Want de machinist-monteur C van Houwelingen mocht het uitzonderlijke feit herdenken dat hij zestig jaar op dit bedrijf werkzaam is geweest. Begrijpelijk liet men dit bijzondere gebeuren niet zomaar voorbijgaan. Daarom waren bestuursleden, directie en personeelsleden in de recreatiezaal bijeen voor de huldiging van de jubilaris.

De voorzitter F. A. v.d. Berg heette alle aanwezigen, onder wie burgemeester A. D. Viezee, en vertegenwoordigers van de A.N.A.B., hartelijk welkom. Het was hem een grote vreugde namens bestuur en directie zich tot de jubilaris te mogen wenden want, zo zei hij, het is een unicum als iemand niet minder dan zestig jaar aan een bedrijf verbonden is.

„Als we vandaag zestig jaar terugtellen. moet u van de schoolbanken direkt naar de fabriek zijn gegaan. Een verdere vakopleiding was er in 1908 nog niet bij. De jubilaris, die bij de oprichting van dit bedrijf in dienst trad, is haar tot op deze dag trouw gebleven. Goede en minder goede herinneringen zullen er zijn. Alle veranderingen in de loop der jaren hebt u.” aldus de voorzitter, „meegemaakt. Daarom is er ook alle reden, u met deze herdenking van harte geluk te wensen. u te mogen huldigen voor de grote trouw en nauwgezette plichtsbetrachting en e daarvoor namens de F. N. Z. de gouden oorkonde aan te bieden. Namens bestuur en directie werd hem een gouden band, passend bij het gouden horloge, dat hem hij zijn gouden jubileum was aangeboden, alsook een enveloppe met inhoud aangeboden.

Als tweede spreker voerde de directeur A . A. van Dam het woord, die begon met de opmerking dat het al de jaren steeds Cees van Houwelingen is geweest en het zou vreemd klinken als we hem anders zouden noemen. Het werk op de zuivelfabriek stond vroeger in een kwade reuk. Doch ook hier heeft de mechanisatie groot terrein gewonnen. In het bijzonder legde de heer Van Dam de nadruk op het grote belang van goed vakonderwijs, op het gebied van de zuivelindustrie is dit ook onmisbaar. We moeten ons vandaag wel bewust zijn, dat de zuivelbewerker zich vroeger grote inspanning moest getroosten om vakkennis op te doen. Lange werktijden. Cees is nog iemand die bijkzins alles van het bedrijf afweet.

Ondenikbaar

Zestig Jaar geleden was het ophalen van de melk met de auto bij de veehouder nog ondenikbaar, dit is door de jubilaris nog met paard en wagen gedaan. Cees was de eerste chauffeur in de Alblasserwaard. toen in 1920 de eerste auto werd aangeschaft. Veel moeilijkheden waren in die dagen te overwinnen. In onze gemeente was het namelijk verboden met volgeladen wagen over de weg te rijden.

De directeur memoreerde de goede samenwerking welke er altijd is geweest. De jubilaris werd dan ook hartelijk dank gebracht voor de manier van werken en inspanning aan de zuivelindustrie en eigen bedrijf bewezen.

Burgemeester A D. Viezee was dankbaar deze uitzonderlijke bijeenkomst bij te mogen wonen. We leven en tellen nu het jaar 1968. zo merkte de burgemeester op, en het gaat vandaag om een stuk historie, zestig jaar zuivelfabriek. In 1908 is wat tot stand gekomen, waar vandaag nog de vruchten van gezien worden. Maar het gaat nu niet om het bedrijf, maar om iemand die zoveel jaren aan het bedrijf werkzaam is geweest. U bent een van de schakels, die aan het bedrijf zijn verbonden. Ook roemde hij de grote trouw welke aan de dag zijn gelegd.

Felicities

Namens de personeelsvereniging bracht de heer G. J. van Gent de felicitaties over. Naast ijver en werklust, zag hij in de jubilaris ook de persoon die op zijn tijd van ontspanning houdt. De personeelsreizen en -avonden worden steeds door hem meegemaakt. Als blijk van waardering werd hem een reisetui aangeboden.

De speekbuis van de plaatselijke afdeling van de A.N.A.B. was de heer C. Sterk, die opmerkte dat de jubilaris een trouw lid is en tevens een goed propagandist voor het organisatieleven. Persoonlijke herinneringen werden opgehaald door de heer G. den Dunnen uit Rotterdam, welke de jubilaris vele jaren van nabij had meegemaakt. Als laatste spreker was het woord aan de heer J. Bouma uit Utrecht. hoofdbestuurslid van de A.N. A.B., die de gelukwensen namens het hoofdbestuur overbracht voor dit diamanten jubileum.

Tot slot bracht de jubilaris dank voor de vele waarderende woorden welke waren gesproken en de cadeaus welke waren aangeboden. Hij nodigde alle aanwezigen uit 's avonds in Café „De Vriendschap” te komen, waar door hem een receptie werd aangeboden. Het behoeft geen nader betoog dat hier een zeer druk gebruik van is gemaakt.

Schietvereniging „De Vrijheid” 12½ jaar

BLESKENSGRAAF — In het Hervormd Centrum „Diakonia” werd woensdagavond het twaalf en een half jarig bestaan van de schietvereniging „De Vrijheid” herdacht. De voorzitter J. Prins verwelkomde in zijn begroeting in het bijzonder Burgemeester A. D. Viezee, de oprichter Dr. P. Ingelse en de heer A. A. van Dam, directeur der Coöp. Melkrichting en Zuivelfabriek „Graafstroom.”

1969

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1969-01-10

Nieuwjaarstoespraak van directeur

GRAAFSTROOM MAG TERUGZIEN OP BIJZONDER GUNSTIG JAAR

BLESKENSGRAAF - Het is ongetwijfeld een goede gewoonte, dat in de eerst week van het nieuw begonnen jaar de ondernemingsraad van de Coöp. Melkinrichting en Zuivelfabriek „*Graafstroom*” een nieuwjaarsbijeenkomst belegt, waarin het personeel in de gelegenheid wordt gesteld een indruk te krijgen van bedrijfswerkzaamheden van het afgelopen jaar; terwijl tevens op deze samenkomst getracht wordt een voorzichtige blik in de toekomst te werpen.

De geheel gevulde recreatiezaal was maandagmiddag wel een bewijs dat velen de belangen van het bedrijf ter harte gaan en daarover dan ook geïnformeerd willen worden. Ook werken dergelijke bijeenkomsten er aan mee, dat de onderlinge band verstevigd wordt.

Als voorzitter van de ondernemingsraad, wenste de directeur A. A. Van Dam alle aanwezigen een voorspoedig 1969 toe. Hij vond dit een voorrecht te kunnen doen, daar er landen zijn waar dit niet vanzelfsprekend is door revolutie, oorlogsgeweld of hongersnoden. Hij hoopte dat het nieuwe jaar mag zijn in de lijn van het voorafgaande.

Melkaanvoer

Ingaande op de bedrijfswerkzaamheden van 1968 constateerde de directeur met dankbaarheid dat de melkaanvoer $2\frac{1}{4}$ pct. hoger lag dan in 1967, zodat vorig jaar bijna 32 miljoen kg. melk van de veehouders de fabriek is binnengestroomd. In de zomer was de voorsprong 5 pct., wat sterk uitstak tegen het landelijk gemiddelde van 3 pct. Hoe de melkleverantie in de wintermaanden zich zal gaan ontwikkelen hangt geheel af van de toeslag op de melk in deze periode. Een toeslag van 4 cent per geleverde kg melk zal zeker de veehouder aantrekken. Een kleine verschuiving zou voor ons bedrijf niet, ongewenst zijn, daar dan de drukte in het voorjaar wat ontlast wordt.

De boterproductie lag in 1968 niet minder dan 54.000 kg hoger dan het voorgaande jaar. Bedroeg de produktie in 1967 pl.m. 267.000 kg, in 1968 beliep dit 320.000 kg. Het boteroverschot vormt in Brussel nog steeds een probleem. Wil men dit voorkomen zal de E.E.G.-produktie moeten gaan dalen. Doch het is niet eenvoudig hier direkt een gewenste oplossing voor te vinden. Door de stijging van de boterprijzen is de consumptie met 17 pct. gedaald.

Door de grotere boterproductie in het voorjaar is er minder kaas gemaakt. Werd in 1967 plm. 20 miljoen kg. melk tot kaas verwerkt, vorig jaar was dit plm. 18 miljoen kg melk. De landelijke kaasvoorraad was meer dan genoeg, wat dan ook duidelijk in de kaasprijzen tot uiting kwam. Hierdoor was de aankoop van melk niet lonend. Momenteel heeft de kaasprijs zich weer hersteld. Het grote kaasoverschot in ons land is langzaam geruimd, de verliezen kwamen voor rekening van het Zuivelfonds.

Dalend

De verkoop van losse- en steriel melk geeft een dalende tendens te zien. De tijd kan wel eens aanbreken dat dit uit het assortiment zal verdwijnen. Op dit moment is nog moeilijk te zeggen welke verpakking de consument voor zijn produkten wenst. Het zal wel blijvend zijn, dat grootwinkelbedrijven melkprodukten verkopen. Het komt nog al eens voor dat deze bedrijven om de

klant in de winkel te krijgen, dergelijke produkten voor een lagere prijs verkopen, waar dan de melkdetailhandel schade van heeft. In 1968 zijn enkele artikelen aan ons assortiment toegevoegd. Om de concurrentie het hoofd te kunnen bieden, zal gezorgd moeten worden, dat we met onze tijd mee gaan. Dat vereist dat een produkt van goede kwaliteit op de markt gebracht wordt en een vlotte bediening van de afnemers, aldus de directeur.

Het personeelsaantal gaf geen grote verschuiving te zien, enkelen zijn vertrokken, terwijl weer anderen hun plaats hebben ingenomen. Ook werd nog stil gestaan bij het 60-jarig jubileum van de heer C. van Houwelingen, wat de directeur een grote zeldzaamheid noemde, als iemand zoveel jaar op hetzelfde bedrijf werkzaam is geweest.

De ondernemingsraad heeft bewezen een goede schakel te zijn tussen personeel en directie. In het afgelopen jaar zijn weer verschillende belangrijke dingen aan de orde geweest. Een nieuw kwaliteitspremieregeling van 1968 werd opgesteld. In behandeling is een nieuwe regeling voor schadevrij rijden van de chauffeurs. Voor het personeel zijn op het parkeerterrein een aantal autoboxen gebouwd.

Ook werd niet vergeten dat enkele maanden geleden het bedrijf 60 jaar bestond, waarbij gereleverd werd de gestadige groei.

Verwachting

De heer van Dam verwacht voor het komende jaar geen lagere melkaanvoer en acht het niet uitgesloten dat meerdere leveranciers zich bij ons bedrijf zullen voegen. Gezien de gunstige bedrijfsexploitatie kan de concurrentie goed weerstaan worden. Met dankbaarheid mag vermeld worden dat het aantal veehouders, alsook dat van de afnemers het afgelopen jaar is uitgebreid. We zullen ons best moeten doen, om ons bedrijf zo goed mogelijk te laten functioneren, zo vervolgde de directeur zijn toespraak. In het afgelopen jaar is met medewerking van de betrokken veehouders, afnemers en personeel veel tot stand gekomen, waar de directeur veel waardering voor had.

1970

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 12/01/1970; p. 2/8

„ZILVEREN KAASMAKER”

BLESKENSGRAAF — Chef kaasmaker A. Kraaijveld van de Coöp. melkinrichting en zuivelfabriek Graafstroom is vorige week onderscheiden met de eremedaille in zilver in de orde van Oranje Nassau. Hij kreeg deze onderscheiding, opgespeld door burgemeester A. D. Vizee, voor het feit dat hij 40 jaar bij dit bedrijf werkzaam is geweest.

1970

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 14/09/1970;

Alblasserwaardse kazen kregen hoge onderscheidingen

GIESSENBURG — Bij de centrale kaaskeuring, gehouden ter gelegenheid van de algemene vergadering van de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond F.N.Z. te Arnhem kwam de Alblasserwaard uitstekend voor de dag.

Evenals vorig jaar was het de Coöp. Zuivelfabriek „Graafstroom” te Bleskensgraaf die beslag wist te leggen op een gouden medaille in de categorie Goudse kaas, met het fraaie puntentotaal van 94. De Giessenburgse Coöp. Zuivelfabriek „Samenwerking” kwam net één puntje te kort voor de hoogste onderscheiding, doch liep met 93 punten voorop bij de zilveren medaillewinnaars, eveneens een evenaring van de prestatie van vorig jaar. Ook de Coöp. Zuivelfabriek „Linge” te Arkel kwam uitstekend uit de bus en behaalde met 91 punten ook nog een zilveren medaille.

1973

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 18/09/1973;

FABRIEKSKAZEN IN DE RIJZEN

GIESSENBURG — Ter gelegenheid van de algemene vergadering van de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ te Haarlem, werd aldaar woensdag ook een centrale kaaskeuring gehouden.

Van de 62 inzenders Goudse Kaas werden er vier bekroond met een gouden, 21 met een zilveren en 31 met een bronzen medaille. Uit onze streek kwam de Coöp. zuivelfabriek „De Graafstroom” uitstekend uit de bus, door beslag te leggen op goud. Het puntentotaal van de keuringskaas was 94; als volgt verdeeld: vorm 10, korst 10, geur en smaak 45, consistentie 10 en voorkomen op doorsnee 19. De coöp. zuivelfabriek „Samenwerking” uit Giessenburg scoorde 92 punten, hetgeen juist één punt te weinig voor goud was. De met zilver bekroonde kaas kreeg de volgende cijfers: 10 + 10 + 44 + 10 + 18.

Een bronzen medaille werd verdiend door de coöp. zuivelfabriek „Linge” te Arkel met 88 punten.

1974

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1974-12-30

ook in MAP Arkel

Coöp. Zuivelfabrieken Arkel en Bleskensgraaf wensen samen te werken⁴

ARKEL - In het verleden zijn er verschillende besprekingen geweest en pogingen in het werk gesteld om te komen tot een samenwerking tussen twee of meer coöperatieve zuivelbedrijven in de streek.

Deze pogingen zijn alle gestrand op onvoldoende overeenstemming over diverse zaken.

Thans zijn er besprekingen gaande van de C.Z. „*De Graafstroom*” te Bleskensgraaf met de C.Z. „*De Linge*” te Arkel over de mogelijkheden van een centrale verwerking van de melk te Bleskensgraaf.

De C.Z. „*De Linge*” te Arkel staat direct voor de investering van een nieuw pekellokaal. In de toekomst zal een vergroting van de kaasopslag zeker nodig zijn, terwijl men bovendien te maken zal krijgen met het zuiveren van het afvalwater, hetgeen een kostbare zaak is.

Het bedrijf te Bleskensgraaf staat eveneens voor investeringen dienaangaande: pekellokaal en pakhuis. Beide bedrijven verkeren dus in dezelfde omstandigheden.

Een gecombineerde investering en verwerking biedt op dit punt grote voordelen, waarbij ook beter gebruik kan worden gemaakt van de nieuwste technische ontwikkelingen.

Bleskensgraaf is in het bezit van een zuiveringsinstallatie, welke zonder extra kosten méér kan verwerken. Zo zijn er op technisch gebied nog meer voordelen.

Het geheel overziende zou het, gezien vanuit het boerenbelang, onverantwoord zijn deze mogelijkheden onbenut te laten of ze althans niet serieus te onderzoeken.

Bij de besturen en directies van beide bedrijven bestaat eenstemmigheid over de wenselijkheid van een eventuele samenwerking.

Besturen en directies hopen op de praatavonden de leden uitvoerig in te lichten over de stand van zaken, opdat in de ledenvergadering een verantwoord besluit kan worden genomen.

⁴ Fusie gaat niet door. Zie opmerking bij 1975 (ZHN.)

1975

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1975-01-08

ook in MAP Arkel

„De Linge-melk” naar „De Graafstroom”⁵

Van een onzer verslaggevers

ARKEL - Zoals bekend is er een fusie op komst tussen de „Coöperatieve Melkinrichting en Zuivelfabriek *De Graafstroom*” te Bleskensgraaf en de „Coöperatieve Zuivelfabriek *De Linge*” te Arkel.

Het is de bedoeling dat de fabriek in Arkel wordt gesloten en dat de activiteiten door *De Graafstroom* worden overgenomen.

De vakbonden zijn ingelicht over de fusie, die zeer waarschijnlijk geen nadelige gevolgen voor het personeel zullen hebben. Alle twintig werknemers van *De Linge* kunnen in Bleskensgraaf werk krijgen.

Bij *De Linge* wordt alle twintig miljoen kilo melk, die jaarlijks wordt aangevoerd, verwerkt in de kaasmakerij. De aanvoer bij *De Graafstroom* bedraagt zo'n 47 miljoen kilo. Hiervan is dertig miljoen bestemd voor verwerking tot kaas en de rest is bestemd voor consumptiemelk, boter en andere zuivelprodukten.

De nieuwe kaasmakerij (in totaal dus vijftig miljoen kilo) zal geheel in Bleskensgraaf worden geconcentreerd. Er waren twee belangrijke redenen waarom Arkel aan Bleskensgraaf heeft verzocht te gaan samenwerken.

In de eerste plaats is een mechanisatie van de kaasmakerij noodzakelijk. Het huidige systeem is bijzonder arbeidsintensief.

Door de samenvoeging van de twee kaassecties heeft een investeringsplan bijzonder aantrekkelijke kanten. De hoogst mogelijke graad van mechanisatie kan worden bereikt, waardoor de kwaliteit van de kazen zeker niet zal afnemen.

Maar de tweede reden is wellicht belangrijker: tot nu toe is het afvalwater in Arkel niet gezuiverd. Of er zou een dure zuiveringsinstallatie gebouwd moeten worden óf er zouden dure heffingen betaald moeten worden.

In Bleskensgraaf draait gedurende een paar jaar zo'n peperdure installatie, die op het ogenblik voor tweederde deel wordt benut. „Arkel” kan daar dan nog goed bij.

Uiteraard zal bij *De Graafstroom* een nieuwe kaasmakerij gebouwd moeten worden, maar daarmee kan pas worden begonnen indien de leden van beide coöperaties met de fusie zullen instemmen. Verwacht wordt dat dit geen problemen zal opleveren.

In april/mei kan deze procedure, nadat er diverse voorlichtingsbijeenkomsten zijn geweest, worden afgerond en in begin 1976 hoopt *De Graafstroom* met de nieuwe kaasmakerij van start te kunnen gaan.

Doordat de aanvoerkosten van de melk uit het gebied van *De Linge* erg hoog zullen zijn, zullen diverse veehouders over moeten stappen op het gebruik van zgn. „tankmelk”. In koeltanks kan de melk worden opgeslagen en die melk kan dan veel gemakkelijker naar Bleskensgraaf worden vervoerd dan met de melkbussen.

5 Deze fusie ging niet door. Eind 1979 gaat *De Linge* samen met de zuivelfabriek uit *De Giessen* te Peursum (ZHN.)

Bij De Graafstroom zullen nog enkele grote tanks moeten worden gebouwd om de aanvoer van deze twintig miljoen kilo extra melk te kunnen verwerken. De doorgevoerde mechanisatie van de .kaasmakerij zal in de toekomst wellicht de 475 bij De Graafstroom en zo'n 200 bij De Linge aangesloten veehouders ten goede komen.

Om een indruk te geven van het huidige arbeidsintensieve werk: alle 300.000 kazen, die jaarlijks worden gemaakt, moeten kaas voor kaas door mensenhanden worden gedraaid. Dergelijke handelingen zullen na de mechanisatie niet meer nodig zijn.

Doordat de kaasmakerij thans onderbezet is en er mensen met pensioen gaan, zullen er ook in Bleskensgraaf geen ontslagen vallen.

Bovendien verwacht De .Graafstroom dat de groei van de laatste jaren kan worden voortgezet; er is ruimte voor verwerking van zo'n honderd miljoen kilo melk.

Omschakeling op tankmelken vrijwel voltooid

In een korte periode is vrijwel de hele Nederlandse melkveehouderij versneld overgegaan van melkbussen op diepkoeltanks. Alleen in het midden en oosten van het land zijn nog zuivelfabrieken waar de meeste veehouders de melk in bussen aanvoeren.

Het Landbouw-Economisch Instituut heeft onderzocht hoe dit omschakelingsproces is verlopen, hoe de zuivelfabrieken en de boeren zich daar tegenover opstelden en wat de invloed is geweest op de bedrijfsvoering in de melkveehouderij. ⁶

De zuivelfabrieken speelden bij de omschakeling een centrale rol.

Doordat zij overging op de zg. rijdende melkontvangst kregen zij belangrijke kostenvoordelen en ontvingen zij melk van betere kwaliteit. Ze bevorderden dit proces door voorlichting te geven aan de veehouders en door financiële hulp bij de aanschaf van een tank. Op de grotere melkveebedrijven werd bij de omschakeling een belangrijke arbeidsbesparing verkregen, maar op de kleinere werd dit voordeel veelal overtroffen door het nadeel van de noodzakelijke investeringen. Het gevolg was dat het melkvee op veel bedrijven met kleine veestapels werd afgestoten waardoor de bestaansbasis van de betreffende veehouders wegviel.

Het is dan ook duidelijk dat niet alle veehouders konden instemmen met de plannen tot omschakeling die door de zuivelondernemingen eind van de jaren zeventig werden opgesteld. In enkele gevallen ging de beoogde snelle omschakeling daarom niet door.

De overheid heeft de investeringen in het tankmelken van 1976 tot 1980 gestimuleerd.

Ca. 12.000 veehouders met kleine bedrijven hebben gebruik gemaakt van een investeringssubsidie voor melktanks en melklokalen. Verder steunde de overheid in veel gevallen de benodigde infrastructurele aanpassingen, zoals de verzwaring van het elektrisch net en de erfverharding. Tenslotte konden van 1977 tot 1980 zo'n 4.000 veehouders gebruik maken van de premieregeling voor het niet in de handel brengen van melk- en zuivelprodukten, waardoor de schade bij beëindiging van de melkerij enigszins kon worden opgevangen.

omsch

Dit gezien het feit dat binnen afzienbare tijd op alle melkveehoudersbedrijven in genoemde gebieden de a- keling van bussen- naar tankmelken aktueel zal worden. Een belangrijke stap in de ' totale bedrijfsvoering van elke ', melkveehouder - die wel I overwogen genomen dient te ~ worden - is de aanschaf van een melkkoeltank. Moet het een nieuwe worden, of een goede reeds gebruikte tank?

⁶ zie op [www](http://www.zuivelhistorienederland.nl), onder 'Zuivelhistorienederland', 'Melktank', 'RMO')

1983

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1983-05-18

ook MAP Diversen

Open huis voor bussen melkers

BLESKENS GRAAF - Speciaal voor de bussenmelkers in de Alblasserwaard, Vijfheerenlanden, Lopikerwaard en Krimpenerwaard organiseert IK-Bleskensgraaf (Internationale Koeling BV) op woensdag 25 en donderdag 26 mei 'open huis'.

Dit gezien het feit dat binnen afzienbare tijd op alle melkveehoudersbedrijven in genoemde gebieden de omschakeling van bussen- naar tankmelken aktueel zal worden.

Een belangrijke stap in de totale bedrijfsvoering van elke melkveehouder - die wel overwogen genomen dient te worden - is de aanschaf van een melkkoeltank. Moet het een nieuwe worden, of een goede reeds gebruikte tank?

IK-Bleskensgraaf wil daarbij graag de helpende hand bieden. Al zo'n 15 jaar heeft IK (Internationale Koeling), zowel in binnen- als in het buitenland, een naam van betekenis op het gebied van melkkoeltanks en de daarbij behorende apparatuur. Bovendien heeft de landelijke servicedienst van IK de naam zeer snel en akkuraat te werken (de zgn. 'klok-rond-service'). Dit is des te meer het geval in de Alblasserwaard, Lopikerwaard, Krimpenerwaard en Vijfheerenlanden, omdat Bleskensgraaf nu eenmaal de thuishaven is.

IK-Bleskensgraaf biedt tijdens de 2 'open-informatie-dagen' een interessant overzicht van haar totale leveringsprogramma ten behoeve van de melkveehouderij en tevens zal de nodige voorlichting en informatie hierover verstrekt worden, mede met betrekking tot de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de melkkoel-, warmteterugwinnings-, bewakings- en beveiligingsapparatuur.

Ook voor die melkveehouders welke reeds in het bezit zijn van een melkkoeltank zijn deze 'open-informatie-dagen' toegankelijk en uiteraard ook voor hen zeer interessant, daar IK aantrekkelijke inruilmogelijkheden heeft en ook volop mogelijkheden met voorcoeling en warmte-terugwinning alsmede bewakingsystemen die de eindtemperatuur van de melk 'dag-en-nacht' bewaken!

Tijdens deze 'open-informatie-dagen' op 25 & 26 mei a.s. zullen de IK-medewerkers graag en vrijblijvend met elke geïnteresseerde melkveehouder mee tekenen en rekenen om melkkoel-, warmteterugwinnings- en/of bewakingsapparatuur „op maat” voor elk bedrijf te ontwerpen. „Op maat” betekent niet alleen dat de apparatuur qua capaciteit op elke behoefte is afgestemd, maar ook dat zij binnen elk budget kan worden geïnstalleerd en.... zich binnen de kortste keren terugverdient.

Voor elke melkveehouder, zowel bussen- als tankmelker, zal een nadere kennismaking even plezierig als nuttig zijn. IK-Bleskensgraaf gaat de kwaliteit van de melk immers evenzeer ter harte als de melkveehouder zelf.

Vandaar dat elke melkveehouder uitgenodigd wordt voor een bezoek aan de boeiende expositie op 25 & 26 mei a.s. in Dorpshuis 'De Spil', Hofwegen 40 te Bleskensgraaf, op het tijdstip dat een ieder schikt tussen 9.00 en 17.00 uur.

1984

Leeuwarder Courant 1984-05-22

Zuivelcoöperaties sluiten zich aan bij **Melkunie**

WOERDEN - De Coöperatieve Melkinrichting en Zuivelfabriek „Graafstroom” BA te Bleskensgraaf en de Coöperatieve Zuivelfabriek „Samenwerking” BA in Giessenburg hebben zich aangesloten bij de Zuivelcoöperatie Melkunie Holland in Woerden. De ledenraden van deze coöperaties hebben dit besloten. De toetreding tot de **Melkunie**, een van de grote vier zuivelcoöperaties in ons land die opereert in Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en Zeeland, gaat met terugwerkende kracht op 1 januari 1984 in. Volgens de **Melkunie** hebben de vakbonden geen principiële bezwaren. Ook de (centrale) ondernemingsraden staan positief tegenover de toetreding.

Woerdense Courant, 1984-05-24

ook in MAP Giessenburg

Zuivelcoöperaties *Samenwerking* en *De Graafstroom* sluiten aan bij Melkunie

WOERDEN - De Coöperatieve Melkinrichting en Zuivelfabriek „*De Graafstroom*” B.A. te Bleskensgraaf en de Coöperatieve Zuivelfabriek „*Samenwerking*” B.A. te Giessenburg sluiten zich aan bij de Zuivelcoöperatie Melkunie-Holland te Woerden.

Deze toetreding gaat met terugwerkende kracht in **op 1 januari 1984**. Met overgrote meerderheid van stemmen namen de ledenraden van deze coöperaties in de op 16 en 17 mei jl. gehouden vergaderingen hiertoe een besluit. „*Graafstroom*” en „*Samenwerking*”, met elk één bedrijf, verwerken omstreeks 130 miljoen kg. melk. Hiervan wordt circa 115 miljoen Kg. verwerkt tot HB-kaas. De overige melk dient voor consumptiemelk en consumptiemelkproducten.

In totaal hebben beide coöperaties circa 140 medewerkers in dienst. Melkunie-Holland verwerkt 1.6 miljard kg. melk, met een omzet van 1.86 miljard gulden en telt 3400 medewerkers. De werknemersorganisaties verklaarden geen principiële bezwaren te hebben. De Centrale Ondernemingsraad van Melkunie-Holland en Ondernemingsraden van *Graafstroom* en *Samenwerking* verleenden een positief advies.

1985

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1985-03-21; p. 3/6

Deel fabriek verhuist

Melkproductie van Graafstroom in Maasdam voortgezet

BLESKENS GRAAF/Melkinrichting en zuivelfabriek Graafstroom (95 werknemers) wordt afgeslankt. Dit najaar gaat de consumptiemelkproductie naar de Melkuniefabriek in Maasdam.

Gistermiddag zijn de Ondernemingsraad, vakbonden en personeel hiervan op de hoogte gesteld. Alle veertig werknemers die specifiek in de melkafdeling werken kunnen mee overgeplaatst worden. Er vallen geen gedwongen ontslagen.

Verleden jaar werd de Coöp. Melkfabriek opgenomen in het Melkunie-Holland concern met het hoofdkantoor in Woerden. Tegelijkertijd werd er een studie verricht over de toekomstmogelijkheden van de melk- en kaasproductie.

Verleden jaar oktober werd de productie van boter al stopgezet. De konklusie is dat er 1,4 miljoen gespaard kan worden op de produktiekosten als de consumptiemelkprodukten zoals vla, yoghurt, pap en dergelijke naar het meer gespecialiseerde bedrijf in Maasdam overgeheveld worden.

Volgens woordvoerders van de Melkunie heeft men niet alleen uit economische redenen voor Maasdam gekozen maar hebben ook sociale motieven meegespeeld. Drs. N. C. Meulenbroek van Melkunie benadrukt: „Maasdam is ook landelijk gelegen en de afstand (36 km) is overbrugbaar voor de werknemers”. Graafstroom verwerkt ruim 14 miljoen kilo melk per jaar en Melkunie Maasdam ruim 56 miljoen kilo.

Ontmanteling

De ontmanteling van de melkafdeling zal in fasen gebeuren. Voor de afnemers en consumenten verandert alleen de verpakking en de melkdot. Het verkoopteam blijft in Bleskensgraaf en ook de distributie gebeurt op de oude manier in Graafstroom-tankwagens.

Bij de Graafstroom, al 77 jaar beeldbepalend voor het Graafstroomdorp, richt men zich momenteel op de productie van kaas. Deze neemt een belangrijke plaats in. Of dit in de toekomst zo blijft is afhankelijk van een beslissing van de Raad van Bestuur van Melkunie Holland die deze zomer genomen moet worden. - Als dit negatief uitvalt betekent het dat ook deze afdeling verdwijnt en naar een ander lokatie in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden - wordt overgebracht.

Volgens Melkunie moet er minstens 200 miljoen kilo kaas per jaar geproduceerd worden om met een lage kostprijs te kunnen werken. Graafstroom produceert ruim 60 miljoen kilo per jaar in een met moderne machines uitgeruste fabriek. Binnen Melkunie bestaan er plannen voor de bouw van een nieuwe kaasfabriek op een plaats die qua infrastructuur en faciliteiten het meest te

bieden heeft". Samen met de fabrieken in **Giessenburg** en **Genderen** (bij Gorinchem) zou de gewenste hoeveelheid geproduceerd kunnen worden.

Vooruitlopend op de beslissing is de uitspraak van drs. Meulenbroek hoopgevend: „Graafstroom heeft een groot terrein en een zuiveringsinstallatie”.

Kaasfabriek

Vast staat dat de kaasproductie in de Alblasserwaard gehandhaafd blijft omdat uit economische overwegingen een dergelijk bedrijf tussen de grondstoffen moet staan om transportkosten binnen de perken te houden. Dit in tegenstelling tot consumptiemelkfabrikage waarbij minder melk nodig is voor het verwerken van melk tot produkten.

Melkunie Holland verwerkt momenteel op negen plaatsen in Nederland melk tot 650 miljoen kilo kaas. Volgens de voorlopige resultaten van de studie kan dit in minder bedrijven dan tot nog toe het geval is.

Direkteur Fr. van Dam van, Graafstroom vertelde dat de mededeling van sluiting niet als een volslagen verrassing bij het personeel overkwam, wel het tijdstip en de plaats waarheen men eventueel overgeplaatst wordt. De afnemers zullen vandaag door middel van een schrijven op de hoogte gesteld worden van de komende veranderingen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1985-07-01; p. 1/10

Melkfabriek stopt productie eerder dan was gepland

BLESKENS GRAAF - De inkrimping van de produktie bij melkfabriek *De Graafstroom* in Bleskensgraaf wordt eerder doorgevoerd dan de bedoeling was. Dit omdat het meeste personeel ander werk heeft gevonden.

Aanvankelijk zou de produktie in het najaar naar de vestiging van de *Melkunie* in Maasdam worden overgeheveld. De veertig werknemers kregen de kans om mee te gaan, maar de meesten hebben inmiddels hun ontslag ingediend omdat zij elders werk hebben gevonden.

De produktie van flessenmelk wordt daarom al op 15 juli stopgezet. In het najaar volgt de stopzetting van melkprodukten in pakken.

De produktie van kaas in Bleskensgraaf gaat voorlopig door. De *Melkunie* is nog bezig met een studie over de toekomst van de kaasfabriek In Bleskensgraaf.

1988

Gorcumse courant, 1988-10-12;

Geen ontslagen Giessenburgse werknemers

Melk-Unie Kaasfabriek *Samenwerking* Giessenburg gaat dicht

(JOHAN VAN DE MINKELIS)

Giessenburg - De kaasfabriek van de *Melkunie* in Giesenburg gaat zeker dicht. Melk-unie-Holland koos onlangs voor een fabriek in Bleskensgraaf waar de kaasproductie in de Alblasserwaard op grote schaal kan worden voortgezet. Van de dertig werknemers in Giessenburg krijgt er niemand gedwongen ontslag.

Door het samengaan van de twee Alblasserwaardse kaasfabrieken beoogt Melkunie-Holland een volwaardige moderne kaasfabriek met een productiecapaciteit die aan de huidige eisen voldoet. De Bleskensgraafse fabriek is momenteel goed voor de verwerking van 95 miljoen kilo melk, de Giessenburgse neemt 60 miljoen kilo voor haar rekening. Na de samenvoeging ontstaat er een fabriek met een capaciteit van 160 miljoen kilo melk. „Met weinig voorzieningen is de capaciteit als dat nodig mocht blijken uit te breiden tot 180 miljoen kilo”, zegt R. van der Weerd, woordvoerder van Melkunie-Holland.

De totale investering in Bleskensgraaf bedraagt ongeveer dertig miljoen gulden. Van der Weerd zegt dat de inrichting een gedeeltelijke nieuwbouw in Bleskensgraaf anderhalf á twee jaar gaat duren.

Eigen initiatief

„Van de dertig werknemers in Giessenburg zal en gedeelte via natuurlijk verloop afvloeien”, zegt Van der Weerd. „Maar gedwongen ontslagen zullen er niet vallen. De praktijk leert ook dat door er altijd mensen zijn die zelf het initiatief nemen en in de tussentijd een nieuwe werkkring zoeken. Ook is het mogelijk dat er werknemers bij andere Melkunievestigingen worden ondergebracht”.

Voor een beperkt aantal Giessenburgse werknemers zijn er mogelijkheden in Bleskensgraaf aan de slag te gaan. Hoewel de fabriek in Bleskensgraaf een aanzienlijke uitbreiding ondergaat, blijft het aantal werknemers op vijftig gehandhaafd.

Gunstige ligging

De melkfabrieken „*Graafstroom*” in Bleskensgraaf en „*Samenwerking*” in Giessenburg werden in 1984 eigendom van de Melkunie. Vanaf het begin is nagedacht over een nieuwe bestemming van de bestaande melkfabrieken. Vooruitlopend hierop legden beide fabrieken zich toe op de kaasfabricage.

Binnen de Melkunie is ook geopperd een geheel nieuwe kaasfabriek in Gouda te bouwen, maar deze plannen vonden geen doorgang. Ook de bouw van een nieuwe fabriek in de Alblasserwaard werd afgeketst. Uiteindelijk gaf de Melkunie de voorkeur aan vernieuwing van de fabriek in Bleskensgraaf boven die in Giessenburg vanwege de gunstige ligging. In Giessenburg zijn geen mogelijkheden tot uitbreiding. De fabriek ligt bovendien ongunstiger wat betreft het transport. Melkunie-Holland heeft nog geen concrete plannen met de Giessenburgse vestiging.

Vrijwel zeker is echter dat de bedrijfspanden in de verkoop gaan.

1990

Gorcumse courant, 1990-08-01; p. 25/36

Jaarlijkse produktie 20.000 ton

Bouw kaasfabriek voltooid

GIESSENBURG/BLESKENS GRAAF - De bouw van de nieuwe kaasfabriek van Campina Melk-unie in Bleskensgraaf is afgerond. Er wordt nu proefgedraaid en directeur C. Schelle hoopt dat de fabriek aan het eind van het jaar op schema draait. Dat betekent de verwerking van jaarlijks 190 miljoen liter melk tot 20.000 ton Goudse kaas.

De kaasfabriek (kosten f45 miljoen) in Bleskensgraaf komt in de plaats van twee oude fabrieken in Giessenburg en Bleskensgraaf. In de oude situatie produceerden deze twee fabrieken op jaarbasis 16.000 ton kaas, zodat er sprake is van bijna een kwart groei.

„De technische uitrusting was eerst ingericht voor 16.000 ton kaas. Dat was in de tijd dat er weinig melk beschikbaar was. Dat is nu beter. Dus hebben we het maar meteen op 20.000 ton gebracht”, aldus directeur Schelle. De voor deze produktie benodigde melk betreft Melkunie uit een gebied dat zich ruwweg uitstrekt van Rotterdam tot Zaltbommel. De plaatsen Vianen en Waalwijk markeren ongeveer de noord- en zuid-grens.

Voor de bouw van een nieuwe kaasfabriek in Zuid-holland had Melkunie twee locaties op het oog: Gouda en Bleskensgraaf. De Alblasserwaard scoorde na een zorgvuldige sterkte/zwakte-analyse het best op punten als beschikbaarheid van de melk en bereikbaarheid voor de zuidelijke provincie. Op het aloude terrein van de melkfabriek in Bleskensgraaf aan de Graafstroom zijn sinds de bouw september 1988 begon drie produktieafdelingen uit de grond gestampt: de kaasmakerij (met een capaciteit van 43.000 liter per uur) het pekellokaal en het pakhuis. Het spreekt voor zich dat in de fabriek alle moderne technieken worden toegepast om het produktieproces zo efficiënt mogelijk te laten verlopen.

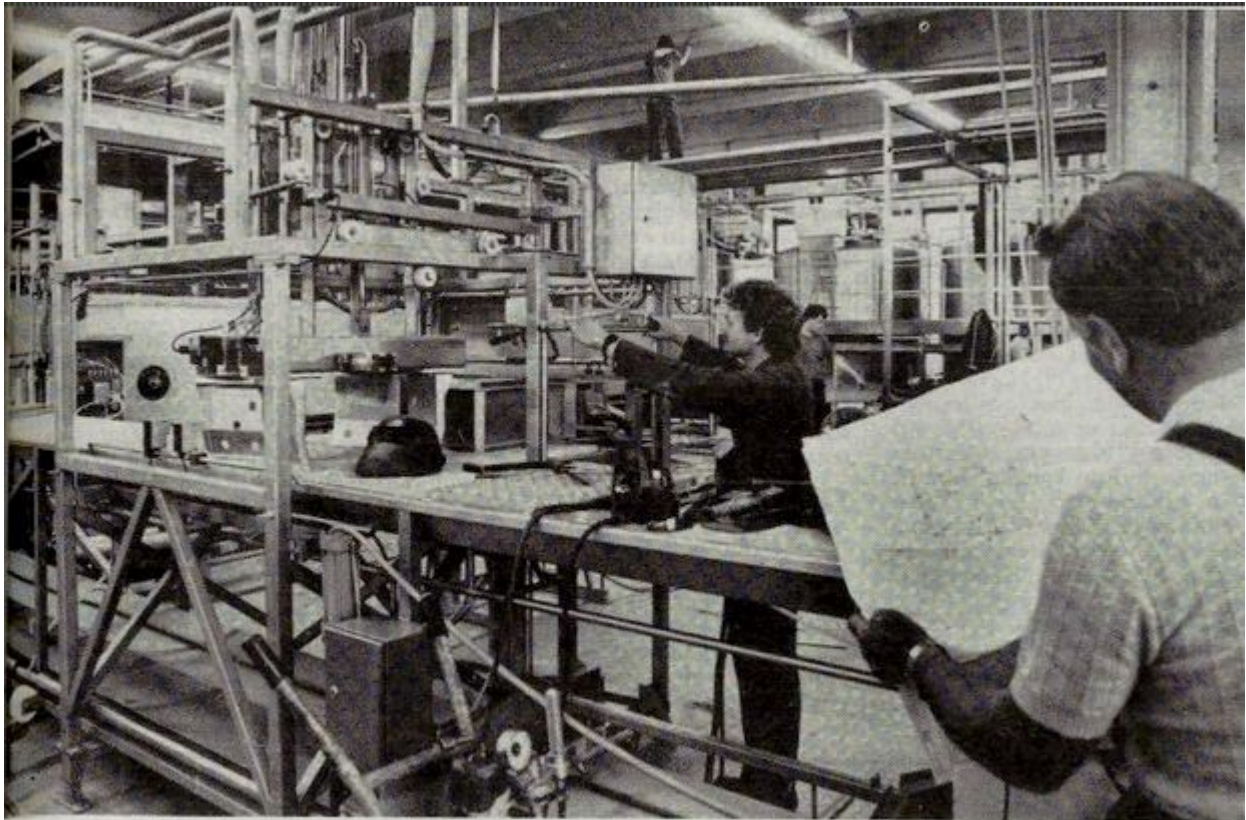
Revolutie

De fabriek is uitgerust met een door Melkunie-Holland ontwikkeld logistiek systeem ten behoeve van de kwaliteitsbeheersing. Schelle spreekt van een eenvoudig doch revolutionaire techniek in de kaaswereld, maar kan zich nog slechts in terughoudende bewoordingen uitdrukken: „De kwaliteitsbeheersing gebeurt nu nog tamelijk handmatig. Het nieuwe systeem gaat de kant van de procesindustrie op. Meer techniek, organisatie en automatisering. We hopen dat dit het parade-paartje wordt, maar het systeem moet zich nog wel bewijzen”.

Afwachten derhalve in Bleskensgraaf. De samenvoeging van twee fabrieken tot een moderne fabriek leidt tot een verlies van 20 arbeidsplaatsen. Onder de ongeveer 35 werknemers van de vestiging in Giessenburg vallen geen gedwongen ontslagen. Via natuurlijk verloop en overplaatsing naar andere vestigingen wordt dit opgelost. De nieuwe fabriek in Bleskensgraaf geeft aan 55 mensen werk.

Zuivelgiganten

Met de bouwactiviteiten in Bleskensgraaf wordt voorlopig een punt gezet achter een proces van jarenlange schaalvergroting. De laatste tientallen jaren is de zuivelgigant Melkunie Holland in rap tempo groot gegroeid door de aansluiting van kleinere zuivelondernemingen. In deze streek waren dat onder meer Giessenburg en Bleskensgraaf (begin jaren tachtig). Met de overname door

● *De werkzaamheden tijdens de bouw. (foto Cor de Kock)*

Melkunie kwam in Giessenburg en Bleskensgraaf een einde aan de traditionele verwerking van melk tot meerdere producten.

In plaats daarvan legden de kleine fabriekjes in de Alblasserwaard zich helemaal toe op de kaasproductie. De recente fusie tussen de twee miljardencoöperaties Campina en Melkunie heeft volgens Schelle geen invloed op het functioneren van de kaasfabriek in Bleskensgraaf.

De officiële opening van de nieuwe fabriek laat nog even op zich wachten. Waarschijnlijk is het in november pas zover.

Leeuwarder Courant 2004-10-06

Brand, Chinese zakjes en een kaaslijn

Door Irene Overduin

BOLSWARD - „Groter toeval kan je niet bedenken”, zegt directeur Evert Yntema van machinebouwbedrijf De Klokslag in Bolsward. Als er geen brand was geweest in **Lutjewinkel**, en als de Chinezen hun goedkope plastic zakjes niet op de Nederlandse markt hadden gedumpt, had er nu geen nieuwe kaaslijn van €5 miljoen in de hal van Moore Plastics gestaan.

De Klokslag was al bezig met de kaaslijn voor Campina Holland Cheese in Bleskensgraaf, toen 19 augustus een felle brand Campina's kaasfabriek in Lutjewinkel platlegde. 'Bleskensgraaf' moest plotseling de productie van 'Lutjewinkel' erbij nemen, 24 uur per dag, 7 dagen per week. Tijd en ruimte om de nieuwe kaaslijn te installeren ontbraken. Of De Klokslag de leverantie vijf maanden kon uitstellen.

De machinebouwer zat er mooi mee. De fabriekpanden aan de Hichtumerweg zijn weliswaar groot, maar te klein om zo'n immense kaaslijn (oppervlakte: 1500 vierkante meter) te stallen. „Toevallig hoorde ik juist op dat moment van Moore Plastics”, zegt Yntema.

Moore Plastics is de fabrikant van plastic zakjes die in 1997 met behulp van Noordensteun verhuisde van Rijswijk naar Bolsward. De Haagse eigenaren, Hans en José Petiet, konden maar moeilijk wennen aan de Friese stilte. Maar dat was niet doorslaggevend toen ze na zes jaar besloten het bijtje erbij neer te gooien.

„We kregen enorme concurrentie van de Chinezen die hier voor dumprijzen plastic zakjes op de markt brengen”, zegt Hans Petiet. Voor het eerst in dertig jaar draaide Moore Plastics vorig jaar verlies. Een investering van €500.000 in een niet te vermijden naverbrander viel niet meer op te hoesten. De Petiets verkochten de machines aan concurrent Oerlemans Plastics in Genderen, Giessen en Hillegom, en namen afscheid van hun twaalf werknemers. Zo kon het gebeuren dat de Chinezen Yntema's probleem oplossen. Fluks sloot hij een tijdelijk huurcontract. De brand in **Lutjewinkel** bracht hem een ander voordeel, een order voor nog een nieuwe kaaslijn.

Leeuwarder Courant 2004-10-06 F

De schaalvergroting in de zuivelindustrie noopt tot steeds grotere kaaslijnen die veel melk in korte tijd kunnen verwerken. De kaaslijn van De Klokslag voor Campina gaat 150 ton kaas per dag produceren, en behoort daarmee tot de grotere in Europa.

Harde eis Kroes aan zuivelfusie

Twee fabrieken moeten weg

Van onze economieredactie

BRUSSEL / MEPEL – De fusie tussen de zuivelconcerns Friesland Foods en Campina mag doorgaan. Dit heeft Europees commissaris Neelie Koes vanmorgen bekend gemaakt. Ze stelt wel als eis dat de fabriek van Friesland Foods voor dagverse zuivel in Nijkerk en de kaasfabriek van Campina in Bleskensgraaf verkocht worden.

Bij de fabriek in Nijkerk, waar Friesland Foods consumptiemelk en yoghurt produceert, werken circa 360 mensen, bij de kaasfabriek van Campina bijna 50. De fabrieken verwerken ruim 700 miljoen liter melk. Volgens ingewijden zou de Deense-Zweedse zuivelreus Arla Foods in beeld zijn om de fabriek in Nijkerk over te nemen.

In totaal moet Friesland Campina, zoals de nieuwe onderneming gaat heten, 1,2 miljard liter melk afstoten, zo eist Kroes. Dat is 14 procent van de totale melkplas die circa 8,5 miljard liter melk omvat. Ter illustratie: Friese melkveehouders produceren circa 1,9 miljard liter melk.

De Brusselse eisen betekenen dat de zuivelconcerns een deel van de circa 17.000 ledenmelkveehouders moet proberen onder te brengen bij andere zuivelondernemingen. Hoe de zuivelconcerns dat willen bereiken met boeren die eigenaar zijn van de coöperaties, is nog niet bekend. Wordvoerders wilden vanmorgen nog niet reageren op het besluit van Kroes.

Friesland Foods en Campina maakten een jaar geleden hun voornemen tot fuseren bekend.

De twee bedrijven hebben een gezamenlijke omzet van €8,3 miljard en 22.000 medewerkers. Daarmee zou na Nestlé en Danone de derde zuivelreus van Europa ontstaan.

De fusie kan in Nederland op brede steun rekenen van zowel boeren als bonden. Op 7 mei stemden de boerenvertegenwoordigers in de ledenraden van Campina unaniem en die van Friesland Foods voor 99 procent voor de fusie. FNV-bestuurder Harry Vellenga stelde dat een sterkere positie richting supermarkten ook in het belang is van werknemers. Hij vindt bovendien dat de concerns elkaar internationaal goed aanvullen. Friesland Foods heeft sterke marktposities in Azië en Afrika, Campina vooral in Europa.

Brussel tobde echter lang over het fusievoornemen. Vooral bij de marktsegmenten dagvers en kaas heeft de nieuwe zuivelonderneming een zeer dominante positie. Kroes zou in eerste instantie 24 november een oordeel vellen en vervolgens op 1 december. Daarna werd de deadline verschoven naar uiterlijk dinsdag 23 december

Zoenoffer voor zuivelfusie

Friesland Foods en Campina mogen fuseren als ze de zuivelfabrieken in Nijkerk en Bleskensgraaf

afstoten. Het is het zoenoffer dat het nieuwe zuivelconcern Friesland Campina moet brengen.

Door Aan Dirk van der Meulen

Nijkerk is een supermoderne melkfabriek, maar Friesland Foods moet er nu afstand van doen. En daarboven, het concern moet zelfs de ijzersterke merknaam Friesche Vlag delen met anderen. De koper van Nijkerk mag tijdelijk deze naam voor dagverse zuivel gebruiken.

De voorwaarde om voor het mogelijk maken van de fusie tussen de zuivelconcerns Friesland Foods en Campina twee fabrieken af te stoten heeft kwaad bloed gezet bij de bonden. „Neelie Kroes waakt over de belangen van de consumenten en boeren kunnen zich voor een prima prijs laten uitkopen, maar over de gevolgen voor de werknemers rept ze met geen woord”, verklaart FNV-bestuurder Harry Vellenga. „Het zal haar een zorg zijn”, vult CNV-collega Siward Swart aan.

Voor de melkfabriek in Nijkerk en de kaasfabriek in het Zuid-Hollandse Bleskensgraaf (totaal 363 vaste medewerkers, 150 uitzendkrachten) moet een

nieuwe eigenaar gezocht worden. „En dan is het maar de vraag hoe die onderhandelingen verlopen, want de koper is niet verplicht om de zuivel-cao toe te passen”, verklaart Vellenga. „Eigenlijk zou Brussel dat gewoon moeten opleggen.” Het sociaal plan dat bonden en de zuiveldirecties in oktober sloten is niet van toepassing. Dat heeft betrekking op fabriekssluitingen en ontslagen en niet op verkoop.

Voor het personeel in het Zuid-Hollandse Bleskensgraaf kwam de mededeling als een donderslag bij heldere hemel. En voorzitter Siem Jan Schenk van LTO Melkveehouderij kan zich dat heel goed voorstellen. „Want hoezo dominantie op de kaasmarkt? Goudse kaas is immers een internationaal product dat makkelijk te vervoeren en te bewaren is. Het wordt overal gemaakt. Ik vind dit een heel merkwaardig besluit.” Bij

de sluiting van de dagverse zuivelfabriek in Nijkerk, kan hij zich wel iets voorstellen. „Iedereen kan in het zuivelschap zien dat Campina en Friesche Vlag ruimschoots vertegenwoordigd zijn.”

Met circa zestig man maken ze in Bleskensgraaf jaarlijks bijna 400 miljoen kilo kaas. Vooral in de productie van Goudse blok- en 12 kilo kazen zijn ze gespecialiseerd in de fabriek Bleskensgraaf. Op last van Europees commissaris Neelle Kroes moet Campina echter dit hooggeautomatiseerde paradepaardje in de etalage zetten, nu het gaat fuseren met Friesland Foods. De algemene vergadering van Friesland Foods (unaniem) en Campina (grote meerderheid) gaven daar gistermiddag de finale toestemming voor.

Naast de twee fabrieken moet Friesland Campina, zoals de nieuwe onderneming gaat heten, ook afstand doen van de merken Yogho Yogho en Choco Choco (België). Met al die activiteiten is in Nederland 700 miljoen liter melk gemoeid. In totaal moet, zo stelt Kroes, Friesland Campina 1,2 miljard liter Nederlandse boerderijmelk afstoten.

Aangezien de zeventienduizend boeren ook eigenaar zijn van de fabrieken, kan dit alleen op basis van vrijwilligheid. Friesland Campina wil dat bereiken met een forse vertrekpremie van 5 cent per liter melk.

Voor een boer met een gemiddeld bedrijf van 500.000 liter betekent dat €25.000. Mocht op deze manier de 1,2 miljard liter niet gehaald worden, dan moet een onafhankelijke stichting het restant te koop aanbieden aan producenten van dagvers en kaas.

Vellenga vermoedt dat Friesland Foods en Campina al contacten hebben gelegd met potentiële kopers. Hij sluit niet uit dat het Deens-Zweedse Arla een serieuze kandidaat is. „Het is een concern met ambities en door de vrijage een paar jaar geleden met Campina, is de Nederlandse markt geen onbekend terrein.” Om de transactie aantrekkelijk te maken, krijgt de koper van Nijkerk ook het recht van eerste koop voor 'Bleskensgraaf'.

Schenk verwacht niet dat veel melkveehouders gebruik maken van de vertrekpremie. „Het is momenteel onrustig in zuivelland. Boeren hebben baat bij rust en kiezen daarom voor een onderneming met continuïteit.”

De activiteiten die Friesland Campina moet afstoten, hebben een gezamenlijke omzet van €367 miljoen. Na aftrek hiervan komt de concernomzet uit op €8,7 miljard. Daarmee bezet het mondiaal gezien de vierde plaats. Koploper is het Zwitserse Nestlé (€16,5 miljard) en de Franse concerns Danone (€10,2 miljard) en Lactalis (€9,6 miljard).

Zuivelzicht 15 oktober 2009

'WIJ GAAN VOOR HET KOSTLEIDERSCHAP'

De nieuwe strategie voor kaasfabriek Bleskensgraaf

De kaasfabriek in Bleskensgraaf komt in handen van een kleine groep melkveehouders. De leveranciersvereniging DeltaMilk neemt de fabriek over van FrieslandCampina. De afgelopen maanden is samen met directeur en mede-eigenaar Henk van Bochove een nieuwe strategie voor de fabriek ontwikkeld.

In het nieuwe hoofdkantoor in Amersfoort had FrieslandCampina al een plek voor hem gereserveerd. Toch besloot Henk van Bochove (49) zijn loopbaan een andere wending te geven. Bleskensgraaf wordt zijn standplaats. Van Bochove wordt algemeen directeur en mede-eigenaar van de lokale kaasfabriek die FrieslandCampina op last van de Europese Commissie als fusievoorwaarde van de hand moet doen. Samen met de coöperatieve melkleveranciersvereniging DeltaMilk begint hij aan een nieuw avontuur. 'Toen de fusie tussen Friesland Foods en Campina zich aandeed kwam ik op een kruispunt te staan. Meegaan of zelfstandig iets ondernemen? Maar ik vind mezelf uiteindelijk toch te veel een ondernemer', vertelt Van Bochove, die gepokt en gemazeld is in de zuivelwereld. Hij werkte zeven jaar voor de kaashandelonderneming Westland en stond daar aan de wieg van de merkenstrategie. Na achtereenvolgers voor Hertog IJs, Friesland Foods Professional en Friesland Foods Domo in directiefuncties te hebben gewerkt, werd hij businessunit directeur bij Frico Kaas.

KAAS-CV

Met zo'n staat van dienst was hij de juiste persoon voor DeltaMilk. De melkcoöperatie

Algemeen directeur Henk van Bochove van de kaasfabriek in Bleskensgraaf (links) en Teunis Sterk, voorzitter van DeltaMilk.

midden-Nederland die samen jaarlijks ongeveer 45 miljoen kilomeelk produceren. De groep is voortgekomen uit DeltaFeed, een

eenvoudig zou zijn. Daarom zijn we heel voorzichtig met kleine stapjes begonnen. Toen in 2007 de markt veranderde, en er be-

**Bijlagen
Bijlage-1**

Luchtfoto Google Earth

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1916-06-22;

LANDBOUW-COÖPERATIE

I.

De Alblaseerwaard is een bloeiende streek; zij omvat tientallen van welvarende dorpen. Het is ook een aardig hollandsch landschap met zijn kromme smalle wegen; slooten en waterwegen in overvloed, met zijn uitgestrekte grasgroene velden; zijn groote kudden mooi zwartbont hollandsch vee; met zijn knotwilgen en golvend riet.

Eigenaardig, dat de groote meerderheid der bevolking vele jaren achteraan is gekomen in „het meegaan niet haar tijd”. Vooral op het gebied van veeteelt en landbouw.

Een Zuid-Hollandsche boer in deze omgeving houdt er niet van om pionier te zijn; hij wordt liever gedreven, dan dat hij zelf leiding geeft, voorman is en eens wat nieuws onderneemt. Alles wat nieuw is, wordt met zekeren argwaan aangezien; hij kent de kunst om den kat eens uit den boom te kijken.

Zóó ging het lange jaren met de veefokkerij; met de bewerking van het land; met den aankoop van veevoederartikelen; met de zuivelbereiding.

Dat is in den laatsten tijd inderdaad veranderd. Er zijn fokverenigingen opgericht; prachtige fokstieren en beter rundvee aangekocht; er is verschil gezien in melk met veel en weinig vet, gehalte.

Aan de verbetering van het weiland is meer zorg besteed; allerlei machines zijn aangeschaft om te maaien, te schudden, te harken enz. Vele watermolens werden vervangen door watermachines, die ook zonder wind kunnen werken, hoewel bij enkele polderbesturen de zuinigheid, zóó in het bloed zit, dat zij ter wille van enkele guldens aan steenkolen, hun land laten „verdrinken” en voor duizenden guldens schade berokkenen.

Hier hebt ge een prachtig bewijs van slecht conservatisme.

De boeren zien met eigen oogen, dat boomgaarden en stukjes grasland, die „hoog” uit den waterstand liggen, in het voorjaar het andere weiland twee à drie weken „vooruit” zijn; dat daar de konijnen al in het welig opgeschoten gras kunnen verstopperdje spelen als er nog geen groei is te zien in het gewone lage polderland!!

En toch ... laten ze ieder voorjaar de slooten maar „boordevol” staan, zóó dat de grond koud en nat en zuur en onvruchtbaar blijft ; alleen... uit geldgierigheid en... een vasthouden aan het ouderwetsche; aan de gedachte: zóó was het toen mijn vader jong was; zoo moet het nu ook maar blijven gaan!!

⁷ Eerste deel van een opmerkelijk verhaaldoel van schrijver was om geen Coöperatie –van N.V. *De Samenwerking*. in Giessen-Nieuwkerk te maken. Resultaat was in 1916 een scheuring, waaruit de Coöperatieve Samenwerking en de N.V. De Giessen te Peursum uit is ontstond. (Welke laatste een NV. was op coöperatieve grondslag!) - Volledige tekst te vinden in de MAP Giessenburg

Het zelfde is te zeggen van kunstmest; ik geloof, dat het gebruik daarvan vooral bij verlaging van den waterstand in den winter en het voorjaar goede winsten zou afwerpen.

Kom wie propageert dit nieuwe - nu reeds bijna al weer oude denkbeeld eens verder?

Ook is er eenig besef gekomen, dat de verschillende kooplui in veevoederartikelen er dikwijls verkeerde praktijken op nahouden; geen eerste klas waar leveren; of met minderwaardige bestanddeelen vermengde of vervalschte waren leveren voor veel te hoogen prijs.

Wie zal becijferen, voor hoeveel duizenden guldens de veehouders op deze manier in hun beurs zijn gegrepen.

Lees er maar eens op na, wat de heer Dr. Hassink, directeur van het proefstation te Wageningen, thans te Groningen daarover geschreven en gereedevoerd heeft.

Er is in den laatsten tijd aan de verschillende proefstations een opsporingsdienst verbonden en wat de controleurs op hun weg zoodoont ontmoeten, vermeldt het jaarlijks verslag.

Bij de lezing daarvan, slaat een mensch zijn handen in elkaar en grijpt hij in zijn haren, van wege al dat ellendig geknoei en bedrog.

En dan de zuivelbereiding. Hoe is die niet veranderd; wat een hemelsbreed verschil geeft al de zorg en kennis, welke nu noodig is om een goede kaas te maken, in vergelijking met vroeger. De landbouw en veeteelt is veel gewijzigd. Van regeeringswege is geen geld gespaard om de zoons en dochters, de boeren en hunne vrouwen te ontwikkelen en bekend te maken met al wat de wetenschap op hun terrein heeft geleerd en hen van nut kan zijn.

Een vrucht daarvan is ook de *coöperatie*; het *in gemeenschappelijk overleg en voor gezamenlijke rekening aankopen* van veevoederartikelen; het verbeteren van het rundveeras; het verwerken van de zuivel-producten enz.

Het denkbeeld van coöperatie vond aanvankelijk in deze streek geen vruchtbaren bodem; dat bracht den aard en de positie en de levensbeschouwing van den Alblasserwaarder veehouder zoodoort mee.

Maar het mag met vreugde vermeld worden; van het dorp **Giessen-Nieuwkerk** is de victorie begonnen; daar hebben een paar energieke boeren „de koe bij de horens gevat”; geijverd voor de toepassing van de nieuwere denkbeelden; met kracht en met takt gestreden tegen ouderwetsche vooroordeelen en zoo is - als ik mij niet vergis - daar de eerste krachtige organisatie gekomen van coöperatieven aard op landbouwgebied in de geheels Alblasserwaard.

Giessen-Nieuwkerk is daardoor geworden onder de andere dorpen de pionier; de gangmaker en hoewel het anders kon zijn en beter, het goede voorbeeld heeft hier en elders navolging gevonden.

Op het gegeven voorbeeld is te Bleskensgraaf een zuivelfabriek gesticht en nog onlangs is er te Vianen een coöperatieve graanmaalderij en builderij en veekoekenfabriek opgericht; verder zijn er allerwegen kleine organisaties gekomen als: de afdelingen van kaasverenigingen, veehoudersbond en andere, welke bedoelen den gemeenschappelijken aankoop van veevoederartikelen en verkoop van zuivelproducten.

Dit alles gaf aan het aanzien van het dorp een geheel ander karakter.

Het mooie, zich als een zilveren slang door vruchtbare weilanden heen kronkelende oud- rivierke de Giessen, vroeger alleen bevaren door een vrachtschuit, die „geboomd” moest worden of een pleiziervaartuigje van het hoofd der openbare school met zijne logeergasten, is nu voortdurend in

beroering door gestadig tuffende motorbooten, welke melk ophalen en wei terugbrengen en kaas afleveren en velerlei voederartikelen aanvoeren.

Er kwam eerst op den Nederpolder eene groote zuivelfabriek met directeurswoning; bescheiden in architectonische lijnen en eenvoudig ingericht; langzamerhand vergroot en uitgebreid; daarna een rij aaneengebouwde arbeiderswoningen.

Er kwam op den polder Doet een reuzengebouw voor coöperatieve graanmaaldery. Na den brand, uit ruime beurs gebouwd; een statig, monumentaal geheel; naar de nieuwste eischen van machines voorzien; met ruime bergplaatsen een directeurskantoor en vergaderzaal voor de commissarissen in vergelijking met het eenvoudige en kleine kantoortje op de zuivelfabriek, een vorstelijke inrichting, uit onbekrompen beurs versierd en weelderig gestoffeerd.

Er kwam een hulptelegraaf- en telefoonkantoor; electrisch licht in de huizen en electriech licht op de straat bij donkere winteravonden; een boerenleenbank enz.

Er kwamen nieuwe bewoners van buiten af uit andere streken met andere inzichten en aspiraties; dit gaf wrijving van gedachten; een opleving op velerlei gebied.

Het mag gezegd worden, dat de beide groote organisaties aan de Giessen, Giessennieuwkerk en de onmiddellijk aangrenzende dorpen uitwendig en inwendig, materieel en intellectueel een ander aanzien en ander karakter hebben gegeven.

AGRICULA.